Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 110 (1860) ♦ П'ятниця, 12 червня 1998 року ♦ Ціна договірна

Молодіжний конкурс на звання безробітного

Рівень безробіття в Україні нині становить 2,87 відсотка. При цьому найбільше безробітних (5 відсотків) зареєстровано в Івано-Франківській, Чернігівській, Волинській областях. Найменше — у Києві. Про це повідомив заступник міністра праці та соціальної політики Анатолій Сорокін.

Ситуацію на молодіжному ринку праці заступник міністра оцінив як «складну», повідомляє «Інтерфакс-Україна». Адже з 787 тис. осіб, що перебувають на обліку в державній службі зайнятості, 223 тис. — молодь віком до 28 років.

За станом на початок ц. р., на одне робоче місце в центрі зайнятості претендували 20 чоловік, кожен третій безробітний — молода людина у віці до 18 років. На думку А. Сорокіна, проблема працевлаштування молоді пояснюється часто невідповідністю отриманої професії потребам економіки країни, підвищенням попиту на вторинну зайнятість молоді, що навчається, а також скороченням пропозиції робочих місць.

Насамкінець додамо: на 1 червня статус безробітного мали 991,5 тис. чоловік. Можна лише здогадуватися, скільки молодих людей службу зайнятості обминули...

Парламентська хроніка

У роботі депутатів настав великий тайм-аут

Ранкове та денне засідання 11 червня

Як показала робота Верховної Ради протягом місяця, жодна з політичних сил не має очевидної переваги. Їхнє протистояння зайшло в глухий кут, і поки що ніхто не може спрогнозувати подальшого розвитку подій. Отож депутати вирішили пошукати шляхи розв'язання усіх проблем, у тому числі шляхи обрання Голови Верховної Ради. Схоже, саме ця мета і стала причиною того, що одразу після реєстрації депутатів у роботі сесії настала півторагодинна перерва.

(Закінчення на 8-й стор.).

«Шоу» довгоносиків

Врожай-98

На плантаціях цукрових буряків Сумщини масово з'явилися довгоносики. Оскільки немає коштів на закупівлю отрутохімікатів, то їх наступ прогресує. А відтак урожай цукристих — під загрозою.

З ЧИМ вони підуть назад?

Шахтарі після 600-кілометрового маршу дійшли до Києва. Вони не розгубили по дорозі своєї категоричної вимогливості. З чим вони повернуться назад?

Протягом двох днів, коли шахтарська колона була вже під Борисполем, у столиці працювала колегія Мінвуглепрому. Тут констатовано те, що давно всім очевидно: похід на Київ спричинений неувагою уряду до проблем гірників. Тепер спішно прийнято кілька неординарних рішень, спрямованих на пом'якшення соціальної напруженості. Зокрема, Кабмін схвалив «Концепцію створення спеціальних економічних зон у Донецькій області». Можна повертатися?

На знімку: шахтарі в дорозі читали газету «Голос України».

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Лісівників Старої Вижівки цікавить «Голос України»

Приємна новина надійшла в корпункт газети «Голос України» в Луцьку зі Старовижівського держлісгоспу Волинської області. Директор цього лісового господарства Петро Костючик повідомив, що ветеранам Великої Вітчизняної війни та праці на друге півріччя 1998 року вирішено передплатити 30 примірників газети «Голос України».

— Наші люди добре працюють. Продукцію держлісгоспу знають у Польщі, Німеччині, Білорусі, Словаччині, Чехії, Росії, — розповів Петро Семенович. — Кошти від виробничої діяльності вкладаємо в розвиток господарства, допомагаємо своїм виробникам. Ось і вирішили шановним людям передплатити газету «Голос України», яку поважаємо й любимо.

Богдан БЕРЕКЕТА,
власний кореспондент газети у Волинській області.

Телефон корпункту в Луцьку — 4-44-02.

Передплата-98

○ Кабінет міністрів України затвердив порядок виплат громадянам 370 млн. грн. за грошовими вкладами, вміщеними до 2.01.92 р. в установи Ощадбанку СРСР.

○ У травні на п'яти АЕС України зафіксовано 9 порушень «нульового рівня».

○ З 24 квітня по 10 червня цього року у водоймах і річках України загинуло 124 чоловіки, третина з них — діти.

P.S.

Україна

Центральна виборча комісія

Постанова

г. Київ 10 червня 1998 року № 301

Про внесення змін до постанови Центральної виборчої комісії від 2 червня 1998 року № 296 «Про призначення виборів народного депутата України в одномандатному виборчому окрузі № 97»

Відповідно до частини п'ятої статті 11 Закону України «Про Центральну виборчу комісію» Центральна виборча комісія постановляє:

1. Пункт 2 постанови Центральної виборчої комісії від 2 червня 1998 року № 296 «Про призначення виборів народного депутата України в одномандатному виборчому окрузі № 97» викласти в такій редакції:

«2. Київській обласній та міським, селищним, сільським радам, які знаходяться в межах виборчого округу № 97, утворити окружну і дільничні виборчі комісії у строки, визначені частиною другою статті 50 Закону України «Про вибори народних депутатів України».

2. Цю постанову опублікувати в газеті «Голос України», надіслати Київській обласній раді для оприлюднення в місцевих засобах масової інформації.

Голова Центральної виборчої комісії М. РЯБЕЦЬ.

Парламентська хроніка

ГОЛОВУ ОБЕРУТЬ. КОЛИ ЗНАЙДУТЬ

Вечірнє засідання 10 червня

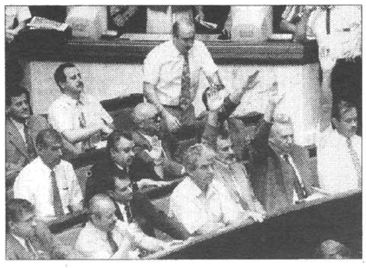
Коли депутати справді знайдуть «прохідну» кандидатуру або компромісне рішення щодо того, яким чином здійснюватиметься керівництво їхнім величезним кораблем, де поки що немає команди, але ніхто не згоден бути просто пасажиром.

Отож констатуємо результат вечірнього засідання 10 червня: вибори відбулися, однак за результатами таємного голосування, в якому взяли участь 243 депутати (із 323, які отримали бюлетені, а до списків для голосування вносилося 439), єдиного кандидата лічильна комісія визнала необраним. Кандидатів спочатку було троє — Олександр Мороз, лідер Соціалістичної партії України, Юрій Самойленко від Партії зелених України і Олександр Єльяшкевич від «Громади». Шанси у останніх були невисокі або, точніше сказати, запрограмовано невисокі. Це й дало змогу Наталії Вітренко під час міжфракційного обговорення сказати про Єльяшкевича: «Тричі висувається людина, яка тут з трибуни каже: не буде голосів підтримки. Ну не буде... Тоді навіщо це робити, гратися часом?»

Але часом все-таки погралися ті, хто просто не голосував. Мабуть, чесніше й переконливіше було б не підтримати неугодного кандидата. Але так вчинили лише 37 депутатів. Після того, як Самойленко і Єльяшкевич зняли свої кандидатури, Мороз сподівався на успіх. Але й він, можна сказати, «запрограмував» зовсім інше, процитувавши в заключному слові просто під руку голосуючим рядки із Михайла Шевченка: «Україно, чи замало Трої? Чи коня не знайдеш під сідлом, щоб отак завжди були герої і ніколи правди не було». Олександр Олександрович сам визнав, що сьогодні мовиться одне, а в голові інше. Чому так? Може тому, що не розум, інші орієнтири в ходу. Припустімо, розрахунок...

Загалом, лише 197 осіб, що проголосували за Мороза, розраховували бачити його Головою парламенту. І хоча потім Іван Чиж звернув увагу голови лічильної комісії Валерія Мішури на те, що із складів провідних фракцій голосували лише «верхівки», а решті це просто не дозволили зробити, і на те, що чинився тиск на волевиявлення депутатів, факт залишився фактом — Олександр Мороз не пройшов.

(Закінчення на 8-й стор.).

ВИСТУПИ КАНДИДАТІВ НА ПОСАДУ ГОЛОВИ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Виступ народного депутата України Олександра МОРОЗА *(фракція «Лівий центр»)*

Шановні депутати, я не буду займати багато часу, оскільки з доповіддю перед вами уже виступав.

Ситуація сьогодні непроста, і необхідність обрання керівництва Верховної Ради стала не тільки назрілою, а й нагальною потребою.

З повагою ставлюся до пропозиції Леоніда Макаровича з приводу того, що ті депутати, які викликають певну дискусію в сесійному залі, не повинні претендувати на посаду Голови, тим паче, що їх рейтинг просвітився через кабіни для голосування.

Правда, Леонід Макарович мав для того змогу, тому що голосування було результативне. Треба, щоб таку змогу одержали всі кандидати на посаду Голови, тоді не виникатиме проблем з приводу того, хто висвітився, а хто ні, хто має претензії на цю посаду, а хто — не має.

Така можливість є, нехай депутати нею і скористаються. Відповідно до Регламенту.

Користуючись нагодою, хотів би певною мірою дезавуювати тезу про те, що представники лівого або лівоцентристського спектра Верховної Ради не повинні претендувати на посаду Голови Верховної Ради. Цифри приводилися різні. Володимир Філенко, виступаючи, говорив, що ліві, бачте, в списках у загальнодержавному багатомандатному окрузі набрали 40 процентів голосів, а це означає, що інша частина — праві. Це, розумієте, дискусійна тема, тим більше за такою ознакою можливості правих оцінюватимуться десь на рівні 14 процентів. Переваги були віддані під час виборів лівим — це факт. Це та об'єктивність, яку ми обходити не можемо, бо все інше — ревізія виборів. Очевидно, цього робити не варто. Нас на це ніхто не уповноважував. Треба дати можливість кожному депутату висловити свою власну позицію, а висловлення цієї позиції в сумарному виразі дає той підсумок, який може використовуватися уже виборцями як аргумент для оцінки ситуації і в суспільстві, і в парламенті.

Нам необхідно зібрати всі передвиборні пропозиції депутатів політичних партій, позапартійних депутатів і разом виробити основний документ, що випливає з нашої Конституції, який може бути юридичною основою для згуртування парламенту і суспільства. Йдеться про основні засади внутрішньої і зовнішньої політики. Цей документ уже в роботі. Прийнявши його, знімемо спекуляції про те, що ми не знаємо, як працювати, в чому полягає суть внутрішньої і зовнішньої політики, про те, як ми повинні ставитися до тієї чи іншої проблеми із різнобічного спектра політичного і державного життя в Україні.

Ми повинні прискорити цю роботу. Переконаний, що конкретний розгляд згаданих пропозицій зніме гостроту політичної дискусії в залі, бо організувати роботу так, щоб ця дискусія була конструктивною, можна, перевівши основну роботу в комітети.

Яким чином можна було б прискорити обрання заступників і голів комітетів — можу розповідати, проте обійдуся загальними тезами про те, що це все можна зробити максимум за півтора-два дні. Причому, узгодивши всі позиції. Є така можливість. Це ще одне підтвердження необхідності пройти перший етап —обрати на легітимній основі, передбаченій Регламентом, Голову Верховної Ради. Інакше будуть застосовуватися інші важелі впливу на суспільство і на його перспективу, які зводяться, зокрема, до відомих документів, прийнятих останнім часом, в т. ч. стосовно долі приватизаційних майнових сертифікатів. Вони тепер концентруються і використовуються не так, як передбачено законодавством. А йдеться про колосальні обсяги майна, а значить, і про колосальні потоки капіталів. Куди вони йдуть, як вони будуть використовуватися, хто це буде відслідковувати, наскільки законна основа такого руху капіталів? Це доленосні для держави питання. Кожен у міру своєї причетності до загальнодержавних справ добре розуміє такі приклади. Їх, на жаль, багато. Гадаю, що це теж одна із підстав, за якої ми повинні прискорити обрання Голови Верховної Ради.

Ще раз наголошую, мене в даному випадку менше всього цікавить обрання на цю посаду. Йдеться про збереження парламентаризму в Україні як гарантії нормального розвитку нашої держави. Якщо ми цим не скористаємося, то справді загроза є іншого змісту. Не час деталізувати цю тему, але тим не менше ви всі добре розумієте, що ми можемо на багато років опуститися в баговиння тоталітаризму і диктатури. Зв'язую це не з персоналіями, а з механізмом здійснення державної влади.

Ми не маємо права допустити цього. Ми — депутати — і якщо розуміємо призначення парламенту, якщо розуміємо його високу місію, то повинні чесно пройти свій відрізок шляху для того, щоб зберегти основний інститут демократії назавжди в Україні, котрий не дасть скотитися до тоталітаризму.

Виступ народного депутата України Юрія САМОЙЛЕНКА *(фракція зелених)*

Шановні депутати! Шановні радіослухачі! Я хочу сказати, що парламентаризм в Україні з'явився на хвилі громадської ініціативи, коли вірили, що всі ми разом збудуємо щасливе життя, доб'ємося чистого довкілля, побудуємо нове чисте суспільство.

Ми, депутати, пережили разом з народом щасливі хвилини перемог і переживаємо з ним чорні дні розчарувань і зневіри. Третій раз ви обираєте депутатів. І ми маємо пережити разом з народом оці тяжкі роки і довести своїми діями, що ми не зрадили людям, які нас обрали.

Хочу відверто сказати, що в мене були хвилини, коли охоплювала зневіра, як і в кожного з присутніх сьогодні. Однак я, всі ми поперек долі подолали труднощі, зберегли віру у майбутнє, у майбутнє нашого народу, майбутнє України, у майбутнє зеленого цвіту нашої землі. І від того, який шлях оберемо ми з вами сьогодні, і залежатиме, який буде поступ у подальшому нашої держави.

Я впевнений, що вогнем зеленої ідеї збереження рідної землі палають серця присутніх у цьому залі і наших радіослухачів. Але як нам зберегти цей священний вогонь? Як вгамувати біль наших співвітчизників, наших з вами знайомих, родичів, друзів, які вже зневірилися у більшості з нинішніх політиків, котрі дуже багато обіцяли, але так нічого і не зробили задля людей. Тих наших співвітчизників, які більше не хочуть вірити ні старим, ні новим ідеологіям і догмам, які пропонують різні політики.

Подивімося навкруги. Що ми зробили? Що зробили, відколи набули незалежності, і чи робили що-небудь? Наш народ довірився тим негідним людям, які нам обіцяли гарне життя, які обіцяли кермувати наш український човен до берегів достатку та спокою. Докермувалися до того, що наша нація вимирає. Ми помираємо, і не лише від старості. Смерть усюди: в землі, під землею, в воді, в повітрі, в будинках, на вулиці. Ми голодуємо, не маючи грошей, хоча і працюємо. Ми хворіємо і не виліковуємося, бо стан нашої медицини придатний лише для сценарію фільму жахів. Ми боїмося народжувати, бо кожна сьома жінка помирає під час пологів. Ми страждаємо, бо наші діти, не досягши одного року, помирають. Ми животіємо, бо лише жаліємося та боїмося, що в нас відберуть і ті залишки, жалюгідні залишки гідності, які в нас ще є.

Політика страуса — ховання голови в пісок від проблем сьогодення — не виправдана. Потрібно захищати не лише природу, потрібно захищати людину від людини. Адже ми не хочемо, щоб український народ було занесено до Червоної книги як вимираючий. Слід тільки подивитися на наше чиновництво. Воно ніби хворе інфекційною хворобою.

Будь-яка людина, прекрасний вчений, творець, хто потрапляє до високих кабінетів, одразу втрачає почуття людського болю.

Я хочу, щоб з парламентської трибуни лунало небайдуже слово про чистоту стосунків між людьми, про чистоту влади, про чистоту природи.

То що потрібно в цих ситуаціях робити? Гадаю, що від розв'язання проблем економіки, екології, обгрунтованого природокористування, ліквідації наслідків чорнобильської катастрофи багато в чому залежать шляхи економічного та політичного поступу Української держави, поліпшення добробуту та здоров'я громадян.

Треба зазначити, що за роки незалежності в екологічних питаннях було

(Закінчення на 3-й стор.).

Виступ Юрія САМОЙЛЕНКА

(Початок на 2-й стор.).

зроблено певні позитивні кроки. Але внаслідок різних причин нагромадилося набагато більше негативного. Не вдаючись через брак часу до докладного аналізу ситуації, хочу тільки сказати про декларативність у підходах до питання охорони довкілля і економіки, які призвели до катастрофічного стану... Економічна й екологічна діяльність зводиться лише до видання різних дозволів і квот, немає законодавчого стимулювання для реальних, практичних зрушень у цих сферах.

На нашу думку, основним орієнтиром на майбутнє має стати розуміння тієї істини, що економічна, екологічна діяльність передусім має служити інтересам людини, а екологічна політика є складовою соціальної політики.

Тому вважаємо, що тривалість життя людей, рівень забруднення навколишнього середовища мають стати одним з головних показників розвитку нашої держави.

Треба виходити з того, що головним має бути не лікування симптомів екологічної й економічної деградації, а відвернення їх через запровадження новітніх технологій, заходів енерго- та ресурсозбереження. Часто простіше і набагато дешевше змінити технологію, щоб зменшити рівень забруднення, ніж запроваджувати додаткові стадії очистки. Все це потребує відповідного законодавчого забезпечення.

У цьому залі і за його межами дуже багато аналітиків, які працюють на нас. І вони нас попереджають, коли ми приймаємо закони, до чого призведе створення фінансових пірамід. Ми знаємо, як піраміди було створено і як вони пограбували наш український народ.

З цього залу і за його межами нас попереджали, до чого призведе ядерна енергетика. Але ми вперто продовжуємо розбудовувати Рівненську і Хмельницьку атомні станції.

З цього залу і за його межами нас попереджають, до чого призведе нехтування освіти в Україні. Але ми вперто скорочуємо вчителів географії, вчителів хімії, біології, позакласного виховання і отримуємо бандитизм на вулицях. Чому ми з вами не помічаємо, скільки в нас дітей, котрі заполонили наш громадський транспорт, зони відпочинку, і до яких байдужі всі, в тому числі і законодавці, і держава. Це — майбутні злочинці. Ми маємо звернути на них увагу, повернути їх до нормального життя, бо це майбутнє України.

Важливим аспектом роботи Верховної Ради має стати обгрунтування регіональної економічної політики. Тут є значні резерви для покращення ситуації. На нашу думку, використання коштів треба організувати у два потоки —на регіональному рівні, де кошти використовувати тільки для розв'язання практичних завдань, та на загальнонаціональному, звідки кошти мають іти на інформаційне забезпечення, просвітницьку діяльність, оборону, формування політики держави.

Такий розподіл слід вважати доцільним, бо на місцях краще орієнтуються у проблемах регіону і мають можливість для мобільного реагування.

До регіональних проблем також можна віднести проблеми, пов'язані з наявністю в Україні зон екологічного лиха. Це насамперед Чорнобиль, Донбас, Кривбас.

Називаючи національні проблеми, ми говоримо про російську мову. Я хотів би звернути увагу, що скоро не буде носіїв російської мови, які опинилися у газових камерах Криворіжжя, Донбасу, Маріуполя. Це газові камери. І ми на це не звертаємо уваги. Говоримо про російську мову, а носії російської мови вимирають найперші в Україні.

У таких окреслених зонах має діяти особливий режим використання коштів. Всі надходження від сплати податків, штрафів в даному регіоні треба спрямовувати тільки на практичні цілі.

У зонах екологічного лиха доцільно запровадити режим пільгового оподаткування для підприємств чи фірм, які розв'язують екологічні завдання в цьому регіоні. Такий крок дасть можливість домогтися відчутних зрушень у короткий строк. Розв'язання цих завдань теж потребує відповідного законодавчого забезпечення.

Важливою проблемою в Україні є переробка відходів. Відвали промислових відходів у країні поглинають близько 200 тисяч гектарів родючих земель. Водночас відходи містять багато цінних компонентів, вилучення яких треба зробити економічно доцільним через введення продуманих законодавчих кроків. Ми з вами пам'ятаємо, що наші технології цукроваріння — ще від часів царської Росії, і тоді, за часів царя, відходи від цукроваріння повертали на поля. Ще й за Сталіна відходи від цукроваріння повертали на поля. А де тепер ці відходи? Ми, не повертаючи їх назад, збіднюємо наші грунти, винищивши тваринництво, збіднюємо наші чорноземи. І хочемо, щоби врожайність в Україні підвищилася?!

Нині в розпалі сільськогосподарський сезон. Треба підготуватися до сезону цукроваріння. Та ми знаємо, що на сьогодні всі наші сховища переповнені мелясою. Нас заполонив контрабандний спирт, і тому держава має втрутитися в це. На спирт має бути монополія держави. Так само, як і монополія держави на тютюн. Жодна країна не дозволяє собі такої розкоші, як наша... Ми дозволили пропаганду тютюнових і алкогольних виробів. Ви подивіться, як це впливає на наше молоде покоління, як воно деградує! Культ здоров'я — в усіх націй-довгожителів! Ми з вами про це забуваємо...

Потрібен цілий комплекс заходів для реалізації енерго-та ресурсозбережних технологій. Можна навести ще багато прикладів, коли виважена екологічна, економічна політика можуть дати вагомі наслідки.

Ми вважаємо за доцільне окреслити такі головні етапи виконання економічних і екологічних завдань: 1998—2000 рр. — термінові дії, спрямовані передовсім на відтворення генофонду; забезпечення виживання нації. Це і заробітна плата та пенсії. Це постачання населенню чистої питної води та чистих харчових продуктів.

Прийняття закону про екологічне страхування. На цьому етапі конче потрібно також створити загальнодержавний постійно оновлюваний банк екологічних і економічних даних.

2002 рік. Розв'язання проблем переробки промислових та побутових відходів у законодавчому плані зводиться до розроблення та затвердження економічних стимулів такої діяльності. На цьому етапі потрібно зосередитися на запровадженні екологічної освіти на всіх рівнях.

2002—2005 роки. Розробка та впровадження довгострокових екологічних, економічних програм, які передбачатимуть широке використання відновних джерел енергії, запровадження енерго- і ресурсозбережних технологій у промисловості, сільському господарстві.

Ми знайомі з планом черговості прийняття економічних та екологічних законів, розроблених Інститутом законодавства при Верховній Раді України. На нашу думку, строки прийняття деяких законів мають бути дещо змінені відповідно до основної тези: «Держава для людини, а не людина для держави».

Коротко зупинюся на нашому розумінні розв'язання проблем, пов'язаних з надзвичайними ситуаціями та ліквідацією наслідків чорнобильської катастрофи. Ви знаєте, що збитки від надзвичайних ситуацій в попередні роки становили 5 відсотків валового національного продукту — це в середньому по світу. В останні роки вони збільшилися на 9, скоро витрачатимемо на ліквідації стихій більше, аніж вироблятимемо продукції.

Виникнення надзвичайних ситуацій досить тісно пов'язано з екологічними проблемами. На нашу думку, надзвичайні ситуації можна розподілити на дві категорії: типові та непередбачувані. До типових можна віднести аварії на транспорті, трубопроводах, підтоплення територій, зсув грунтів тощо. Видається доцільним чітко регламентувати ці типові аварійні ситуації для того, щоб відповідні служби мали чіткий план дій та законодавче забезпечення їх виконання, тоді не будемо прокидатися під плач підтоплених, під плач тих, у кого зсуви забрали домівки. Такий підхід має місце в деяких країнах світу.

Стосовно проблем ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС. До першочергових належать перегляд та узагальнення відомостей про наслідки катастрофи, їх чітке диференціювання за ступенем важливості. Такий підхід дасть можливість раціонально та дійово використовувати кошти на вкрай потрібні цілі. Я уже казав: за часів Радянського Союзу витратили 12 мільярдів карбованців на ліквідацію аварії. Результативність — нуль.

Тепер ми витрачаємо 1,6—1,5 млрд. гривень щорічно, а хоч один квадратний метр відвоювали від Чорнобиля? Ні! Чорнобильська зона розширюється. Отже, ці кошти йдуть у пісок.

Чи так слід використовувати кошти? Звичайно, ні.

Необхідна також програма тісної взаємодії між комітетами Верховної Ради України в розробленні законопроектів різного спрямування. Бо немає суто соціальних, економічних чи екологічних законів, практично в кожному законопроекті — екологічна, соціальна чи економічна складова. Має бути налагоджено тісну співпрацю партійних фракцій з питань виходу країни з кризи на основі об'єктивної оцінки стану суспільства і природи.

Дякую вам за увагу.

Виступ народного депутата України Олександра ЄЛЬЯШКЕВИЧА *(фракція «Громади»)*

Шановні колеги, я прекрасно розумію ту ситуацію, в якій ми опинилися. Час від часу в літні місяці у певних людей в нашій державі починається сум'яття у головах — це було в червні 95-го, це було в червні 96-го, це було влітку 97-го, це повторюється і нині. І той сценарій, про який я казав, виходячи вперше на цю трибуну, на жаль, виявився поки ще непосильним твердим горішком для моїх колег, для всього нашого сесійного залу.

Я думаю, що ми розв'яжемо ці проблеми, що нам не треба буде проходити через безсонні ночі для того, щоб реагувати на антиконституційні укази, пов'язані з проведенням референдуму про можливість введення нової другої палати законодавчого органу, яка формуватиметься з губернаторів. Я думаю, що нам не доведеться відстоювати свої права у Конституційному суді з приводу призупинення діяльності Верховної Ради. Принаймні, хотілося б у це вірити.

Я звертаюся до 4 депутатських груп і фракцій: проблема, пов'язана з тим, що ви не можете знайти спільного кандидата, не повинна бути проблемою всього сесійного залу; йдіть на голосування й голосуйте. Буде обрано ту людину, яку ви не хочете бачити на посаді Голови. Ну що ж! Значить, сили у вас менше, і ви від самого початку були приречені на провал.

Якщо ні, тоді це просто доведе, що ця людина не має шансів бути обраною. Іншого шляху нема, немає іншого варіанта!

А якщо ви не можете домовитися і не можете висунути кандидата, який набрав би більшу кількість голосів, то не перекладайте свої проблеми на плечі громадян України. Бо вони дивляться «спектакль», який розігрується тут, і весь негатив пов'язують з кожним конкретним депутатом. Вони не будуть розбиратися, це ліві, праві, центристи, вони чітко розуміють, що Верховна Рада на сьогодні, на жаль, непрацездатний орган, тому що вона досі не може обрати свого Голову.

Правда, вони не знають про те, що відбуваються наради в адміністрації Президента, не знають, хто справжній режисер цього «спектаклю», тим більш, що телевізійний вісник Народно-демократичної партії, що зветься «7 днів», повідомляє зовсім про інше.

Але ми повинні знати, що так або інакше бумеранг, який запущено Президентом, повернеться до нього, бумеранг, який запущено представниками чотирьох депутатських груп і фракцій, повернеться тим самим кінцем тоді, коли вони висунуть свого кандидата, і з цим кандидатом не погодиться ліве крило.

Тому наша фракція «Громади» запропонувала внести зміни до Регламенту Верховної Ради для того, щоб меншість не блокувала більшість, щоб і права меншості, і права більшості дотримувались. Є 226 голосів — значить вибори відбулися, не набрав кандидат необхідної кількості голосів, значить, все, він програв.

Якщо набрав більше, а хтось не схотів приходити, значить, нічого страшного не трапилось, вибори пройшли.

Якщо ми керувалися б тією самою логікою, якою сьогодні керуються представники чотирьох груп і фракцій, то не змогли б зробити 29 березня днем, коли на вибори прийшла величезна кількість людей. Ми відмінили взагалі поріг явки. Хтось нас за це критикував, говорив, що може одна людина вирішити долю держави, а виявилося, що завдяки такій нормі всі пішли голосувати, усвідомлюючи відповідальність, що як вони не прийдуть, то проголосують за них. Тому іншого шляху у нас просто нема.

Я прошу всіх колег депутатів, незважаючи на те, чи подобаються їм кандидати, чи не подобаються, брати участь у голосуванні. Тільки таким чином можна розв'язати проблему, що стоїть перед нами. Проблема не проста, враховуючи склад Верховної Ради. Верховна Рада обиралась, ви знаєте, за змішаною системою і тому вона більш структурована і це добре, з одного боку. Але з іншого — кожний чомусь вважає, що представник його фракції повинен стати на чолі Верховної Ради. А ми повинні виходити з того, яку людину взагалі хочуть бачити його політичні опоненти, наступаючи на свої власні амбіції. І поки не проведемо такі голосування, нічого не буде. Мені приємно, що сьогодні Леонід Макарович Кравчук заговорив про молодих. Приємно ще особливо тому, що мене здивувало, навіщо колишньому Президентові України балотуватися на пост Голови Верховної Ради України. Дуже здивувало, адже стільки молодих у Верховній Раді. Але знадобився час, щоб Президент України, колишній Президент України, ви знаєте, за Конституцією України це звання зберігається на все життя, усвідомив свою помилку, далеко не єдину, якої він допустився. Я думаю, що найголовнішою його помилкою було те, що свого часу він рекомендував досить непомітного народного депутата України Леоніда Кучму на посаду Прем'єр-міністра країни, і з цього моменту почалось його сходження. А нам сьогодні розплутувати все це.

Тому я прошу ще раз йти та брати участь у голосуванні всіх, а яким буде вибір Верховної Ради, залежить вже від того, у кого більше симпатій викличе той або інший кандидат. На жаль, я змушений констатувати, що коли в бій ідуть одні старики, ми обиратимемо кращого з гірших. Скоріш за все буде так. Але, незважаючи на це, у нас повинен бути Голова Верховної Ради. Тому ще раз, звертаючись до вас, прошу, щоб голосування відбулося.

Повернути Київ киянам

(деякі роздуми до 500-річчя Магдебурзького права в столиці України)

«Російські царі, зокрема Анна й Катерина II, послідовно позбавили Київ його міської автономії, призначаючи своїх урядовців на колись виборну посаду київського війта...

1835 рік. Київ остаточно позбавлено Магдебурзького права». (Енциклопедія українознавства, т.3; с.1005—1006).

Леонід КОСАКІВСЬКИЙ

Наше древнє місто над сивим Дніпром-Славутичем знало злети і падіння, різні часи: радісні та гіркі. Але після кожної руїни, природної і рукотворної, Вічний Київ поставав як фенікс з попелу працею, розумом і серцем своїх громадян, бо волею Творця не судилося граду Кия розчинитися в потоці земних часів і метушні правителів. Скільки їх вже бачив наш золотоверхий, скільки пережив...

Де вони тепер? «Їх імена Ти, Господи, весі»... А Київ стоїть на своїх пагорбах і буде стояти, допоки житиме під сонцем наш народ.

Сказати, що сьогодні столиця переживає не кращі часи — значить нічого не сказати. Йдеться про ситуацію катастрофічну не лише для нинішнього покоління киян, але й для нащадків.

Уперше за багато років, якщо не сказати віків, виникла реальна загроза відчуження киян від Києва, від рідного міста, коли всі основні питання його розвитку і життєдіяльності вирішуються за спиною мешканців і виходячи винятково з інтересів державно-адміністративного істеблішменту. А киянам пропонується блискуча перспектива перетворитися на обслугу чиновників, що з'їхалися до нас «на ловлю счастья и чинов».

Протягом останніх років у Києві відбувається не конфлікт особистостей, як намагається довести певна частина засобів масової інформації за підказкою президентських чиновників, а зіткнення принципово різних поглядів на саму концепцію статусу і шляхів розвитку Києва як столиці України і як міста, що належить всім співвітчизникам, але насамперед всім киянам.

З одного боку — бачення Києва як центру духовності, науки, культури і освіти, бізнесу і виробництва, фінансів і ділової активності, й разом з тим спокійного, зручного і затишного середовища для киян — основи здорового, повноцінного і цікавого життя кожного мешканця міста, розуміння статусу Києва як повноправної самоврядної міської громади серед інших подібних громад України і Європи.

З іншого — уявлення про Київ як виключно про місце розташування вищих державних адміністраторів, яким має бути підпорядковано все життя, кожен подих і кожен порух міста. Цей погляд принципово заперечує право киян на своє власне міське життя, перекреслює право самим розв'язувати свої міські завдання і проблеми.

Більше того, за цим поглядом кияни на відміну від жителів Фастова, Жмеринки та Василькова чомусь не доросли до виборів свого міського голови. Тобто, тут вже є підстави вбачати дискримінацію великої групи громадян нашої держави. Такого приниження киянам не доводилося переживати дуже давно.

Численні чиновницькі спекуляції навколо особливого статусу столиці зводяться чомусь не до розширення прав киян (як воно й мало б бути), а до їх обмеження.

Насправді нормальна формула такого статусу має виглядати так: усі права Києва як міста плюс усі права і обов'язки Києва як столиці. Натомість вся чиновницька рать робить усе можливе, щоб перетворити Київ на найбезправніше місто України, на свого роду військовий трофей бюрократично-номенклатурної орди, відданий їй на «поток і розграбленіє». Отже, чи належить сьогодні Київ киянам, і чи не відпрацьовується на ньому модель розвитку й управління, котра найближчим часом спонукатиме нас запитувати: чи належить Україна народові України?

Дивна річ, майже всі міста Європи, що є столицями, мають з того велику користь, чудові можливості для випереджувального розвитку економіки, фінансової сфери, інфраструктур і комунікацій, міжнародних зв'язків і лише Київ — суцільні збитки і незручності.

Досить глянути на сусідню столицю — Москву, що купається в субвенціях з держбюджету на виконання своїх столичних функцій, що має свій власний уряд, мера (до речі, нікому там не спадає на думку позбавити москвичів права його обирати прямим і рівним голосуванням), який є справжнім господарем, котрого не хапають за фалди люди з Кремля. Наші можновладці люблять наводити приклад містобудівної активності московського міського голови, дуже показово забуваючи, що Київ не має в своїй державі й третини тих прав, що їх має Москва в своїй. Та й ті київські права намагаються звести нанівець (передавши вже тепер де-факто і плануючи на майбутнє передати де-юре всі важелі міської влади в руки президентського намісника).

Тож і бачимо, з одного боку, повноважний та повноцінний мер на міцному грунті місцевого самоврядування і столичних привілеїв, з іншого —глава адміністрації, слуга свого покровителя, абсолютно незалежний від киян, зате здатний у будь-який момент перетворитися на ніщо через щонайменше невдоволення свого патрона.

Тому й такі різні результати у двох столицях. Почесний і відповідальний статус столиці в останні роки перетворився для Києва на великий тягар економічного приниження. Київ став бездонною діжкою державного бюджету, з цієї діжки, створеної працею киян, беруть стільки, скільки комусь заманеться, не думаючи, що місто має і свої потреби.

Київ все більше стає жертвою споживацького шалу «сильних цього світу». Місто, що розплачується за авантюризм і некомпетентність призначенців на надто високі для їхнього рівня інтелекту і порядності посади, відчайдушними спробами латати дірки в бюджеті за рахунок розпродажу (а часто просто передачі «солідним людям») комунального житлового фонду й земельних ділянок, міського майна. Хоча ще в давнину люди засвоїли просту істину: продажем власної крові не забагатієш.

Останнім, хто наважився позбавити киян їх традиційних прав місцевого самоврядування, був імператор Микола I, котрий за свою схильність до жорстоких тілесних покарань підданих увійшов до історії як Микола Палкін. Декому із сучасних можновладців не дають спокою його сумнівні лаври. Але Київ завжди був сильним і мудрішим від усіх самозванців, що волею історичного випадку почували себе господарями його сучасного і майбутнього. Переконаний, що й сьогодні кияни знайдуть у собі сили, щоб дати відсіч тим, хто замахується на їх гідність і освячені самою історією права. Нікому не дано право перетворити Вічне місто на Дніпрі на безправне провінційне містечко.

Перегорнемо славні сторінки історії управління Києва за Магдебурзьким правом з кінця XV ст. до 1834 р.:

1. Надання Києву Магдебурзького права на самоврядування містом наприкінці XV ст. великим князем литовським Олександром слід розглядати як прогресивний факт. Причина такого дарування —намагання литовського уряду охоронити торгівлю, промисли, замінити натуральні повинності на грошові та взагалі захистити інтереси міського населення від сваволі місцевих старост і воєвод. Головним лейтмотивом магдебурзьких привілеїв Києву за литовських часів є боротьба киян на чолі з війтом і всім Магістратом проти підпорядкування міста воєводській адміністрації.

2. Боротьба проти польської воєводської адміністрації становила головний зміст магдебурзьких привілеїв Києву і за польських часів. Проте слід зазначити позитивні зміни, що відбулись у місті під впливом нової юрисдикції. Це і поширення торгівлі, і розвиток ремесел та промислів, і зміни у соціально-економічній структурі населення. Зміцнилось і політичне становище київського міського керівництва через наділення його членів правами шляхетства. На жаль, у цей час кияни розподілилися на тих, хто підтримував польську владу, і тих, хто стояв за традиційні українські національно-демократичні форми управління містом. Влада в Києві перебувала в руках представників цих груп поперемінно. Але широкі верстви киян завжди підтримували представників народної орієнтації. Свідчення — повна підтримка ними православного Богоявленського київського братства, з одного боку, та фізична розправа над політичними опонентами при перших нагодах — з іншого (втоплення війта Федора Ходика у Дніпрі й вигнання його сина з міста перед урочистим в'їздом туди Б. Хмельницького в грудні 1648 року).

3. Російські часи управління Києва за Магдебурзьким правом можна умовно поділити на три періоди: а) друга половина XVII ст. (до початку активної внутрішньої та зовнішньої політики Петра I); б) XVIII ст. (до 1781 — 1782 рр. — часу відкриття Київського намісництва); в) період до 1834 р.

а) Відбувається розквіт міського життя, коли місто звільнилося з-під польського впливу і ще не потрапило під російський тягар. Тоді кияни боролися передусім проти порушення їх прав російськими воєводами та їхніми військовими; б) основні зусилля киян були спрямовані на охорону своїх прав і від представників російської влади, і від місцевої козацької адміністрації. Обидві вказані сили намагалися підпорядкувати Київ собі. Проте через шалений опір киян цього не сталося. Але, на жаль, боротьба українського міщанства і козацтва за владу над Києвом призвела до посилення впливу російської адміністрації. З 1737 р. київський генерал-губернатор починає контролювати міський суд й фінанси. З 1764 р. його влада над містом ще посилюється; в) реформи 1781 — 1782 рр. призвели до цілковитого занепаду міського самоврядування. За Магістратом залишилася лише судова влада над міщанами та управління цехами. 1797 р. цар Павло I повернув Києву традиційне самоврядування, але змінилися вже часи, змінилася міська людність. Самоврядування залишилося тільки формою, за якою не було вже реального змісту. Російська імперія не хотіла терпіти автономності самоврядних українських міст. Знищення Київської магдебургії ставало лише питанням часу. Цьому ще сприяли величезні фінансові зловживання в магістратському керівництві через фактичну відміну виборності війтівської посади та через руйнацію контролю киян за діяльністю міського уряду, які дозволили російському уряду використати їх як привід до своїх дій.

Як бачимо, в період управління Києва за Магдебурзьким правом діяльність магістратської адміністрації визначалась тим, що головне, визначальне місце в ній займав війт (по-сучасному — мер), перебуваючи на своїй посаді довічно. Він обирався всім населенням Києво-Подолу. Йому належала і судова, і адміністративна влади, тобто досить велика влада над містом. Всі інші члени магістратського уряду багато в чому перебували в залежному від нього стані.

Державні адміністрації Польщі та Росії, усвідомлюючи важливість війтівської посади, намагалися посадити на неї вірних собі людей, але це завжди викликало опір киян. Фактично призначених, неугодних міщанам війтів, траплялось, вбивали (як Федора Ходику) або виганяли з міста (як його сина та Ждана Тадрину). Найкращу пам'ять по собі залишили війти, що були обрані киянами в результаті прямих виборів без утисків польської та російської державних адміністрацій (як Яцько Балика, Богдан Самкович, Дмитро Полоцький та Павло Войнич).

Уроки магдебургії по-київськи свідчать, що порушення демократичності виборів війта та інших членів магістратської адміністрації призвели до поступового утворення в Києві міської олігархії та відриву її від більшості населення. Особливо цьому сприяло те, що після реформ Петра I в 20-х рр. XVIII ст. міське керівництво почало звітувати за свої дії не перед усім населенням Києва, а тільки перед його «почтеннейшим обществом», в яке входили переважно його родичі та близькі. І якщо з кінця XV ст. до 30-х рр. XVIII ст. ми не маємо відомостей про витрачання міською адміністрацією суспільних грошей, то відтоді й надалі документи ними рясніють.

На жаль, власна історія нічого не навчила сучасних можновладців. У результаті перевороту, що стався два роки тому, коли законно обраного мера міста свавільно відсторонили від посади, всіх киян позбавили можливості контролювати київські гроші, будинки, землю. У Києві наприкінці XX століття фактично встановлено диктатуру чиновників. Наше місто стало розмінною монетою в руках тих, кому байдуже, що з нами буде завтра.

Теперішня адміністрація Києва іде в фарватері політики вищого державно-

го керівництва, не дуже переймаючись інтересами і потребами жителів міста. Більшість рішень приймається і реалізується під впливом рекомендацій, вказівок, розпоряджень з гори та на основі особистих примх та інтересів керівників міста.

Сучасний стан Києва характеризується більш як дворазовим падінням обсягів виробництва, яке відбулося в мирний час без будь-яких катаклізмів, розростанням тіньових економічних відносин, які пронизують всі сфери бізнесової діяльності та суспільного життя, зростанням безробіття, особливо в його прихованій формі, неприпустимим погіршенням рівня життя абсолютної більшості населення. До цього треба додати зростання злочинності, небачений розвиток корупції, духовну деградацію значної частини населення, особливо молоді.

Можна з усією відповідальністю заявити, що об'єктивних причин для такого розвитку соціально-економічних процесів не було. Адже ще два роки тому Київ мав кращі результати з більшості соціально-економічних показників серед інших міст регіонів держави. Внаслідок чиновницького перевороту, що відбувся 1996 року на Хрещатику, 36, головним призначенням влади міста впродовж останніх двох років стало не забезпечення інтересів і потреб всіх громадян, що є її головною функцією, а задоволення особистих та корпоративних інтересів незначної впливової частини населення, політичної та економічної еліти, кримінальних елементів.

Через повну непідконтрольність нинішньої міської влади населенню міста такий розвиток подій відбувається за абсолютної відсутності відповідальних за руйнування економіки, соціальної сфери, зниження рівня життя, існування кругової поруки у владних структурах.

Такий перебіг подій призвів до погіршення економічної та фінансової ситуації фактично в усіх галузях міського господарства.

У 1997 р. порівняно з 1994 р. число збиткових підприємств у Києві збільшилось із 127 до 979.

Останнім часом значно збільшилося вилучення коштів з міського до державного бюджету, місто стало головним донором держави. Такий фінансовий пресинг став можливим останніми роками, коли міська адміністрація, незаконно перебравши на себе все керівництво у місті, потрапила в повну залежність від державної виконавчої влади.

У 1996—1997 рр. на 505,5 тис. кв. м зменшилося введення житла за рахунок всіх джерел фінансування порівняно з 1994—1995 рр. (1429 тис. кв. м).

Значне погіршення ситуації має місце і на інших об'єктах соціальної інфраструктури (зменшення введення шкіл і дошкільних закладів у 3,1 разу, поліклінік (відвідувань за зміну) — в 2,1 разу, водоводів — в 3,7 разу, каналізаційної мережі — в 2,1 разу, ліній газопостачання — в 2,3 разу, ліній теплових мереж —в 1,25 разу).

У стані глибокої кризи перебуває міський пасажирський транспорт.

Все це відбувається за зростання капітальних вкладень в об'єкти, в яких зацікавлене вище державне керівництво, що і зводяться за його прямими вказівками та під його прикриттям. Для цього витрачаються значні бюджетні кошти (до речі, без законних рішень Київради), кошти платників податків, які місяцями не отримують зарплати, пенсії, стипендії, що не тільки незаконно, але й аморально. Під приводом реконструкції, незважаючи на протести громадськості, нищаться історичні будівлі, об'єкти, археологічні шари, спотворюється історичний образ стародавнього міста.

Дуже прикро, що такий широкий наступ на права киян, спроби розтоптати і знищити місцеве самоврядування в столиці держави, що вже істотно позначилося на ситуації в місті і ще, безумовно, дасть свої негативні результати в майбутньому, відбудуться саме тоді, коли Київ мав би відзначити 500-річчя дарування йому Магдебурзького права.

Такий цинізм з боку влади важко було собі уявити.

Нинішня владна верхівка та її представники в Києві роблять вигляд, що такої дати взагалі не існує. А даремно. Якби вони заглибились в історію і перегорнули її сторінки, неодмінно побачили б — все це вже неодноразово було. І вони впевнились б — кияни завжди відстоювали свої права і перемагали в цій боротьбі.

Буде так і в наш час, як би цього комусь не хотілось.

Ми — столиця не тому, що тут перебувають Президент і уряд. Навпаки, вони тут через те, що це Київ, Вічне місто. Вічна столиця. І розв'язувати проблеми треба, виходячи не з прямих вищих чиновників, а з потреб людей, що мешкають тут.

Досвід Магдебурзького права, 350-літня історія існування Київського магістрату яскраво свідчать, що саме міцна, виборна, що має підтримку більшості міського населення, влада спроможна забезпечити розквіт столиці, добробут людей.

У липні 1994 року кияни вперше за свою історію прямим вільним голосуванням всіх мешканців обрали собі мера. При цьому була відновлена традиція вибору війта, яка існувала за часів Магдебурзького права.

Щоправда, вибори проходили тоді в одній з трьох частин, на які в той час поділялося місто (Печерськ, Верхнє місто та Поділ), а саме — на Подолі.

У 1994 році ця історична практика була розповсюджена на всю територію Києва, що є найдемократичнішим способом обрання керівника міста.

Намагання тодішньої влади, що отримала мандат довіри від людей, послідовно протягом 1994—1996 рр. втілювати в життя свою передвиборну програму, підтриману киянами, наштовхнулася на шалений опір центральної влади. Її не влаштовувала незалежна позиція керівників столиці, їх орієнтація на інтереси міста, а не владної верхівки.

І тоді в Києві фактично було введено президентське правління, обраного мера свавільно відсторонили від влади.

Незважаючи на рішення судових органів про поновлення мера в правах міського голови, протести Ради Європи, виконавча влада так і не допустила його до виконання цих обов'язків, грубо попираючи волю людей, утримуючи 300 днів цілодобово наряди міліції біля його робочих приміщень.

Влада, перед страхом втратити контроль над столицею, пішла на безпрецедентний крок — відмінила передбачені Конституцією вибори міського голови, аби зберегти при владі свого намісника, який незаконно, незважаючи навіть на рішення Конституційного суду, обійняв ще й посаду голови Київради.

Наслідки, в тому числі й соціально-економічні, відомі.

Ганебна ситуація з самоврядуванням у Києві стала предметом неодноразового розгляду в Раді Європи, в тому числі на останньому Конгресі місцевих і регіональних влад Європи, що нещодавно відбувся в Страсбурзі.

Але владна верхівка держави заради збереження режиму своєї особистої влади нехтує думкою Європейської спільноти, порушує свої власні зобов'язання при вступі до Ради Європи.

За даними, які нещодавно оприлюднив один із дослідників Магдебурзького права, кандидат історичних наук Р. Делімарський, у результаті проведеної спільної роботи українських та російських вчених, зокрема за участю доцента Московського державного університету ім. М. Ломоносова, кандидата історичних наук Тетяни Круглової, встановлено, що дата відзначення 500-річчя Магдебурзького права в Києві припадає на кінець серпня — початок вересня цього року.

Принаймні, в травні 1499 року воно вже діяло в Києві.

Переконаний, що найкращий подарунок до 500-річчя надання Києву права управління за Магдебурзьким правом — це, нарешті, прийняття новим складом Верховної Ради України довгоочікуваного закону про столицю держави — місто-герой Київ.

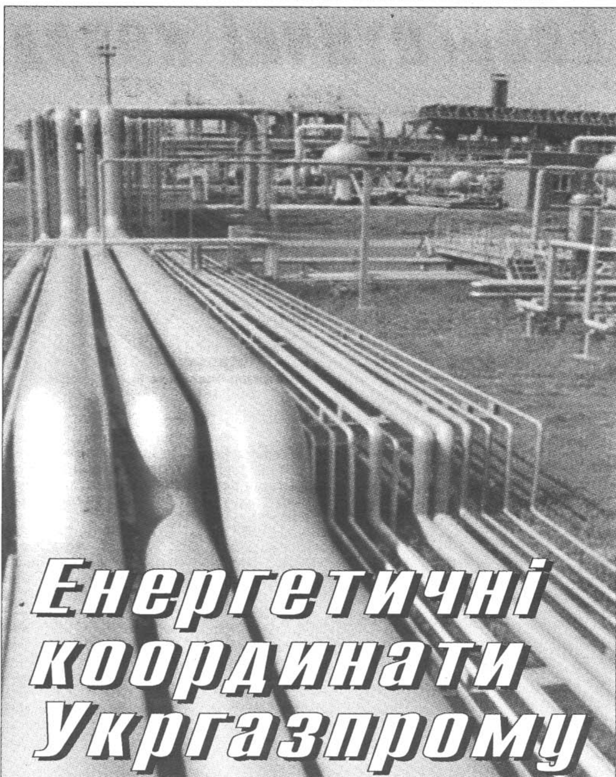
Саме Верховна Рада повинна відновити історичну справедливість і повернути киянам їх споконвічні права.

Від цього виграють усі: виграють люди, виграє місто, виграє держава, адже столиця — такий само атрибут державності, як герб, прапор, гімн.

І доля її сьогодні залежить від народних депутатів.

Це єдина можливість змінити ситуацію в столиці на краще законним шляхом.

Леонід КОСАКІВСЬКИЙ,
народний депутат України.

Енергетичні координати Укргазпрому

Іван ДІЯК

УКРАЇНА забезпечує свої енергетичні потреби за рахунок власних ресурсів тільки на 40 відсотків (нафтою — на 13 %, газом — на 22 %) і, таким чином, енергетика України значною мірою залежить від імпорту енергоносіїв. Водночас частка газу в споживанні первинної енергії в Україні є доволі високою і становить 45 %. Зауважимо, що в динаміці світового споживання первинної енергії останніми роками спостерігається чітка тенденція зменшення частки нафти та вугілля, що компенсується збільшенням споживання природного газу. За прогнозами спеціалістів до середини XXI століття частка газу в енергетичному балансі світу може сягнути 35—50 % (нині 24 %), а в Росії, зокрема, 75—80 % (нині 50 %).

В 1997 р. ресурси природного газу в Україні формувалися за рахунок видобутку (22 %) та закупівлі в Росії (62 %) і Туркменистані (16 %). Останніми роками у зв'язку з падінням виробництва споживання природного газу в державі зменшилось з 118,8 млрд. куб. м у 1990 р. до 81,3 млрд. куб. м у 1997 р., тобто за 6 років приблизно на третину. Очікуємо, нинішнього року буде спожито 78—80 млрд. куб. м, однак поки що темпи зниження споживання менші від темпів падіння виробництва, що обумовлює необхідність жорсткої політики енергозбереження. Особливістю газової промисловості України є, по-перше, доволі висока частка природного газу у використанні первинних енергоресурсів (45 % проти 21 % у країнах Західної Європи) і, по-друге, відносно низьке забезпечення власними ресурсами газу, що також характерно для більшості європейських країн. Нині Україна посідає четверте місце у світі після США, Росії, та Великобританії за рівнем споживання природного газу, а за обсягом його імпорту — третє місце у світі після США та Німеччини.

1. Європейський зв'язковий

Укргазпром транспортує практично весь газ в державі і понад 90 % транзитних поставок російського газу до країн Центральної та Західної Європи, а також до Туреччини. Загалом газотранспортна система Укргазпрому (друга за потужністю в Європі після російської) має 34 тис. км магістральних газопроводів та газопроводів-відгалужень, 122 компресорні цехи, більш як 1300 газорозподільних станцій. Важливою складовою, що забезпечує стабільну роботу газотранспортної системи, є 12 підземних сховищ газу, найбільші з яких розташовані в географічному центрі Європи — на заході України. Мережа газосховищ спроможна прийняти понад 30 млрд. куб. м газу і є найпотужнішою в Європі.

Як ми вже зазначали, Україні належить провідна роль в загальноєвропейській системі газопостачання. Тому Укргазпром надає першочергового значення надійності та якості роботи всієї газотранспортної системи. Зокрема, нині розроблена і виконується програма її реконструкції з використанням українських газових турбін та компресорів, що відповідають світовим стандартам, здійснюється розширення системи (у 1992—1997 роках введено в експлуатацію 3,7 тис. км магістральних газопроводів і газопроводів-відводів та 10 компресорних цехів загальною потужністю більш як 400 МВт), впроваджуються передові технології з внутрішньотрубної діагностики та систем контролю.

І це дає свої результати.

Так, 1997 року газотранспортна система Укргазпрому забезпечила надійне постачання газу споживачам в Україні та транзит російського газу в обсязі 200 млрд. куб. м. А обсяг транзиту російського газу до країн Центральної та Західної Європи поступово збільшувався з 92 млрд. куб. м у 1992 році до 116,5 млрд. куб. м у 1996-му.

Щоправда, 1997 року у зв'язку зі

(Закінчення на 6-й стор.).

Енергетичні координати Укргазпрому

Структура споживання первинної енергії у 1996 році

(Початок на 5-й стор.).

зменшенням споживання газу країнами-імпортерами транзит зменшився до 108,4 млрд. куб. м, але нині намітилася протилежна тенденція. За прогнозами фахів-ців частка газу у використанні первинних енергоресурсів в Західній Європі у 2010 р. збільшиться до 24 %, а у 2025-му — до 27 %, а це відповідно 550—575 та 580—600 млрд. куб. м на рік, що потребуватиме збільшення транзиту. А українська газотранспортна система вже сьогодні має резерви збільшення пропуску російського газу у країни Європи на 20—25 млрд. куб. м на рік.

Сьогодні «сервісні послуги» Укргазпрому за транзит російського газу до Європи коштують близько 2,4 млрд. доларів, та оскільки оплачуються вони газом, то Укргазпром заробляє для України 30 млрд. куб. м газу. Отож разом із власним видобутком газу це забезпечує більшу половину обсягів його споживання в державі.

2. Не транзитом єдиним...

За станом на 1 січня 1998 року Укргазпром розробляє 93 газових та газоконденсатних родовища. Сумарні балансові запаси газу цих родовищ становлять 735 млрд. куб. м, газового конденсату — 39 млн. тонн, нафти — 6,7 млн. тонн. Сучасний етап видобутку газу характеризується складними геолого-фізичними і технологічними умовами. Саме тому у зв'язку з вичерпанням запасів основних родовищ, погіршенням структури балансових запасів газу, а також умов експлуатації родовищ на кінцевій стадії розробки протягом останніх двох десятиріч видобуток газу зменшувався на 2—3 млрд. куб. м щорічно. І тільки останніми роками вдалося стабілізувати видобуток.

Зокрема, у 1997 році видобуто 13 млрд. куб. м газу, що на 288 млн. куб. м більше передбаченого національною програмою «Нафта і газ України до 2010 року», нафти і газового конденсату — 681 тис. тонн (більше запланованого національною програмою на 71 тис. тонн). Нинішнього року вдалося зберегти темпи видобутку: за 4 місяці понад план видобуто 76 млн. куб. м газу та 42 тис. т конденсату і нафти.

Зауважимо, що й у попередні роки через гостру необхідність держави в енергоносіях Укргазпром теж видобував газу більше, ніж передбачала національна програма. 1993—1997 років понад плановані обсяги було видобуто 6 млрд. 490 млн. куб. м газу. Насамперед, за рахунок збільшення обсягів експлуатаційного буріння, прискореного введення в експлуатацію 17 нових родовищ, інтенсивної експлуатації найбільших старих родовищ — Шебелинського і Хрестищенського. Видобуток конденсату забезпечувався завдяки впровадженню на Котелівському та Тимофіївському родовищах ефективних технологій. А це означає, що останніми роками Україна купила в Росії на 6,49 млрд. куб. м газу менше, тобто гроші, а це близько 500 млн. доларів США, залишилися в Україні і працювали на українську економіку.

Проте надалі програма передбачає суттєвіше збільшення видобутку газу: 1998 року — до 14,2 млрд. куб. м, а 2000-го — до 16,2 млрд. куб. м. Більшу частину цього видобутку плановано здійснити за рахунок родовищ, які на час складання програми (1992—1993 рр.) ще не були відкриті. Наприклад, у 1998 році з таких родовищ мали б видобути 731 млн. куб. м газу, в 2000-му — вже 2 млрд. куб. м. Але родовища, які забезпечили б ці обсяги видобутку, так і не було відкрито, оскільки, починаючи з 1992 року, в Держкомгеології триває обвальне скорочення геологорозвідувальних робіт внаслідок вкрай незадовільного бюджетного фінансування. Тому обсяги поточних балансових запасів природного газу, починаючи з 1996 року, вже не відповідають показникам програми, що призведе до зниження потенційних можливостей його видобутку наступними роками, хоча Україна має значні потенційні можливості для відкриття нових родовищ і збільшення видобутку газу. Зрозуміло, що Укргазпром робитиме все, щоб не сталося істотного зменшення видобутку газу. З цією метою в період 1998—2010 років планується ввести в розробку 29 нових родовищ. Усе це має на меті збільшити видобуток газу в Україні вдвічі і довести його у 2010 році до 35 млрд. куб. м. Якщо ж врахуємо, газ, що заробляє Укргазпром за транзит, то це означатиме майже повне задоволення потреб держави у нього. Але оскільки Державний комітет України з геології та використання надр практично на всі структури, підготовлені до пошукового буріння, видав ліцензії своїм підвідомчим підприємствам, то перед Укргазпромом стоїть завдання виявлення і підготовки таких об'єктів своїми силами.

Та й загалом, першочерговим завданням газової галузі України має стати негайне збільшення розвідувального буріння в обсягах, що забезпечать належну кількість нових родовищ. Для цього вже у 2000 році обсяги розвідувального буріння повинні сягати 150 тис. м, а в 2005-му — 250 тис. м. Проте реалізація цієї програми стримуватиметься наявними можливостями поповнення та оновлення дуже зношеного парку бурових установок.

3. Укргазпром і фінанси

Доходи Укргазпрому формуються, в основному, за рахунок надання транзитних послуг на території України, що оплачуються газом, та реалізації газу як власного видобутку, так і імпортованого. Його активи на кінець 1997 року становили 24,2 млрд. гривень. Виручка від реалізації продукції та наданих послуг становила 18,7 млрд. гривень. За затрат на виробництво реалізованої продукції за 1997 рік у сумі 13,7 млрд. гривень платежі та інші відрахування до бюджету становили 2,2 млрд. гривень, або 10,2 % від загальної суми доходів бюджету України.

Фінансове становище Укргазпрому нині надзвичайно складне. Основною причиною є неплатежі споживачів за використаний ними природний газ. За станом на 20 травня 1998 р. заборгованість перед Укргазпромом становила 7 млрд. 180 млн. гривень, в тому числі промислових споживачів — 2 млрд. 777 млн. гривень, комунальних підприємств населення та бюджетних організацій — 4 млрд. 404 гривень. До того ж аналіз ситуації показує, що тенденція до збільшення заборгованості зберігається. Зокрема, найбільші проблеми з комунально-побутовими підприємствами та бюджетними організаціями. Тому одне з найважливіших завдань — домогтися сплати за спожитий газ, застосовуючи навіть такий непопулярний захід, як відключення споживачів. При цьому зазначу, що у багатьох споживачів, особливо бюджетних, в кошторисах навіть не передбачені такі витрати, або передбачені на рівні 30—40 % від потреб. Тому, якщо подивитись на цю проблему з іншого боку, побачимо, що Укргазпром фактично надає дотацію споживачам газу, підтримуючи таким чином їхню життєздатність. Фінансовий стан Укргазпрому міг би змінитися кардинально, якби РАО «Газпром» за послуги з транзиту розраховувалось не газом, а грошима. Крім того, у зв'язку з коливанням світових цін також необхідно переглянути ціну іпортованого російського газу, пов'язавши її з ціною на мазут, як це робить більшість газових компаній світу. І, звичайно, ціна російського газу для України не повинна перевищувати ту, за якою він продається на основних ринках Західної Європи.

Корінних змін потребує й процедура збору грошей за спожитий газ. Скажімо, газ власного видобутку Укргазпром продає Укргазу для реалізації населенню та комунально-побутовим споживачам. Гроші за нього збирають облрайгази і спрямовують на консолідований рахунок ДХК «Укргаз», а вже звідти вони надходять в Укргазпром. Але саме така система оплати спричинила розлад платіжної дисципліни, про що свідчить низький рівень фактичних проплат, які в 1998 р. становлять усього 19 %. Все тому, що облрайгази не зацікавлені у збиранні стовідсоткової плати, отож наявна ситуація може призвести до повного розвалу газовидобувної галузі.

4. Що робити?

Газова промисловість України — одна з небагатьох галузей економіки, що працює стабільно і може повністю самофінансуватися. Та якщо борги за газ власного видобутку вже становлять 2,3 млрд. грн., то це означає, що весь газ, видобутий Укргазпромом за рік, передано споживачам безкоштовно. Але ж для його видобутку потрібно було витратити чималі кошти, платити колективам заробітну плату, запускати нові родовища і свердловини. Тому зрозуміло, що далі Укргазпром так працювати не може, бо значних витрат вимагає й підтримання в надійному стані газотранспортної системи, фінансування програми її реконструкції і розширення.

Сьогодні очевидно, що виконання заходів з прискореного введення в експлуатацію вже відкритих нових родовищ та інтенсифікації видобутку газу на старих родовищах дасть змогу стабілізувати видобуток газу як у системі Укргазпрому, так і по Україні в цілому. Але для цього уряд має розв'язати такі питання:

— затвердити перелік витрат на розвідку (дорозвідку) та розробку запасів родовищ корисних копалин, що включаються до окремої групи витрат платника податку, що підлягають амортизації, передбачивши в ньому віднесення витрат на експлуатаційне буріння та облаштування свердловин до складу валових витрат газовидобувних підприємств;

— затвердити порядок пільгового оподаткування додаткових (понадпланових) обсягів видобутку природного газу;

— дозволити газовидобувним підприємствам перераховувати частину коштів для геологорозвідувальних робіт на спеціальний рахунок АТ «Укргазпром»;

— зобов'язати Держкомгеологію надавати Укргазпрому ліцензії на геологічне вивчення надр перспективних ділянок і територій. І саме Укргазпром, який постійно здійснює відрахування на геологорозвідувальні роботи, повинен мати пріоритетне право на одержання ліцензій.

Важливим внеском у прискорення розвитку геологорозвідувальних робіт в Україні може стати і залучення іноземних інвестицій. Проте досвід переговорів з інофірмами останніми роками показує, що всі вони бажають отримати або готові родовища для освоєння або підготовлені попередніми геологорозвідувальними роботами площі під пошукове буріння. Але не слід забувати, що для відкриття таких родовищ і підготовки нових площ уже витрачено з державного бюджету величезні кошти і прибуток від них повинна повністю отримувати держава, а не ділитися ним з інофірмами. Прикладом може служити Полтавська газонафтова компанія, заснована за участі англійської фірми. Компанія, отримавши 1993 року пріоритетне право на ведення геологорозвідувальних робіт на території площею 9 тис. кв. км, поки що обмежує свою діяльність на ній експлуатацією лише двох родовищ, відкритих українських геологами раніше. Тому, з огляду на світову практику, іноземним компаніям доцільно було б запропонувати недостатньо вивчені ділянки, або території, на правах концесій, де вони самі виконували б увесь цикл робіт — від виявлення перспективних об'єктів для пошуків вуглеводнів до відкриття і освоєння нових родовищ. Ризикує після проведення цих робіт лише інофірма, а держава за позитивних результатів отримує до 50 % прибутку. Всі перспективні нафтогазоносні площі на суші України вже досить детально вивчені науковими і виробничими підрозділами Держкомгеології і Держнафтогазпрому, тому найпривабливішою територією для залучення іноземних фірм залишається шельф Чорного і Азовського морів.

Підкреслюю, що за умови забезпечення нормальних розрахунків споживачів за газ Укргазпром спроможний сам себе інвестувати. А в сьогоднішній ситуації брати кредити означає кредитувати не газову галузь, а тисячі споживачів, які використовують газ, але не розраховуються за нього.

Проблемою є також невизначеність газу як товару. Саме через це виникають трудногщі із застосуванням норм Цивільного і Кримінального кодексу України у випадках крадіжок газу, використання його без приладів обліку, самовільного підключення до мереж. Тому цю проблему потрібно вирішити на законодавчому рівні. Бо аналіз законодавства України, що регулює відносини в газовому секторі, свідчить, по-перше, про відсутність єдиної політики щодо формування системи забезпечення газом промисловості та населення, по-друге — про суперечливість, безсистемність законодавства. У зв'язку з цим необхідно терміново ухвалити нормативний документ, який чітко визначав би основні принципи і напрями державної політики в газовому секторі економіки України. Нині вже підготовлено проект закону «Про нафту і газ», тому бажано якнайшвидше передати його до Верховної Ради для розгляду і прийняття.

Підсумовуючи викладене, зазначу, що основними стратегічними напрямами подальшої діяльності Укргазпрому мають бути збільшення відповідно до Національної програми «Нафта і газ України до 2010 року» власного видобутку газу вдвічі; підтримання на високому технічному рівні газотранспортної системи, яка забезпечувала б надійне газопостачання внутрішніх споживачів та була конкурентоспроможною поза межами України (іншими словами, потрібно зберегти її провідну роль в постачанні російського газу до країн Центральної та Західної Європи); активні дії щодо забезпечення диверсифікації джерел надходження газу в Україну за рахунок його постачання, крім Росії, з Туркменистану, Узбекистану, Казахстану, а у віддаленій перспективі — з країн Близького Сходу. І нарешті, відповідно до комплексної державної програми енергозбереження України частку газу в енергетичному балансі держави в найближчі 5—7 років треба зменшити на 10 %, а його абсолютне споживання наблизити до середньоєвропейського рівня — 60—70 млрд. куб. м на рік, врегулювавши при цьому систему оплати за використаний природний газ.

Іван ДІЯК, народний депутат України.

Приватизація

ШЛЯХ РАДИКАЛЬНИХ РЕФОРМ:
нафтові, газові, а тепер уже й ... цементні війни

«Голос України» неодноразово порушував проблеми, пов'язані з приватизацією вітчизняних стратегічно важливих високоліквідних підприємств —Миколаївського глиноземного, Запорізького феросплавного заводу, Сумського НВО ім. Фрунзе, підприємств металургійного комплексу, будівельної, переробної та харчової галузей тощо. І от що характерно: у більшості випадків спільним для цих конфліктів є те, що ситуації не на користь держави чи безпосередньо трудового колективу складалися тому, що хтось невидимий лобіював інтереси «своїх людей», різних (здебільшого іноземних) фірм і фірмочок у високих державних інстанціях. Причому лобіював жорстко, нахабно і вміло. Відчувалася залізна рука і професійна хватка чиновника досить високого гатунку.

Приміром, незважаючи на постанову Верховної Ради № 63 від 3 лютого 1998 року про зупинення приватизації Запорізького феросплавного заводу, схоже, що його все-таки «сплавляють».

Та що там постанова Верховної Ради! Завод «сплавляють» іноземцям, навіть не дивлячись на запевнення Прем'єр-міністра В. Пустовойтенка, який на прес-конференції у заводоуправлінні «Запоріжсталі» під час передвиборного турне сказав таке (цитата із диктофонного запису): «Президент призупинив приватизацію феросплавного заводу тому, що хотіли віддати за безцінь. Не йде приватизація. Вона призупинена рішенням ФДМ. І не будемо приватизувати. Ми повинні гроші заробляти. Це дуже просто — віддати завод за безцінь».

Так, віддати завод за безцінь дуже просто. На жаль, у реальному житті це у нас чомусь трапляється дуже часто. Хоча вживати слово «чомусь» все-таки наївно. Адже все має свої причини і наслідки. У природі нічого безпричинно не з'являється і не зникає безслідно. Особливо, якщо це стосується приватизації, перерозподілу власності, великих грошей.

ОСТАННІМ ЧАСОМ увага вітчизняних ЗМІ прикута до загострення конфлікту навколо приватизації одного із стовпів нашої цементної промисловості — ВАТ «Миколаївський цементний завод», що на Львівщині.

Суть конфлікту викладена у зверненні акціонерів ВАТ «Миколаївцемент» до Президента України. На їхню думку, неконструктивна позиція Фонду державного майна сприяє французькому картелю «Лафарж» у боротьбі за контрольний пакет акцій підприємства.

13 березня цього року в. о. голови ФДМ О. Бондар в урочистій обстановці підписав договір купівлі-продажу 28% пакета акцій «Миколаївцементу» між ФДМ і «Лафаржем». Здавалося, на цьому приватизація заводу закінчилася, бо решту 72% акцій вже володіли ТОВ «Хорда» (30%), ДТ «Градотраст» (11%), ІК «Україна» (12,77%) і, зрозуміло, — самі члени трудового колективу цементного заводу.

Проте акціонери «Миколаївцементу», як підкреслюється у зверненні до Президента, вважають, що тендер з продажу цих 28% державного пакета акцій було проведено тенденційно, бо його умови, по суті, усували від участі у ньому інших інвесторів та акціонерів. «Лафарж» став єдиним учасником, а відтак не дивно, що й переможцем тендеру.

Українських акціонерів «Миколаївцементу» дивує й ціна в 3 млн. 100 гривень (за стартової — 3 млн. гривень), за яку ФДМ продав 28% пакета акцій підприємства, балансова вартість котрого — 59 млн. гривень. До речі, цей же французький картель придбав контрольний пакет Вознесенського цементного заводу, що у Росії, за 20 млн. доларів. В той же час потужність російського заводу у 1,5 разу менша від українського. Виходить, французи добре знають справжню ціну цементних заводів.

Або інший факт, що наводився у зверненні, який свідчить про невідповідність визначення вартості великих об'єктів промисловості на внутрішньому та світовому ринках. За повідомленнями агенції Рейтер від 20 квітня ц. р., той самий «Лафарж» фінансував 144,6 млн. доларів на будівництво в Китаї цементного заводу, що має виробляти 1,2 млн. тонн продукції на рік. Якщо порівнювати потужності підприємств, то у «Миколаївцемента» вони вже зараз у 2,5 разу більші. Виходячи з цього, вважають українські акціонери цементного заводу, вартість миколаївського підприємства за світовими цінами може становити не менш як 300 млн. доларів США.

Наведені факти, вважає народний депутат України Віктор Жердицький, наочно переконують, що участь у тендері інших інвесторів (яких ФДМ через різні причини позбавив права участі у тендері) — «Альфацементу» (Росія), «Хольдербанку» (Німеччина), «Цементовня Хелм» (Польща) підняла б біржову ціну цього пакета в 3 — 4 рази, а це майже 5 млн. гривень, які недоодержав держбюджет.

Ще одне, досить вагоме, зауваження українських акціонерів. Усупереч чинному законодавству про акціонерні товариства ФДМ бере на себе зобов'язання збільшити статутний фонд ВАТ «Миколаївцемент» на 7 млн. доларів США, які внесе «Лафарж» на реконструкцію та модернізацію заводу. Відтак доля вітчизняних юридичних та фізичних осіб, які володіють 72% акцій, зменшиться у 9 разів, а доля «Лафаржа» виросте до 89%. По суті, іноземному конкуренту передається право безмежного контролю над підприємством.

Ситуацію довкола «Миколаївцементу» коментує народний депутат України з Львівщини Тарас Стецьків:

— Наміри «Лафаржу» завоювати український ринок цементу, на перший погляд, ніби нормальні. Заяви, що вони збираються заволодіти не більш як 25% нашого ринку, буцімто красиві. Але це на перший погляд.

За цими намірами стоять абсолютно тверді, прагматичні розрахунки, характерні для бізнесового середовища. Але ці наміри дещо суперечать економічним інтересам нашої вітчизняної цементної промисловості.

Досвід посткомуністичного простору показує, що там, де «Лафарж» брав у свою власність ті чи інші заводи, то згодом, демпінгуючи, ставив інших виробників цементу тієї країни у невигідне становище з точки зору конкуренції.

Досягнувши добрих результатів на ринку, французи згодом піднімали ціни. Оскільки це транснаціональна компанія, то відповідні можливості у неї є. Це вже пройшла Польща, де більшість цементних заводів належить «Лафаржу». Хто має справу з будівництвом, помітив, що польський цемент йде в Україну за демпінговими цінами. Це викликає серйозні проблеми на ринку збуту у наших виробників.

У мене є також обґрунтована підозра, що спроба «Лафаржу» придбати контрольний пакет акцій Миколаївського цементного заводу пов'язана з бажанням зайняти домінуюче становище в одному із стратегічних напрямів збуту цементу. А саме —спорудженні транспортного коридору № 3 Лісабон — Київ територією України. За умови реалізації цього проекту потреба у цементі зросте неабияк. Тож і не дивно, що «Лафарж» намагається придбати ті заводи, які можуть бути потенційними постачальниками цементу під час реалізації проекту спорудження магістралі.

І це нормальна позиція з точки зору «Лафаржа», як приватної компанії. Але Україна має насамперед думати, що ж вигідно для неї. Наш вітчизняний виробник за умови реалізації проекту може заробити не менше. Оскільки цементна галузь одна з найбільш конкурентоспроможних, то наша держава мала б проводити протекціоністську політику щодо інтересів власного товаровиробника.

Ще одне. Якщо в Україні не буде сформовано свого національного капіталу за рахунок отримання нами власності, то ми не зможемо контролювати ситуацію навіть у себе в державі.

Цементна галузь належить в Україні до стратегічних. Тож я вважаю, що найкращим виходом із ситуації був би не продаж заводів іноземним власникам, а реальна політика протекціонізму.

Колегу по парламенту доповнює народний депутат України Віктор Жердицький:

— «Лафарж» — один з трьох найбільших картелей у світі з виробництва цементу. Йому підпорядковані 74 заводи по всьому світу.

Щодо експансії в інші країни, то він тут беззастережний лідер.

Світовий досвід показує, що серйозні внески інвестор робить тоді, коли зростає попит і збут цементу. Потужності цементних заводів України сьогодні вчетверо перевищують попит на цемент. Тож в державі наявне перевиробництво. А Миколаївський цементний один в змозі перекрити 60% сьогоднішніх потреб українського ринку цементу. Тож завдяки демпінгу (а це не проблема для картелей) буде дуже просто завалити інших вітчизняних виробників цементу.

Скільки вже років триває розмова, що ми маємо чітко визначитись: що можемо продавати без реальної загрози для національних інтересів, а що — ні. Але віз і нині там. У реальному житті діють якісь невидимі чинники, важелі. Цемент — це основна складова будівництва, складова відновлення основних фондів і нерухомості, це як нафта чи газ в енергетиці.

— До речі, — доповнює колег народний депутат України Василь Червоній, — за подібним сценарієм розвивалося дійство у нафтопереробній галузі сусідньої Угорщини.

Як завжди категорично була лідер фракції ПСПУ у Верховній Раді, доктор економічних наук Наталя Вітренко:

— Країни, які хочуть підняти свою економіку, вводять політику протекціонізму стосовно власного товаровиробника. Японія таку політику проводила впродовж 27 років.

У нас протилежні тенденції. Тож простим людям залишається лише спостерігати, як знищується виробництво, робочі місця, знищуються можливості отримувати прибуток на користь власної держави. Це така у нас політика. А ФДМ — один з провідників політики офіційної влади. Ось цим шляхом «радикальних реформ» ми входимо в європейський ринок. Прикро.

Борис СОМАРІН.

Нападаючий чи захисник?

ПОЛІТИКА — це командна гра, самоствердитися в ній можна лише в цілісній політичній команді, де є люди, які готові працювати до ночі. Так вважає Олександр ЄМЕЦЬ, котрий вже третє скликання поспіль народний депутат України, член фракції Народно-демократичної партії. Як він грає сьогодні і збирається грати надалі в новому парламенті?

— Про що свідчить і що обіцяє склад новообраного парламенту?

— Я прогнозував, що в парламенті буде патова ситуація, коли фактично ні ліві, ні праві не матимуть чіткої більшості. Майже те саме, що було і в попередньому парламенті, але трохи інший якісний склад сторін. Нова Верховна Рада більш партизована, у депутатських груп чіткіша позиція, і вони наполегливіше її захищають. Патова ситуація для парламенту — це найгірший варіант, коли приблизно рівновеликі сторони протистоять одна одній. Це означає, що парламент не може створити власні керівні органи, не може впливати на діяльність уряду. Бо ще не зрозуміло, чи парламент підтримує уряд, чи ні. Весь час буде перетягування канату. Це неприємний розклад для парламенту, але не несподіваний. Ще в проекті Конституції закладали варіант, за яким у тому разі, коли парламенту досить важко знайти самого себе, мають бути дієздатними інші гілки влади. Тому коли парламент не може проводити свою лінію, більшу активність має виявляти Президент. Тоді у нього більше важелів влади під час формування уряду, призначення інших посадових осіб.

— Чи не означає розклад сил у парламенті недосконалість виборчого закону?

— Безумовно, виборчий закон вплинув на результати виборів. Однак хоч би як міняли виборче законодавство, воно не може відразу змінити суспільство, лише стимулює зміни в ньому. Виборці віддали перевагу позапартійним, і тому маємо «кашу» із одинаків-депутатів, не здатних до роботи командою. А парламент — це арифметика, рішення приймає більшість. Для того, щоб її сформувати, й існує система політичних партій, що потім формують депутатські фракції.

— Як відбувалося «перетягування» позапартійних депутатів під час формування депутатських фракцій?

— Кухня досить складна. Одні агітували суто за свої ідеї, програми, позиції. Фракція НДП зробила заяви з кількох указів Президента, досить гостро їх розкритикувавши. Після цього до нас відразу прийшло кілька нових членів фракції. Не тому, що ці люди перебувають в опозиції до Президента. Можливо, вони побачили, що фракція має достатній інтелектуальний потенціал, апарат, здатний зробити аналіз правових документів, допомогти новообраним депутатам. Ми взяли їх під своєрідну опіку, допомагаємо знайти помічників, друкувати папери, вирішувати проблеми, що виникають в округах. По-друге, всі, безумовно, орієнтуються на майбутнє формування комітетів ВР. Тому деякі депутати пішли в ті чи інші фракції, розраховуючи, що вони підтримають їхні кандидатури на посади голів комітетів. Для фракції НДП мало значення те, що у ній чимало урядовців. Це використовували для агітації. Бувало, закликали до фракції просто по дружбі. Інколи подають так, ніби когось до фракції затягали силою. Якщо хтось справді підкорився чиїйсь вказівці, він дуже слабкий депутат, просто перехідна фігура в українському парламентаризмі. Допускаю, що окремі депутати орієнтуються на тих, хто сильніший. А коли розклад сил поміняється — потягнуться в іншу партію.

— Багато депутатів прагнуть передусім самоутвердитися як особистості, як політики. Наскільки може бути самостійним у прийнятті рішень політик, який належить до певної партії, фракції?

— Знаю досить багатьох депутатів, котрі довго намагалися самовиражатися поза партійними командами. Нині вони випали із політичного життя. У партіях сьогоднішнього типу, за винятком комуністичної, самоствердитися може кожен, адже це демократичні партії. Нереально отримати голос у залі одному із 450. А фракція завжди має на це гарантоване право.

— А якщо у депутата альтернативна думка і він проголосує по-своєму?

— У нашій фракції є два варіанти голосування: м'яке і жорстке. Жорстке — з найпринциповіших питань, коли фракція має виступати обов'язково єдиною командою. М'яке голосування — у питаннях, не принципових для існування державності, діяльності парламенту, обличчя фракції.

— Ви порівняли депутатську фракцію із футбольною командою. Ким же бачите в ній себе особисто: нападаючим, захисником, воротарем, суддею, тренером?

— У політиці, як і в футболі, є люди з більшим чи меншим досвідом. Будучи вже багато років у політиці, в принципі здатний виконувати різні ролі. Сьогодні в нашій фракції специфічна ситуація: членів НДП менше, ніж позапартійних. Тому я повинен десь підстраховувати, десь підтримати, десь підказати новообраним депутатам. Залежно від кожної конкретної ситуації продумуємо, хто яку функцію виконуватиме, як розіграти свій політичний сценарій, щоб виграти.

— Отже, політика — це гра, а політик — гравець?

— Як психолог за першою освітою, скажу, що кожен із нас грає багато різних ролей. Але внутрішній стрижень людини об'єднує всі ролі. Це моральний стрижень, це її політичні погляди. А зовнішність — лише механізм реалізації внутрішнього стрижня.

— Бути у великій політиці — це мати зобов'язання чи пільги?

— І те, і те. Для мене, скажімо, великою пільгою є можливість спілкуватися з багатьма дуже цікавими людьми, певною мірою впливати на творення історії. Це просто дуже цікаве життя. Хоча, звичайно, бувають періоди втоми. Але вони трапляються в кожного, хто виходить на якийсь високий рівень — спортсмена, митця. Адже якщо хочеш втримати форму, робочий день має тривати з шостої ранку до дванадцятої— першої ночі.

— У чому полягає політична форма?

— Насамперед у позиції і намаганні реалізувати заявлені кроки. Але політик не повинен сподіватися, що йогоноситимуть на руках. Вершина слави не гарантує політичну форму на все життя.

— А що означає для політика його зовнішній вигляд?

— Раніше над ним не задумувався, а зараз почав, бо люди стали більше звертати уваги на зовнішність. Якось у Вінниці на зустрічі з виборцями мені зробили зауваження, що не вдягнув кравата. Одна жінка сказала, що проголосувала б за мене, якби не вийшов на сцену без краватки, виразивши цим неповагу. Хоча заходити в магазин для мене мука. Знайомі, котрі займаються торгівлею, допомагають підібрати одяг, бо сам на це не маю часу.

Інтерв'ю взяла Юліана ШЕВЧУК.

Верховній Раді України
Прем'єр-міністрові України
В. ПУСТОВОЙТЕНКУ
Віце-прем'єр-міністрові України
В. СМОЛІЮ

ЗВЕРНЕННЯ

Ми, головні редактори газет для національних меншин України, звертаємося до вас з приводу тривожної ситуації, що склалася з фінансуванням наших видань.

Газети для національних меншин України засновано з участю газети Верховної Ради України «Голос України» згідно з Постановою Верховної Ради України від 9 жовтня 1991 року № 1638-XII.

Бюджетне фінансування наших видань здійснюється через газету «Голос України». Більше того, газета Верховної Ради в міру своїх можливостей систематично направляє на нашу підтримку і свої позабюджетні кошти.

Але цього року склалася критична ситуація. «Голос України» має отримати з держбюджету протягом 1998 року 3,6 млн. грн.

Отже, за п'ять місяців 1998 року газета мала б одержати 1,5 млн. грн. Цього вистачило б і на потреби «Голосу України», і на наші видання. Але фактично «Голос України» отримав за п'ять місяців 1998 року лише 616 тис. грн.

Через це сам «Голос України» має на сьогодні борг перед постачальниками паперу понад 400 тис. грн.

Як «Голос України» може в цій ситуації підтримувати наші національні видання? Хоча слід сказати, що від початку нинішнього року «Голос України» виділяє кошти для наших видань, і лише тому газети для національних меншин в Україні ще не припинили свого існування.

Але що буде з нашими виданнями завтра, коли збільшуються борги самого «Голосу України»? Нас дуже тривожить ця ситуація!

Більше того, 3.03.1994 р. Кабінет міністрів видав Постанову № 143 «Про заходи щодо державної підтримки преси» (підписали віце-прем'єр В. Ландик і міністр Кабміну І. Доценко), якою не передбачено підтримку з держбюджету видань для національних меншин. Ця непродумана постанова ставить у скрутне становище керівництво «Голосу України», котре, виходить, не має права ділитися з нашими виданнями отриманими бюджетними коштами. Постанова суперечить і законодавству України про національні меншини. Наші видання не комерційні, вони — збиткові. Отже, без державної підтримки виходити у світ не можуть.

Просимо Кабінет міністрів України відмінити або доповнити згадану постанову і забезпечити належне фінансування газети «Голос України», а відтак і видань для національних меншин. Нас цілком влаштовує фінансування через «Голос України», бо він у скрутні періоди підтримує нас і своїми позабюджетними коштами, без чого, як показала практика, наші видання не змогли б виходити у світ систематично і мусили б вдаватися по допомогу до відповідних структур Ради Європи.

Просимо народних депутатів України, Верховну Раду в цілому вимогливіше ставитися до виконання Кабміном передбаченого в держбюджеті обсягу фінансування газети «Голос України», оскільки йдеться не лише про газету Верховної Ради, а й про долю видань для національних меншин, а за великим рахунком — про міжнародний імідж України.

З повагою, головні редактори газет національних меншин:

болгарської «Роден край»
Д. КОСТОВА,

вірменської «Арагац»
Ж. ЦЕРУНЯН,

єврейської «Еврейские вести»
І. ЛЕВІТАС,

польської «Дзенник Київський»
С. ПАНТЕЛЮК,

румунської та молдавської «Конкордія»
С. ГОЧУ.

ГОЛОВУ ОБЕРУТЬ. КОЛИ ЗНАЙДУТЬ

(Початок на 2-й стор.).

Після оголошення результатів голосування голови лічильної комісії ставили і таке запитання: чи потрібно до чергового висування кандидатів внести поправки до Конституції і Регламенту, а також розробити механізм виборів Голови Верховної Ради, який би гарантував проходження кандидата максимум за два тури? Валерій Мішура визнав, що справді Регламент в цьому плані недосконалий і не дає можливості забезпечити і лічильній комісії, і депутатам свободу волевиявлення, тому зміни потрібні серйозні.

Та все це поки що, як мовиться, в стадії добрих намірів. Розходилися депутати з Верховної Ради під настанови В'ячеслава Чорновола створити погоджувальну комісію і розпочати серйозну роботу з подолання виборної кризи.

Парламентська хроніка

Людмила МЕНЖУЛІНА.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

У РОБОТІ ДЕПУТАТІВ НАСТАВ ВЕЛИКИЙ ТАЙМ-АУТ

(Початок на 1-й стор.).

Спершу своїми думками депутати обмінялись у фракціях, а потім розпочала роботу узгоджувальна рада фракцій, яка мала запропонувати своє рішення депутатам.

Головуючий Анатолій Матвієнко після перерви повідомив депутатів, що узгоджувальна рада фракцій насамперед вирішила уточнити кількість і назви комітетів Верховної Ради. Водночас вона вирішила запропонувати сесії провести консультації і у фракціях, і між фракціями, в ході яких виробити спільну позицію щодо кандидатур на посаду Голови Верховної Ради, його заступників, а також, можливо, голів комітетів. У ході роботи узгоджувальної ради вирішено під час консультацій визначитися і з порядком голосування за майбутні кандидатури претендентів на посади керівництва парламенту. Можливо, фракції приймуть рішення голосувати ці кандидатури в пакеті.

Член підготовчої депутатської групи Валерій Череп повідомив, що на розгляд сесії винесено питання про формування ще трьох додаткових комітетів. Зокрема, комітету з питань податкового та митного законодавства, з питань Чорнобильської катастрофи та надзвичайних ситуацій, а також з питань боротьби з організованою злочинністю та корупцією. Валерій Іванович запропонував шляхом рейтингового голосування визначити комітети, на які, так би мовити, будуть претендувати ті чи інші фракції.

Проте, як показало обговорення, більшість депутатів виявилася не готовою до такого повороту подій. Зокрема, представники правих фракцій запропонували зняти з обговорення це питання і з'ясувати ставлення до цього питання у ході консультацій. Головуючий поставив цю пропозицію на поіменне голосування. Жодного рішення, щоправда, сесія так і не прийняла.

У роботі сесії розпочалася перерва для міжфракційних консультацій.

Володимир КОРОЛЮК.

ПОНЕДІЛОК, 15 червня

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 Агромагазин.
06.15 Доброго ранку, Україно!
08.05, 17.20, 20.10 Національний хіт-парад.
08.10 Телефільм «Три ідеальні подружжя». 1 серія.
09.00 Мультфільм.
09.15 Три крапки.
09.40 Фінансовий огляд.
09.55 Балет К. Хачатуряна «Пеппі Довгапанчоха».
11.15 Док. фільм «Гніздо».
11.30 Національний хіт-парад. Топ-10.
12.00 УТН.
12.15 Китайський цирк.
13.55—14.45 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
15.00 УТН.
15.20 Футбол. Чемпіонат світу. Англія — Туніс.
17.25 Незнаний Чорнобиль.
17.40 «Тремтливої струни краса».
18.00 УТН.
18.20 Серіал «Челенджерс».
19.15 Саме той.
19.40 Шоу Бенні Хілла.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН.
21.35 Щоденник чемпіонату «Франція-98».
21.50 Футбол. Чемпіонат світу. Німеччина — США.
23.50 Три крапки.
00.20 УТН.
00.40 Фінансовий огляд.
00.50 Пісенний вернісаж-97.

УТ-2
СТУДІЯ «1+1»

16.00 Серіал «Династія».
17.00 Серіал «Нові пригоди Робін Гуда».
17.30 Хіт-фабрика.
18.05 Серіал «Перші поцілунки».
18.25 Чемпіонат світу з футболу. Румунія—Колумбія.
20.30 ТСН.
21.00 Вечір комедії. «Містер Суботній вечір».
23.15 ТСН.
23.45 Нічний кінозал представляє. Фільм «Занадто гарна для тебе».

УТ-3
«ІНТЕР»

08.00 Подробиці тижня.
08.40 Прогноз погоди.
08.50 Уік-енд.
09.20 Телесеріал «Фатальна спадщина».
09.55 Щоденник чемпіонату світу з футболу.
10.25 Мелорама.
11.10 Худ. фільм «Американська блакитна нота».
12.50 Інтерновини.
13.00—18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерновини.
18.05 Телесеріал «Фатальна спадщина».
18.40 Вгадай мелодію.
19.10 «Давайте обговоримо» з М. Ганапольським. «Комп'ютер: раб чи господар?».
19.50 Вечірня казка.
20.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
20.40 Серіал «Безмовний свідок». 3 серія.
21.35 Інтерспорт.
21.50 Худ. фільм «12 стільців». 1 серія.
23.00 Подробиці.
23.10 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.20 Худ. фільм «Караваджо».
00.55 Подробиці. Підсумки дня.
01.00 Прогноз погоди.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.10 Київські новини.
13.15 Телесеріал «Милий ворог».
13.40 Док. цикл «Світоч».
14.10 Біла голубка.
14.45 Земній, натрудженій долоні.
15.30 Люди і долі.
16.20 Шлягер представляє.
17.05 Телесеріал «Милий ворог».
17.30 За київським часом.

ICTV

07.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
08.00 Вісті тижня. Інформаційно-аналітичний тижневик (ТІА «Вікна»)
09.00 «Алькатрас». Художній телефільм. Заключна серія
10.00 «Альф». Комедійний телесеріал
Чарівний світ Діснея:
10.30 «Чіп і Дейл поспішають на допомогу». Мультсеріал
11.00 «Аладдін». Мультсеріал
11.30 Мистецька палітра Європи
12.00 Сторінками дитячого фестивалю «Надія»
13.00 «Візит». Фантастичний телесеріал
14.00 «Час «Ч». Військовий тележурнал
14.30 «Красуня і чудовисько». Телесеріал
15.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
16.30 Отак і живемо
Чарівний світ Діснея:
17.00 «Чіп і Дейл поспішають на допомогу». Мультсеріал
17.30 «Аладдін». Мультсеріал
17.55, 19.56, 22.55 Головні події дня (ТІА «Вікна»)
17.58, 21.58, 22.58 Миколина погода
18.00 Футбольна планета. Тижневий огляд
18.30 «Слід крізь час». Телесеріал
19.30 «Альф». Комедійний телесеріал
20.00 «Третя світова війна». Художній телефільм. 1 серія
20.56 Кліп дня від «Мюзік-Радіо 101FM»
21.00 «Команда мрії». Телесеріал
21.30 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)
22.00 «Кегні і Лейсі». Гостросюжетний телесеріал
23.00 Економічний вісник
23.30 Неймовірна реальність
00.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
01.00 Програма передач на завтра

ВІВТОРОК, 16 червня

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 Агромагазин.
06.15 Доброго ранку, Україно!
08.05, 15.50 Національний хіт-парад.
08.10 Телефільм «Три ідеальні подружжя». 2 серія.
09.05 Мультфільм.
09.15 Три крапки.
09.40 Фінансовий огляд.
09.55 Телефільм «Тарас Мельничук. Доля і слово».
10.20 Опера-балет «Незвичайна чайна, або Жовтий лелека».
11.20 Мультфільм.
11.30 Діловий канал.
12.00 УТН.
12.15 Спогад про «Варшавську мелодію».
12.45 Національний хіт-парад. Хіт-журнал.
13.15 Телеканал «Право».
13.55—14.45 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
15.00 УТН.
15.20 Сімейний лікар.
15.55 Док. фільм «Українська архітектура Львова».
16.30 Мультсеріал «Шаркі та Джордж».
17.00 Серіал «Челенджерс».
18.00 УТН.
18.10 Серіал «Час кохати».
18.40 Телесеріал «Роксолана». Фільм 1 — «Настуня». 8 серія.
19.40 Саме той.
20.00 Чемпіонат України з футболу. «Динамо» — «Торпедо» (З.). 2-й тайм.
20.45 Вечірня казка.
21.00 УТН.
21.35 Щоденник чемпіонату «Франція-98».
21.50 Футбол. Чемпіонат світу. Бразилія — Марокко.
23.50 Три крапки.
00.20 УТН.
00.40 Фінансовий огляд.
00.50 Пісенний вернісаж-97.

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Відкрита віза.
10.20 Закон є закон.
10.25 Мультфільм.
10.35 Освітній канал. Історія України. За порогами — Січ. Школа майбутнього. Урок німецької мови № 1.
11.30 Закон є закон.
11.35 Природа і ми.
12.05 Від «Перехрестя» — до успіху.
12.35 Закон є закон.
12.40 Худ. фільм «Краще бути багатою і красивою».
14.15 Закон є закон.
14.20 Новий курс АРГО-К.
14.45 Комп'ютер «Х».

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Програма «Сніданок з «1+1».
08.00 Серіал «Район Мелроуз».
09.15 Серіал «Марія».
10.00—16.00 Програми УТ-2.
16.00 Серіал «Династія».
17.00 Серіал «Нові пригоди Робін Гуда».
17.30 Хіт-фабрика.
18.05 Серіал «Перші поцілунки».
18.25 Чемпіонат світу з футболу. Шотландія—Норвегія.
20.30 ТСН.
21.00 Парад улюблених кінострічок. Комедія «Якось 20 років потому».
22.30 Серіал «Район Мелроуз».
23.15 ТСН.
23.45 Нічний кінозал представляє. Фільм «Леді-вбивця».

УТ-3
«ІНТЕР»

07.00 Соняшники.
08.00 Інтерновини.
08.10 Прогноз погоди.
08.20 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
08.30 «Давайте обговоримо» з М. Ганапольським. «Комп'ютер: раб чи господар?».
09.10 Телесеріал «Фатальна спадщина».
09.40 Вгадай мелодію.
10.10 Худ. фільм «Загарбник».
11.45 Прокинься і співай.
12.20 Сміхопанорама.
12.50 Інтерновини.
13.00—18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерновини.
18.10 Телесеріал «Фатальна спадщина».
18.40 Вгадай мелодію.
19.10 Тема.
19.50 Вечірня казка.
20.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
20.40 Серіал «Горець-5».
21.35 Інтерспорт.
21.40 Прогноз погоди.
21.50 Худ. фільм «12 стільців». 2 серія.
23.00 Подробиці.
23.10 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.20 Худ. фільм «Коли настане кінець світу». Частина 1.
00.40 Подробиці. Підсумки дня.
00.50 Прогноз погоди.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.10 Київські новини.
13.15 Телесеріал «Милий ворог».
13.40 Док. цикл «Світоч».
14.10 Дитяча програма «Еколо».
14.25 Худ. фільм «Буйна». 1 серія.
15.35 Док. фільм «В. Ніколаєв».
16.05 Оплески, оплески.
16.35 Солодке життя.
17.05 Телесеріал «Милий ворог».
17.30 За київським часом.

ICTV

07.00 Мистецький канал «Терит А». Хіт-парад
08.00 Вісті
08.28 Миколина погода
08.30 Економічний вісник
09.00 «Третя світова війна». Художній телефільм. 1 серія
10.00 «Альф». Комедійний телесеріал
Чарівний світ Діснея:
10.30 «Чіп і Дейл поспішають на допомогу». Мультсеріал
11.00 «Аладдін». Мультсеріал
11.30 Візит. Лазурове узбережжя, Анталія
12.00 Музична програма «Хмарочос»
13.00 «Кегні і Лейсі». Гостросюжетний телесеріал
14.00 3 х 4. Найкумедніше домашнє відео
14.30 «Красуня і чудовисько». Телесеріал
15.30 Мистецький канал «торія А». Хіт-парад
16.30 Від «Перехрестя» — до успіху!
Чарівний світ Діснея:
17.00 «Чіп і Дейл поспішають на допомогу». Мультсеріал
17.30 «Аладдін». Мультсеріал
17.55, 19.56, 22.55 — Головні події дня (ТІА «Вікна»)
17.58, 21.58, 22.58 — Миколина погода
18.00 «Таврійські ігри-97» пред ляють...
18.30 «Слід крізь час». Телесеріал
19.30 «Альф». Комедійний телесеріал
20.00 «Третя світова війна». Художній телефільм. 2 серія
20.56 Кліп дня від «Мюзік-Радіо 101FM»
21.00 «Команда мрії». Телесеріал
21.30 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)
22.00 «Повітряний вовк». Гостросюжетний телесеріал
23.00 DCC представляє: Спортивний тижневик
00.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
01.00 Програма передач на завтра

СЕРЕДА, 17 червня

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 Агромагазин.
06.15 Доброго ранку, Україно!
08.05 Національний хіт-парад.
08.10 Телефільм «Три ідеальні подружжя». 3 серія.
09.05 Мультфільм.
09.15 Три крапки.
09.40 Фінансовий огляд.
09.55 Серіал «Час кохати».
10.25 Гармонії «Біласової світлиці».
10.40 Телефільм «Владислав Городецький».
11.00 Хто в домі хазяїн?
11.30 Діловий канал.
12.00 УТН.
12.15 Служу народу України!
12.45 Зустріч з А. Солов'яненком.
13.15 Телеканал «Право».
13.55—14.45 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
15.00 УТН.
15.20 Мультфільм на замовлення.
16.00 Національний хіт-парад. Шоу-ринг.
16.30 Мультсеріал «Шаркі та Джордж».
17.00 Серіал «Челенджерс».
18.00 УТН.
18.20 Футбол. Чемпіонат світу. Чилі — Австрія.
20.20 Саме той.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН.
21.35 Щоденник чемпіонату «Франція-98».
21.50 Худ. фільм «Папарацці-невдаха».
23.20 Три крапки.
23.50 УТН.
00.05 Хокей. Кубок Стенлі. «Даллас» — «Детройт». У перерві — Фінансовий огляд.

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Господарем на землі.
10.35 Закон є закон.
10.40 Освітній канал. Урок англійської мови № 7. Українська література. Василь Симоненко. Урок французької мови № 7.
11.55 Поступ.
12.15 Закон є закон.
12.20 Док. телефільм «Вовча родина».

2.40 Заповідними стежками Криму.
3.10 Закон є закон.
3.15 Худ. фільм «Хочу вашого чоловіка».
4.25 Закон є закон.
4.30 Клініка краси.
4.45 Комп'ютер «Х».

СТУДІЯ «1+1»

7.00 Програма «Сніданок з «1+1».
8.00 Серіал «Район Мелроуз».
9.15 Серіал «Марія».
0.00—16.00 Програми УТ-2.
6.00 Серіал «Династія».
7.00 Серіал «Нові пригоди Робін Гуда».
7.30 Хіт-фабрика.
8.30 «Імперія кіно» представляє. Фільм «Пірати ХХ століття».
9.30 ТСН.
0.00 Серіал «Поліція Нью-Йорку».
1.00 Серіал «Район Мелроуз».
1.55 Чемпіонат світу з футболу. Італія—Камерун.
0.00 ТСН.
0.30 Проспорт. «Франція-98».

УТ-3 «ІНТЕР»

7. ...леранок.
8.0. ...терновини.
8.10 Прогноз погоди.
8.20 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
8.30 Планета Здоров'я.
8.30 Телесеріал «Фатальна спадщина».
9.30 Вгадай мелодію.
0.00 Мультфільм.
0.25 Худ. фільм «Чотири танкісти і собака». 1, 2 серії.
2.10 Тема.
2.50 Інтерновини.
3.00—18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
8.00 Інтерновини.
8.10 Телесеріал «Фатальна спадщина».
8.40 Ці кумедні тварини.
9.10 «Обличчя світу» з О. Ткаченком. ... Кваснєвський.
9.40 Га... ...астрій.
9.50 Вечірня казка.
0.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
0.40 Серіал «Том Джонс».
1.35 Інтерспорт.
1.40 Прогноз погоди.
1.50 Худ. фільм «12 стільців». 3 серія.
... одробиці.
... левізійна патрульна служба. Ситуація.
3.35 Худ. фільм «Коли настане кінець світу». Частина 2.
.55 Подробиці. Підсумки дня.
.05 Прогноз погоди.

КДРТРК

3.00 Анонс.
3.05 Київські новини.
3.10 Телесеріал «Милий ворог».
3.35 Дитяча програма «Еколо».
3.50 Муз. фільм «Зустріч з піснею. А. Кудлай».
4.35 Худ. фільм «Буйна». 2 серія.
5.35 Естафета.
5.05 Київські мініатюри.
5.35 Пілігрим.
5.05 Телесеріал «Милий ворог».
7.30 За київським часом.

ICTV

7.00 М... ький канал «Територія А». Хіт-парад
8.00 Вісті
8.28 Миколина погода
8.30 Від «Перехрестя» — до успіху
9.00 «Третя світова війна». Художній телефільм. 2 серія
0.00 «Альф». Комедійний телесеріал
Чарівний світ Діснея:
0.30 «Чіп і Дейл поспішають на допомогу». Мультсеріал
1.00 «Аладдін». Мультсеріал
1.30 Мистецький канал «Територія А». Музичний тиждень
2.00 Майстри ілюзіону
3.00 «Повітряний вовк». Гостросюжетний телесеріал
4.00 3 х 4. Найкумедніше домашнє відео
4.30 «Красуня і чудовисько». Телесеріал
5.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
6.30 Крила
Чарівний світ Діснея:
7.00 «Чіп і Дейл поспішають на допомогу». Мультсеріал
7.30 «Аладдін». Мультсеріал
7.55, 19.56, 22.55 Головні події дня (ТІА «Вікна»)
7.58, 21.58, 22.58 Миколина погода
8.00 Родом з України. Еліна Бистрицька. ч.1
8.30 «Слід крізь час». Телесеріал
9.30 «Альф». Комедійний телесеріал
0.00 «Третя світова війна». Художній телефільм. 3 серія
0.56 Кліп дня від «Мюзік-Радіо 101FM»
1.00 «Команда мрії». Телесеріал
1.30 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)
2.00 «Блискавка». Гостросюжетний телесеріал
3.00 Кращі ігри НБА
3.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
1.00 Програма передач на завтра

ЧЕТВЕР, 18 червня

УТ-1

.00 Анонс.
.05 Агромагазин.
.15 Доброго ранку, Україно!
08.05, 15.20, 18.45 Національний хіт-парад.
08.10 Худ. телефільм «Склянка води». 1 серія.
09.15 Три крапки.
09.40 Фінансовий огляд.
10.00 Сто чудес світу.
10.15 Весняний вальс у «Сузір'ї».
10.45 Інтеграл. Глорія Естефан.
11.10 Телефільм «Метелики високогір'я».
11.30 Діловий канал.
12.00 УТН.
12.15 Село і люди.
12.45 Національний хіт-парад. Шоу-ринг.
13.55—14.45 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
15.00 УТН.
15.40 Концерт учнів Київського музичного училища ім. Р. Глієра.
16.00 Надвечір'я.
16.30 Мультсеріал «Шаркі та Джордж».
17.00 Серіал «Челенджерс».
18.00 УТН.
18.15 Серіал «Час кохати».
19.00 Чемпіонат України з футболу. «Металург» — «Динамо». 2-й тайм.
19.45 Саме той.
20.10 Шоу Бенні Хілла.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН.
21.35 Щоденник чемпіонату «Франція-98».
21.50 Футбол. Чемпіонат світу. Франція — Саудівська Аравія.
23.50 Три крапки.
00.20 УТН.
00.40 Фінансовий огляд.
00.50 Київська пектораль-98. Частина 1.

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Закон є закон.
10.10 Світоч.
10.30 Закон є закон.
10.35 Освітній канал. Урок англійської мови № 8. Світова література. Оповідання О'Генрі. Урок французької мови № 8.
11.50 Таїна одухотворення.
12.20 Закон є закон.
12.25 Фільм-вистава «Конотопська відьма».
14.20 Телефільм «Храм».
14.40 Закон є закон.
14.45 Комп'ютер «Х».

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Програма «Сніданок з «1+1».
08.00 Серіал «Район Мелроуз».
09.15 Серіал «Марія».
10.00—16.00 Програми УТ-2.
16.00 Серіал «Династія».
17.00 Серіал «Нові пригоди Робін Гуда».
17.30 Хіт-фабрика.
18.05 Серіал «Перші поцілунки».
18.25 Чемпіонат світу з футболу. ПАР-Данія.
20.30 ТСН.
21.00 «Імперія кіно» представляє. Муз. драма «Зона «Любе».
22.30 Серіал «Район Мелроуз».
23.15 ТСН.
23.45 Нічний кінозал представляє. Фільм «Темрява над Таллінном».

УТ-3 «ІНТЕР»

07.00 Телеранок.
08.00 Інтерновини.
08.10 Прогноз погоди.
08.20 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
08.30 «Обличчя світу» з О. Ткаченком. О. Кваснєвський.
09.00 Телесеріал «Фатальна спадщина».
09.30 Ці кумедні тварини.
10.00 Щоденник чемпіонату світу з футболу.
10.30 Худ. фільм «Чотири танкісти і собака». 3 серія.
11.20 Мультфільм.
11.45 Вітражі.
12.15 Телевізійний центр моди.
12.50 Інтерновини.
13.00—18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерновини.
18.10 Телесеріал «Фатальна спадщина».
18.40 І. Юр'єва у програмі «Життя прекрасних людей».
19.10 Людина в масці.
19.50 Вечірня казка.
20.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
20.40 Серіал «Том Джонс».
21.35 Інтерспорт.
21.40 Прогноз погоди.
21.50 Худ. фільм «12 стільців». 4 серія.
23.15 Подробиці.
23.25 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.35 Щоденник чемпіонату світу з футболу.
00.10 Подробиці. Підсумки дня.
00.20 Прогноз погоди.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.05 Київські новини.
13.10 Телесеріал «Милий ворог».
13.35 Док. фільм «Щастя Кіндрата Лохвицького».
13.55 Док. фільм «Музей однієї вулиці».
14.20 Худ. фільм «Гріх». 1 серія.
15.40 Люди і долі.
16.30 Лицедійство на Андріївському.
17.05 Телесеріал «Милий ворог».
17.30 За київським часом.

ICTV

07.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
08.00 Вісті
08.28 Миколина погода
08.30 Крила
09.00 «Третя світова війна». Художній телефільм. 3 серія
10.00 «Альф». Комедійний телесеріал
Чарівний світ Діснея:
10.30 «Чіп і Дейл поспішають на допомогу». Мультсеріал
11.00 «Аладдін». Мультсеріал
11.30 «Таврійські ігри-97» представляють...
12.00 Разом з Вами. Розважальна програма
13.00 «Блискавка». Гостросюжетний телесеріал
14.00 Люди. Інформаційно-публіцистичний тижневик
14.30 «Красуня і чудовисько». Телесеріал
15.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
16.30 Фабрика снів
Чарівний світ Діснея:
17.00 «Чіп і Дейл поспішають на допомогу». Мультсеріал
17.30 «Аладдін». Мультсеріал
17.55, 19.56, 22.55 — Головні події дня (ТІА «Вікна»)
17.58, 21.58, 22.58 — Миколина погода
18.00 Пані. Стиль життя
18.30 «Слід крізь час». Телесеріал
19.30 «Альф». Комедійний телесеріал
20.00 «Третя світова війна». Художній телефільм. Заключна серія
20.56 Кліп дня від «Мюзік-Радіо 101FM»
21.00 «Команда мрії». Телесеріал
21.30 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)
22.00 «Ренегат». Гостросюжетний телесеріал
23.00 НБА-Джем
23.30 Супербол
00.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
01.00 Програма передач на завтра

П'ЯТНИЦЯ, 19 червня

УТ-1

06.00 Анонс.
06.05 Агромагазин.
06.15 Доброго ранку, Україно!
08.05, 12.15, 16.20, 20.20 Національний хіт-парад.
08.10 Худ. телефільм «Склянка води». 2 серія.
09.15 Три крапки.
09.40 Фінансовий огляд.
09.55 Серіал «Час кохати».
10.25 Мультфільм.
10.40 У майстерні художника. О. Артамонов.
11.30 Діловий канал.
12.00 УТН.
12.45 Відкриваємо Біблію.
13.55—14.45 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
15.00 УТН.
15.20 Телефільм.
15.50 Сім'Я.
16.30 Мультсеріал «Шаркі та Джордж».
17.00 Серіал «Челенджерс».
18.00 УТН.
18.20 Футбол. Чемпіонат світу. Нігерія — Болгарія.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН.
21.35 Щоденник чемпіонату «Франція-98».
21.50 Худ. фільм «Спорідненість душ».
23.40 Нове покоління.
00.10 Три крапки.
00.40 УТН.
01.00 Фінансовий огляд.
01.10 Київська пектораль-98. Частина 2.

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Телеканал «Право».
11.05 Кордон.
11.35 Закон є закон.
11.40 Освітній канал. Урок англійської мови № 9. Музика. Л. Ревуцький. Передача 2. Урок французької мови № 9.
12.55 Закон є закон.
13.00 Худ. телефільм «Азіз».
14.05 Закон є закон.
14.10 Україна сьогодні.
14.40 Закон є закон.
14.45 Комп'ютер «Х».

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Програма «Сніданок з «1+1».
08.00 Серіал «Магнум — приватний детектив».
09.15 Серіал «Марія».
10.00—16.00 Програми УТ-2.
16.00 Серіал «Династія».
17.00 Серіал «Баффі — винищувачка вампірів».
18.05 Серіал «Перші поцілунки».
18.30 Ток-шоу «Я — сама».
19.30 ТСН.
20.00 «Імперія кіно» представляє. Комедія «Бум».
21.55 Чемпіонат світу з футболу. Іспанія—Парагвай.
00.00 ТСН.
00.30 «Парк автомобільного періоду».

УТ-3 «ІНТЕР»

07.00 Соняшники.
08.00 Інтерновини.
08.10 Прогноз погоди.
08.20 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
08.30 Життя серед життя.
09.00 Телесеріал «Фатальна спадщина».
09.30 Мультфільм.
10.00 Джентльмен-шоу.
10.30 Худ. фільм «Чотири танкісти і собака». 4, 5 серії.
12.15 І. Юр'єва у програмі «Життя прекрасних людей».
12.50 Інтерновини.
13.00—18.00 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.00 Інтерновини.
18.10 Телесеріал «Фатальна спадщина».
18.50 Поле чудес.
19.50 Вечірня казка.
20.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
20.40 Детектив «Підходящі докази».
22.00 Інтерспорт.
22.05 Прогноз погоди.
22.15 Кохання з першого погляду.
22.50 Подробиці.
23.00 Телевізійна патрульна служба. Ситуація.
23.10 Про це... Серіал «Валентина».
00.10 Подробиці. Підсумки дня.
00.20 Прогноз погоди.

КДРТРК

13.00 Анонс.
13.05 Київські новини.
13.10 Телесеріал «Милий ворог».
13.35 Док. фільм.
14.00 Маршрут музичний.
14.10 Худ. фільм «Гріх». 2 серія.
15.30 Шлягер представляє.
16.10 Домашній доктор.
16.30 Крила.
17.05 Телесеріал «Милий ворог».
17.30 За київським часом.

ICTV

07.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
08.00 Вісті
08.28 Миколина погода
08.30 Неймовірна реальність
09.00 «Третя світова війна». Художній телефільм. Заключна серія
10.00 «Альф». Комедійний телесеріал
Чарівний світ Діснея:
10.30 «Чіп і Дейл поспішають на допомогу». Мультсеріал
11.00 «Аладдін». Мультсеріал
11.30 Модний час
12.00 Шлягер — бо шлягер
13.00 «Ренегат». Гостросюжетний телесеріал
14.00 Пані. Стиль життя
14.30 «Красуня і чудовисько». Телесеріал
15.30 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
16.30 Здоровий світ (ТК «Міст»)
Чарівний світ Діснея:
17.00 «Чіп і Дейл поспішають на допомогу». Мультсеріал
17.30 «Аладдін». Мультсеріал
17.55, 19.56, 22.55 — Головні події дня (ТІА «Вікна»)
17.58, 21.58, 22.58 — Миколина погода
18.00 Візит. Рим, Долина Нілу. ч.2
18.30 «Слід крізь час». Телесеріал
19.30 «Альф». Комедійний телесеріал
20.00 Гумористична програма «Прихована камера»
20.56 Кліп дня від «Мюзік-Радіо 101 FM»
21.00 «Команда мрії». Телесеріал
21.30 Вечірні вісті (ТІА «Вікна»)
22.00 «Вавилон-5». Космічний серіал
23.00 Тижневий огляд НБА
23.30 Презентація диску «Рок-Екзистенція». ч.1
00.00 Мистецький канал «Територія А». Хіт-парад
01.00 Програма передач на завтра

СУБОТА, 20 червня

УТ-1

07.30 Анонс.
07.35 Гімнастика.
07.45 Людина на землі.
08.15 Хто в домі хазяїн?
08.45, 11.05, 20.20 Національний хіт-парад.
08.50 Мультфільм.
09.00 Серіал «Маленький бродяга».
09.30 Сніданок меломана.
10.00 Худ. фільм «Казка про зоряного хлопчика». 1 серія.
11.30 Телеканал «Право».
12.00 УТН.
12.15 Наук.-поп. серіал «Підводний світ Кусто».
13.05 Худ. фільм «Вісім люблячих жінок». 1 серія.
14.15 Телефестиваль «Мелодія-98».
14.45 Прес-кур'єр.
15.00 УТН.
15.15 Худ. телефільм «Душечка».
16.30 Від «Перехрестя» — до успіху.
17.00 Док. фільм «Планета Пригода». Екстремальні ситуації.
17.30 Моє.
18.00 УТН.
18.15 Худ. фільм «Стюард рятує свою родину».
20.00 Планета людей.
20.40 Вечірня казка.
21.00 УТН.
21.35 Щоденник чемпіонату «Франція-98».
21.50 Футбол. Чемпіонат світу. Голландія — Південна Корея.
23.50 Національний хіт-парад. Топ-10.
00.20 УТН.
00.40 Інтеграл. А. Башунг.

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 Закон є закон.
10.10 Молодіжний канал. Музична подія. Молодіжні новини. Ток-шоу «Асоціації». Музичні новини.
12.10 Україна аграрна.
12.25 Закон є закон.
12.30 Оранта.
13.00 Мультфільм.
13.10 Закон є закон.
13.15 Телефільм «Визволи нас від лукавого».
13.40 Комп'ютер «Х».
13.55 Закон є закон.
14.00 Спортивний канал.
15.00 Хокей. Кубок Стенлі. Фінал. Даллас—Детройт.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Парад улюблених кінострічок. Фільм «Якось 20 років потому».
08.30 Серіал «Дівчинка з океану».
09.00 Кабаре-дует «Академія» у програмі «Доброго ранку, країно».
10.00—16.00 Програми УТ-2.
16.00 Чемпіонат світу з футболу. Японія-Хорватія.
18.00 Про спорт. «Франція-98».
18.25 Чемпіонат світу з футболу. Бельгія—Мексика.
20.30 ТСН.
21.00 Серіал «Неш Бріджес — поліцейський із Сан-Франциско».
22.00 Серіал «Цілком таємно».
23.00 Проспорт. «Франція-98».
23.15 ТСН.
23.45 Нічний кінозал представляє. Комедія «Вечірня сукня».

УТ-1 «ІНТЕР»

09.00 «Інтер»-анонс.
09.05 Прогноз погоди.
09.15 Дітвора.
09.30 Мультфільми.
10.00 Каламбур.
10.30 Ранкова пошта.
11.05 Смак.
11.25 Д. Маліков у програмі «Горище».
11.55 Фан-клуб.
12.15 Телевізійний центр моди.
12.45 Життя серед життя.
13.15 В гостях у казки. Худ. фільм «Кощій Безсмертний».
14.25 Грай, гармонь улюблена!
15.05 Телесеріал «Поховані таємниці».
16.10 Гарний настрій.
16.25 Худ. фільм «Два капітани». 3 серія.
17.55 Спорт-тайм.
18.25 Худ. фільм «Наказ: вогонь не відкривати».
20.00 Інформаційна програма «Подробиці». «Час».
20.40 Прогноз погоди.
20.50 Що? Де? Коли?
22.00 Фільм «Кривавий спорт-2».
23.35 Худ. фільм «Поліцейський за наймом».
01.10 Прогноз погоди.

КДРТРК

08.00 Постскриптум.
08.30 Християнська програма «Це твій день».

ICTV

07.00 Сторінками дитячого фестивалю «Надія»
08.00 Вісті
08.28 Миколина погода
08.30 Крила
09.00 «3 х 4». Найкумедніше домашнє відео
09.30 Кіножурнал «Єралаш»
10.00 Пані. Стиль життя
10.30 Родом з України. Еліна Бистрицька. ч.1
11.00 «Вавилон-5». Космічний суперсеріал
12.00 Супербол
12.30 НБА-Джем
13.00 Валентин Щербачов представляє...
13.30 Тижневий огляд НБА
14.00 «Вольво» і «Вікінг-Моторс» представляють: Автоперегони
15.00 Кращі ігри НБА
16.00 Футбольна планета. Тижневий огляд
16.30 DCC представляє: Спортивний тижневик
17.30 Голоси великого терору. ч.1. З серіалу «Остання адреса»
18.00 «Візит». Фантастичний телесеріал
19.00 Неймовірна реальність
19.30 Модний час
20.00 Фабрика снів
20.30 Люди. Інформаційно-публіцистичний тижневик (ТІА «Вікна»)
21.00 «3 х 4». Найкумедніше домашнє відео
21.30 «Програма «Лібенсборн». Художній фільм
23.10 «Хмарочос». Музична програма
00.00 «Золото». Художній фільм
01.40 Програма передач на завтра

НЕДІЛЯ, 21 червня

УТ-1

07.00 Анонс.
07.05 Село і люди.
07.35 Гімнастика.
07.45 Українське спортлото.
07.50 Агрономіка.
08.00 Вікно в Америку.
08.30 Відкриваємо Біблію.
09.00 Серіал «Маленький бродяга».
09.30 Служу народу України!
09.55, 20.20 Національний хіт-парад.
10.00 Худ. фільм «Казка про зоряного хлопчика». 2 серія.
11.05 Фронтові поезії. О. Гончар.
11.40 Шоу самотнього холостяка.
12.00 УТН.
12.15 Сто чудес світу.
12.40 Худ. фільм «Самурай».
14.30 Телеканал «Право».
15.00 УТН.
15.15 Мультфільм на замовлення.
16.05 Худ. телефільм «Вісім люблячих жінок». 2 серія.
17.30 Казна.
18.00 УТН.
18.20 Футбол. Чемпіонат світу. Аргентина — Ямайка.
20.40 Вечірня казка.
21.00 7 днів.
21.35 Щоденник чемпіонату «Франція-98».
21.50 Футбол. Чемпіонат світу. США — Іран.
23.50 Національний хіт-парад. Хіт-журнал.
00.20 УТН.
00.40 Європейський футбол.

УТ-2

10.00 Телеанонс.
10.05 «Моє». Тележурнал.
10.35 Закон є закон.
10.40 Мультфільм.
11.00 Закон є закон.
11.05 Музична пошта.
11.35 Відкрита віза.
11.50 Закон є закон.
12.00 Молодіжний канал. «Київ-транзит». Сімейна кухня. TV-impessario. «М-стиль». Музична подія.
14.00 Спортивний канал.
15.00 Хокей. Кубок Стенлі. Огляд матчів.

СТУДІЯ «1+1»

07.00 Телесеріал «Магнум — приватний детектив».
08.00 Серіал «Деніс-бешкетник».
08.30 Серіал «Дівчинка з океану».
09.00 Кабаре-дует «Академія» у програмі «Доброго ранку, країно».
10.00—16.00 Програми УТ-2.
16.00 Чемпіонат світу з футболу. Німеччина-Югославія.
18.00 Серіал «Тарзан. Героїчні пригоди».
19.00 «Імперія кіно» представляє. Фільм «Муха-2».
21.00 Програма «Маски-шоу». «Шоу триває».
21.30 Серіал «Таємний агент Нікіта».
22.30 ТСН — особливий погляд.
23.00 Серіал «Вогнена зона».
23.45 Нічний кінозал представляє. Драма «Невідомих солдатів немає».

УТ-3 «ІНТЕР»

09.00 «Інтер»-анонс.
09.05 Прогноз погоди.
09.15 Серіал «Аквіла».
09.40 На перший погляд.
10.00 Прокинься і співай.
10.30 Доки всі вдома.
11.15 Ранкова зірка.
11.50 Куховарня.
12.10 «Підводна одіссея команди Кусто». «Кити і дельфіни —таємний союз».
13.00 Сміхопанорама.
13.30 Щасливий випадок.
14.10 Телесеріал «Поховані таємниці».
15.05 Довгань-шоу.
15.35 Брейн-ринг.
16.40 Худ. фільм «Два капітани». 4 серія.
17.55 Уік-енд.
18.25 Худ. фільм «Наказ: перейти кордон».
20.00 Подробиці тижня.
20.40 Прогноз погоди.
20.45 Джентльмен-шоу.
21.15 Кримінальна комедія «Вірність».
22.55 Мелорама.
23.40 Світовий кінематограф сьогодні. Кінохіти.
00.00 Прогноз погоди.

ICTV

07.00 «Хмарочос». Музична програма
08.00 «Мандрівка у минуле». Мультсеріал
08.30 Фабрика снів
09.00 «3 х 4». Найкумедніше домашнє відео
Волт Дісней представляє:
09.30 «Нові пригоди Вінні Пуха». Мультсеріал
10.00 «Коштовний спадок». Художній телефільм. 2 серія
10.45 Вернісаж
11.00 Кіножурнал «Єралаш»
11.30 Модний час
12.00 «Час «Ч». Військовий тележурнал
12.30 Шлягер — бо шлягер
13.30 Візит. Каліфорнія, Долина Нілу. ч.1
14.00 Сторінками фестивалю «Мелодія» (ТК «Міст»)
15.00 Здоровий світ
15.30 «Хлопець і пірати». Художній фільм
17.00 Отак і живемо
17.30 Мистецький канал «Територія А». Музичний тиждень
Волт Дісней представляє:
18.00 «Нові пригоди Вінні Пуха». Мультсеріал
18.25 «Я — людина!» Художній телефільм. 1 серія
19.15 «Дотик ангела». Телесеріал
20.10 Вісті тижня. Інформаційно-аналітична програма (ТІА «Вікна»)
21.00 «3 х 4». Найкумедніше домашнє відео
21.30 «Гудбай, Америко!». Художній фільм
23.15 «Разом з Вами». Розважальна програма
00.10 «Божевільна шістка». Художній фільм
01.40 Програма передач на завтра

Бізнес-новини

Прес-служба Укрексімбанку повідомила, що між банком та німецькою Кредитною установою з відбудови (KFW) підписано угоду про фінансування проектів малого та середнього бізнесу в Україні. Частину кредитів (на загальну суму 30 мільйонів німецьких марок) Укрексімбанк надаватиме безпосередньо підприємцям, а частину — через інші комерційні банки. Отримати їх зможуть підприємства, контрольний пакет акцій яких не належить державі, спільні приватні підприємства та ті, що перебувають у процесі приватизації чисельністю не більш як 500 чоловік. Мінімальна сума кредиту — 50 тисяч німецьких марок, максимальна — 1 мільйон марок терміном від 1 до 5 років.

Голова Державної податкової адміністрації Микола Азаров підписав розпорядження, яким зобов'язав регіональні відділення не застосовувати Указ Президента від 4 березня 1998 року «Про заходи щодо підвищення відповідальності за розрахунки з бюджетами і державними цільовими фондами», зазначаючи, що такі норми, як податкова застава, реалізація рухомого майна боржників та ін., вступлять у силу після прийняття відповідних постанов уряду.

Кабінет міністрів та Національний банк України прийняли спільну постанову, якою з 5 червня нинішнього року тимчасово встановлено спеціальний режим розрахунків за реалізовану електроенергію, згідно з яким у банках відкривається розподільчий рахунок, на котрий перераховуватимуться кошти споживачів електроенергії. Цей режим діятиме до прийняття закону про оптовий ринок електроенергії.

Прес-центр Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку повідомив про затвердження єдиних стандартів програмного забезпечення для подання електронних форм звітності до Держкомісії, які, зокрема, передбачають, що звітність в електронній формі повинна представлятися у форматі Access-97.

Національний банк України з 5 червня 1998 року встановив нові закупівельні ціни (без ПДВ) на монетарні метали (зливки (порошки) дорогоцінних металів, що відповідають державним та світовим стандартам якості): золото — 19 гривень за 1 грам; платина — 24,20 гривні; паладій — 16,80; осмій —7,08; родій — 25,20; рутеній — 0,59; іридій — 1,07 гривні за грам.

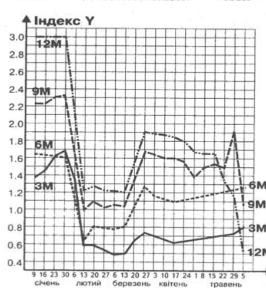
Офіційний курс гривні до іноземних валют, встановлений НБУ 11 червня 1998 року

100 англійських фунтів стерлінгів	336—1638
1000 білоруських рублів	0—3765
100 доларів США	205—7800
100 канадських доларів	140—5535
100 молдовських леїв	43—4566
100 німецьких марок	115—3023
100 польських злотих	58—9459
10 російських рублів	3—3341
100 словацьких крон	6—0866
1000 угорських форинтів	9—6130
100 французьких франків	34—3831
100 чеських крон	6—2419

Час — гроші

«Час—гроші» — це своєрідне суспільне дослідження. А найцікавіше у дослідженні — це відкриття. Можливо, хтось уже відкрив для себе, що «цінова аномалія» на первинному ринку ОВДП, про яку йшлося у двох попередніх статтях, насправді може виявитися не аномалією, а новою «нормою». Адже поведінка індексу Y свідчить про появу на аукціонах НБУ покупця, у якого не виникає запитання «навіщо платити більше?»

Інакше кажучи, протягом останніх тижнів на аукціонах НБУ штучно підтримуються завищені ціни на 12-місячні ОВДП на тлі середнього терміну обігу ОВДП (відновлено випуск 2-, 3- і 6-місячних облігацій). Чи є ця тенденція сталою, покаже майбутнє. Тому лише зауважимо, що «цінова аномалія» нагадує загальновідомий спосіб підтримки ринку урядових цінних паперів — їх скуповування центральним (емісійним) банком.

Наслідки таких заходів також добре відомі — вибухове зростання дефіциту бюджету.

Звичайно, «українська специфіка» може перетворити це відоме явище на «прихований вибух», як це сталося у випадку вибухового зростання заборгованості із соціальних виплат у першій половині 1996 року (див. «ГУ» від 9 жовтня 1996 року). Тоді за півроку виник 3-мільярдний «прихований дефіцит бюджету».

Наводимо графіки середньотижневого індексу Y для 3-, 6-, 9- і 12-місячних ОВДП (криві мають відповідні позначки). Як видно, з початку року до середини травня впорядкування індексів за їх величиною практично не змінювалося. Таке впорядкування можна назвати нормальним — більшому термінові обігу відповідає більша знижка в ціні відносно ціни облікової ставки. З 22 травня криві 9М і 12М помінялися місцями у «рейтинговому списку». А минулого тижня всі криві геть переплуталися! Можна сказати, що нормальне співвідношення між доходностями збереглося лише між 3- і 6-місячним ОВДП. Але слід додати, що така «норма» досягнута ціною значного підвищення доходності цих облігацій і заміною 3-місячних облігацій на 2-місячні.

Сергій РОЖКОВ.

Календар аукціонів
об'єктів малої приватизації, призначених на червень 1998 року

№	Дата	Місто (область)	Кількість об'єктів	Примітки	Телефони для довідок
1.	16.06.98	Сімферополь	3		(0652) 24-13-19
2.	16.06.98	Чернівці	1		(0372) 51-03-92
3.	17.06.98	Київ	33	8—ОНБ	(044) 224-31-78
4.	19.06.98	Свердловськ (Луганська)	2		(06434) 2-21-26
5.	19.06.98	Дніпропетровськ	5	ОНБ	(0562) 47-78-94
6.	19.06.98	Чернівці	4	ОНБ	(0372) 58-52-76
7.	20.06.98	Краснодон (Луганська)	7		(06435) 2-25-72
8.	22.06.98	Лисичанськ (Луганська)	23		(06451) 2-11-83
9.	22.06.98	Володимир-Волинський (Волинська)	5	1—ОНБ	(03342) 2-19-22
10.	22.06.98	Керч (Крим)	2		(06561) 2-05-11
11.	23.06.98	Луганськ	10		(0642) 55-88-98
12.	23.06.98	Красний Луч (Луганська)	3	—	
13.	23.06.98	Кіровське (Крим)	5		(255) 3-13-01
14.	23.06.98	Алушта (Крим)	6		(06260) 3-08-73
15.	23.06.98	Суми	7	ОНБ	(0542) 36-23-78

ОНБ — об'єкти незавершеного будівництва

Анонс

Календар
виставок червня

1.	Київ експомеблі-98	Київ	11—15
2.	Київ експостиль-98	Київ	11—15
3.	Донбасхімекспо-98	Донецьк	16—19
4.	Медицина в Україні	Запоріжжя	17—20
5.	Ліки в Україні	Запоріжжя	17—20
6.	Стоматологія в Україні	Запоріжжя	17—20
7.	Експо-Ужгород-98	Ужгород	20—25
8.	Kiev Buid	Київ, Палац спорту	20—25
9.	Київ-Безпека-98	Київ, Палац спорту	22—25
10	Interios-Київ-98	Київ, Палац спорту	22—25
11.	Світ дитинства	Черкаси	23—25
12	Стиль/літо-98	Черкаси	23—25
13.	Галицькі експозиції-98	Львів	23—26
14.	Sia-98	Київ, НВЦ	23—27
15.	Екологія, енергетика, економіка	Одеса	24—26
16.	БудКрим	Сімферополь	24—26
17.	Спецодяг	Сімферополь	24—26

Тридцять три пропозиції для поліпшення позиції малого і середнього бізнесу

Учасники Всеукраїнської наради-семінару «Вплив податкового законодавства на розвиток підприємництва, малого і середнього бізнесу в сфері торгівлі та послуг (податки, ліцензії, патенти)», організованої Асоціацією роботодавців торгівлі та комерційної сфери економіки України, Спілкою орендарів та підприємців України, Державною податковою адміністрацією, відзначають, що основним недоліком податкової системи є її нестабільність, що призводить до невизначеності у діяльності суб'єктів підприємницької діяльності.

Тому учасники наради-семінару вважають за доцільне:

— прийняти закони України «Про державну підтримку малого підприємництва», «Про спрощення оподаткування суб'єктів малого підприємництва», «Про спрощений бухгалтерський облік господарської діяльності суб'єктів малого підприємництва», «Про внутрішню торгівлю», Податковий кодекс України та законодавчо врегулювати порядок проведення перевірок господарської діяльності;

— створити на тристоронній основі, за участю урядової сторони (Держпідприємництва, ДПА, Дежстандарту, Держспоживзахисту, МЗЕЗторгу), роботодавців в галузі торгівлі та тих, які працюють у галузі (ЦК профспілки, працівників торгівлі і громадського харчування), узгоджувальну комісію з дорадчими повноваженнями щодо змін нормативно-регулятивних механізмів та податкового законодавства стосовно діяльності суб'єктів торгівлі;

— законодавчо закріпити право підприємців—фізичних осіб на збереження загального трудового стажу за час роботи та звільнення від оподаткування на період непрацездатності;

— впорядкувати чинну систему місцевих податків та обов'язкових платежів позабюджетних фондів;

— заборонити «вахтовий метод» перевірок державними контролюючими органами з інших регіонів у курортних зонах в літній період;

— встановити інтегрований розмір податку на господарську діяльність з врахуванням усіх видів платежів до бюджету, визначивши Казначейство єдиним збирачем податків;

— внести зміни в законодавство щодо звільнення від оподаткування прибутку суб'єктів господарювання за умови реінвестування власного бізнесу та створення робочих місць;

— встановити мотивовано-сприятливий режим оподаткування господарської діяльності суб'єктів торгівлі, в товарообігу яких вітчизняні товари становлять не менше 70 відсотків;

— внести зміни до законодавства про патентування підприємницької діяльності щодо права (без будь-якої доплати та додаткових адміністративно-дозвільних процедур) провадити виносну торгівлю поблизу магазину за умови додержання санітарних норм і правил торгівлі;

— надати право суб'єктам торгівлі продовольчими товарами обслуговувати населення через відділи-кафетерії без отримання додаткового дозволу (патенту тощо);

— відмінити п. 5 розпорядження НБУ № 334 від 13.10.97 р. щодо обов'язкового інкасування необхідної для виплати заробітної плати працюючим;

— відмінити штрафні санкції за несуттєві та суб'єктивні порушення, що не завдають шкоди бюджету;

— рекомендувати органам місцевого самоврядування диференційовано підходити до встановлення вартості торгового патенту суб'єктам торгівлі і сфери послуг та розміру фіксованого податку для підприємців—фізичних осіб з урахуванням попиту, цін і місцезнаходження суб'єкта господарювання та його прибутковості за попередній звітний період, розробивши відповідні методики;

— запровадити спрощену систему оподаткування та звітності малого підприємництва, замінивши сплату встановлених законодавством податків і обов'язкових платежів єдиним фіксованим податком для підприємців—фізичних осіб та суб'єктів малого бізнесу всіх видів діяльності з чисельністю працюючих до 10 чоловік, що дасть можливість відмінити патентування підприємницької діяльності, спростити облік та контроль за ним;

— скоротити перелік документів, необхідних для отримання ліцензій та державної реєстрації суб'єкта підприємництва;

— істотно зменшити ставку ПДВ, спростити процедуру його стягнення з відміною подвійного податково-бухгалтерського обліку;

— врегулювати питання щодо зменшення нарахувань на заробітну плату до 35 % та встановити мотиваційну систему нарахувань на заробітну плату (за зростання сум виплати зменшується розмір нарахувань, але не менш як на 10 %);

— внести зміни до Закону України «Про підприємництво» від 23 грудня 1997 р. щодо відміни ліцензування торгівлі алкогольними напоями та тютюновими виробами;

— відмінити сертифікацію послуг громадського харчування;

— накласти мораторій на кодування товарів до вирішення цієї проблеми на національному рівні;

— для забезпечення рівних умов конкуренції відмінити пільги щодо оподаткування, патентування та обліку готівки для суб'єктів господарювання будь-яких форм власності;

— виходячи з національної практики та культури обслуговування населення, поширити право суб'єктів господарювання не застосовувати ЕККА в нестаціонарних умовах, в т. ч. при реалізації пива та слабоалкогольних напоїв;

— здійснювати пломбування ЕККА працівниками ДПА в організаціях їх сервісного обслуговування або безпосередньо в торговельних підприємствах;

— поновити порядок контролю за розрахунками з покупцями за продані товари через контрольно-касові книги;

— дозволити виплати коштів покупцям за повернені ними покупки за пред'явлення касового чека без вимоги паспорта громадянина.

Інформаційно-аналітична група «ГУ».
Тел. 441-88-53.
Факс 224-72-54.

БІЛОРУСЬ: НОСТАЛЬГІЯ ДЕДАЛІ ДОРОЖЧАЄ!

***«Б**ІЛОРУСЬКОГО дива» не сталося. Люди переконалися, що економічні закони діють, незважаючи на волю всенародно обраного президента Лукашенка. Силоміць «відкручені» ним назад ціни у березні 1998 року і «президентське» підвищення курсу білоруського рубля призвели до добре відомого ще за соціалізму явища — дефіциту товарів. І все-таки білоруське керівництво намагається справитися з фінансовою кризою не зміною економічної політики, а посиленням адміністративного регулювання.*

УГОРУ СХОДИНКАМИ, ЩО ВЕДУТЬ УНИЗ

Зазначу відразу, що влада робить спроби досить оперативно і цілеспрямовано контролювати ситуацію. Президент Лукашенко вже за перших ознак кризи звільнив главу Нацбанку Білорусі і трьох його заступників. Указ «Про невідкладні заходи на захист споживчого ринку» дозволяє ввезення і вивезення товарів з країни тільки державним організаціям. Відроджені добре відомі з часів соціалізму «норми відпуску продуктів». Наприклад, Мінський облвиконком встановив жорсткі квоти: в одні руки можна відпускати лише 2 кг м'яса, 400 грамів масла й сиру, 1 кг ковбаси. Щоправда, картоплі відпускають майже 10 кг. Лише біда — самих товарів немає.

Не допомагає і жорстка боротьба з «човниками». Тільки транспортна міліція порушила вже понад 120 кримінальних справ на «спекулянтів», які із сітками в руках проривалися на російські простори.

І все ж дозволене президентом Лукашенком лише 2-відсоткове підвищення цін не дотримується. Це у відчаї визнає міністр торгівлі Білорусі Петро Козлов. За його словами, останнього місяця зростання цін становило 3,6% та ще й підприємства у будь-який спосіб намагаються не випускати продукцію за низькими цінами.

І справді, люди не встигають звикати навіть до назв хліба — їх зміна дозволяє, не порушуючи лукашенківського указу, підвищувати вартість товару.

Власне кажучи, за свідченнями відомого білоруського економіста Леоніда Злотникова, «економіка країни регулюється дуже просто — постійними емісіями рубля і регулюванням цін».

На жаль, в Україні ми це вже проходили років чотири тому. Не дивно, що й у Білорусі реальні ціни (на базарах) ростуть майже втричі швидше, ніж реальні доходи людей. Міжнародні експерти вважають, що у разі продовження такої політики, коли третина білорусів живе за межею бідності, це тільки початок.

І, схоже, процес неминучий. Мабуть, уже не допоможуть й фактично мільярдні дотації «старшого брата» (Білорусь не платить за російські енергоносії і отримує численні кошти за їх транзит на захід). Лукашенківська «відкрутка» цін призвела до того, що підприємства змушені купувати товари і комплектувальні за кордоном за реальними цінами, а продавати у себе — за зниженими. Результат — масова втрата оборотних коштів та величезні збитки, які підсилюються адміністративно встановленою різницею між ринковим і офіційним курсом валют.

«Білоруське диво» кваліфікувалось передовсім самим президентом Лукашенком як успішний крок до реанімування звичної радянської економіки. І справді, торік приріст промисловості просто вражав — 17%! Та коли придивитися уважніше, з'ясовується, що кожний відсоток приросту «забезпечувався» 6 відсотками інфляції!

Такого не може витримати жодна економіка в світі, навіть колишня радянська. Тим паче, що реалії свідчать: за старими схемами не можна регулювати принципово нову економіку, нехай і недосконалу. Цей «відскок» у минуле просто не має реальної основи для успіху. Ситуація і в країні, і в світі вже зовсім інша...

... І «ЧОРНІ СПИСКИ» ДИСИДЕНТІВ?

Але білоруське керівництво продовжує дрейф до ностальгічного СРСР, поглиблюючи кризові явища і заганяючи проблеми в глухий кут. Це розуміє більшість експертів і політиків. Але тільки не президент Лукашенко. Усі біди він вбачає у підступності зовнішніх і внутрішніх ворогів. І схоже, що закручування гайок набиратиме нових обертів.

Провісником стали два «нові» документи, які спрямовані не просто на боротьбу з опозицією, а на обмеження свободи слова і прав людини.

У Білорусі вже діє інструкція «Про посилення контрпропаганди виступів опозиційної преси». Цей документ забороняє передавати недержавним ЗМІ будь-які документи, інформацію чи давати інтерв'ю. Він також покликаний «задушити» неконтрольовану Лукашенком пресу економічно: державним суб'єктам не дозволяється розміщувати рекламу на її сторінках, а державні друкарні (інших у країні немає) не друкують таку пресу.

Практично всі експерти доходять висновку, що положення «Про порядок винесення офіційного попередження про неприпустимість незаконних дій», підписане головою КДБ Білорусі Володимиром Мацкевичем і генпрокурором Олегом Божелком, є за своєю суттю спробою відновити тотальний контроль за громадянами і дає в руки спецслужб важелі для боротьби з опозицією.

У цьому документі йдеться про те, що офіційне попередження є «індивідуальним превентивним заходом, який застосовується у випадках скоєння особами правопорушень, що не тягне за собою кримінальної відповідальності». Насправді це може означати, що проста присутність навіть на санкціонованому мітингу опозиції може кваліфікуватися «як невідповідність вимогам закону», а звідси — пряма дорога до сумнозвісних «чорних списків» дисидентів і неблагонадійних. До речі, ще 1986 року подібна система в СРСР була ліквідована, як така, що «скомпрометувала себе». І лише в одній із постсоціалістичних країн — Білорусі — її відроджено...

Прекрасною палицею для інакомислячих стане і новий законопроект, який президент Лукашенко особисто вніс до парламенту. Він передбачає, що образа товариша Лукашенка обійдеться «зловмисникам» у 4—5 років ув'язнення. Безперечно, нинішні слухняні депутати проштампують його, а це значить, що улюблена тема плакатів і транспарантів на мітингах опозиціонерів — сатиричне зображення всенародного президента — автоматично приведе їх до тюремних нар... Зазначу, що подібні норми є у деяких країнах, але вони ніде не «світять» ув'язненням. До речі, передбачається, що свою честь і гідність відстоюватиме не сам Лукашенко, а численні прокурори всіх рівнів.

Ці документи вже найближчим часом активно застосовуватимуть у Білорусі. Очевидно, що демократичними їх назвати важко, як і те, що керівництво країни намагається будь-якими діями довести: повернення до милого серцю зразка — СРСР часів «застійного соціалізму»... можливе! Звідси, мабуть, і неминучість ескалації ностальгічних диктаторських рішень, що ними намагаються «регулювати» реальне життя. Проте, незважаючи на суворі заборони, у Білорусі є чимало людей, які добре усвідомлюють, до чого може призвести президентський волюнтаризм. Вони активно протестують на мітингах і демонстраціях. Це свідчить і про те, що в Білорусі ще немає повноцінної диктатури, а спостерігаються лише її окремі риси. Щоправда, їх, цих рис, стає дедалі більше...

Андрій ЮРИЧКО.

Хроніка. Факти. Події

● *Київ*

Про Балто-Чорноморське співробітництво. І не лише

Сьогодні починається дводенний офіційний візит до України міністра закордонних справ Естонської Республіки Тоомаса Хенріка Ільвеса. Програма перебування передбачає зустріч з Президентом України Леонідом Кучмою, Прем'єр-міністром Валерієм Пустовойтенком, переговори з міністром закордонних справ Борисом Тарасюком. Серед обговорюваних питань — перебіг підготовки Балто-Чорноморського саміту, проведення якого плановано на 1999 рік у Криму, можливості співробітництва в рамках організації ЧЕС та Ради країн Балтійського моря, кінцевою метою котрого має стати створення зони вільної торгівлі в регіоні Чорного та Балтійського морів.

● *Брюссель*

НАТО готується до війни?

Загострення кризи в Косово внесло поправки до порядку денного наради міністрів оборони в брюссельській штаб-квартирі НАТО, зробивши це питання центральним. Натовські країни заявляють, що жодні варіанти, зокрема інтервенція в Косово, не виключено, але обговорено поки що менш ризиковані заходи щодо розміщення сил, зокрема авіації, в сусідніх з Косово країнах —Албанії та Македонії.

● *Делі*

Усі – за мир, але не в усіх є ядерна зброя

Прем'єр-міністр Індії Атал Біхарі Ваджпаї підтвердив небажання Делі приєднуватися до чинних міжнародних домовленостей, спрямованих на нерозповсюдження ядерної зброї та заборону ядерних випробувань. За його словами, досі не створено «глобального, всеохоплюючого й недискримінаційного режиму ядерного роззброєння». Він заявив також, що договір про загальну заборону ядерних випробувань не забороняє розробки ядерної зброї з допомогою комп'ютерної імітації вибухів. А Індія підтримує саме ліквідацію ядерної зброї й виступає за скликання конференції для пошуку шляхів досягнення цієї мети.

● *Асмерея*

Терміново потрібен посередник

Еритрея запропонувала єгипетському президентові виступити в ролі посередника у врегулюванні її прикордонного конфлікту з Ефіопією. На думку президента Еритреї Ісаяса Афеворка, президент Єгипту Хосні Мубарак «здатен відіграти миротворчу роль», з огляду на ключовий вплив Єгипту на Африканському континенті. Сьогодні, очевидно, з такою пропозицією виступить також міністр закордонних справ Ефіопії Сейюм Месфін.

● *Пномпень*

Наша пісня добра...

Провалом завершився в Пномпені другий раунд переговорів між урядом та роялістами-повстанцями. Представники останніх залишили залу діалогу на знак «засудження жорсткості» урядової позиції. Минулого липня після невдалої (за офіційною версією) спроби державного військового перевороту частина роялістських військ на чолі з генералом Нек Бунчаєм зосередилася на північному заході країни. У березні цього року сторони припинили вогонь відповідно до плану «національного примирення», покликаного сприяти проведенню в липні «вільних і справедливих» парламентських виборів. Відновлення бойових дій порушить перебіг виборів.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних агентств.

Найчарівніші дружини — на сході

Міжнародна федерація журналістів, що має представництво в Брюсселі, провела заочний конкурс «перших леді» європейських держав. Результати «змагання» поки зберігаються в таємниці. Але за деякими даними, перемогла пані Іоланта Квасневська — дружина польського президента. Як повідомляє ІТАР-ТАКС, журналісти також високо оцінили Альму Адамкус (Литва) та Дагмар Гавелову (Чехія): вони увійшли до десятки найкрасивіших президентських дружин Європи. Не важко помітити, що чарівні леді — здебільшого зі сходу континенту.

ЦРУ сіло в калошу?

***П**РЕЗИДЕНТ США Білл Клінтон вислухав виправдання директора ЦРУ Джорджа Тенета з приводу того, чому американська розвідка не попередила Білий дім про підготовку ядерних випробувань в Індії.*

Названо три причини «падіння» ЦРУ: помилки керівництва, брак агентів та недостатня увага до даних космічної розвідки. Цікаво, що незадовго до ядерних випробувань в Індії пан Тенет на одному із службових засідань поскаржився, що після «холодної війни» «шпигунські підрозділи» ЦРУ переживають кризу. Після розпаду СРСР плани американських президентів у міжнародній політиці були такі хаотичні та суперечливі, що агенти просто не знали, в якому кінці світу і кого їм вистежувати.

Невизначеність цілей ЦРУ призвела і до кадрової проблеми. Професіонали виходили на пенсію, а яких молодих агентів набирати — невідомо. Один із співробітників управління зізнався, що нині ЦРУ потребує зовсім інших шпигунів: не білих російськомовних чоловіків, а швидше темношкірих, які добре знаються на комп'ютерах та в бізнесі й розмовляють на нікому не відомих близькосхідних діалектах.

На щастя, Клінтон зрозумів проблеми ЦРУ і чи не вперше з часів «холодної війни» пообіцяв збільшити бюджет управління, яке спеціалізується на таємних операціях. Американські розвідники ще своє візьмуть?

На знімку: Білл Клінтон в родині Джорджа Тенета.

У номер

● *Ялта*

Кому на канікули, а кому й за парти

Через страйки вчителів, що відбувалися в Ялті взимку, місцеві школярі змушені повернутися за парти в той час, як їхні друзі пішли на канікули. Міський відділ освіти Ялти надав директорам шкіл право самим визначатися з термінами закінчення навчального року. Передбачається, що він триватиме аж до 20 червня.

● *Донецьк*

Тропічна гостя в наших степах

З діагнозом «малярія» госпіталізовано до інфекційного відділення мешканку Харцизька. Епідеміологи, які схиляються до думки, що небезпечна інфекція має іноземне походження, все ж радять остерігатися «рідних» комарів — вони теж здатні переносити тропічний вірус.

● *Луцьк*

Гадюка оселилася... в гітарі

Мало не трагедією закінчився відпочинок у лісі компанії з міста Ківерці, що на Волині. Поки друзі весело чаркували, їхня гітара, що лежала на траві, сподобалася гадюці. І вона через резонаторний отвір залізла усередину деки.

Коли гітарист взяв у руки «шестиструнку», то помітив непрохану гостю. Спочатку подумав, що це вуж і почав сміливо витягувати земноводне з деки. Гадюка обурилася і вкусила музиканта за палець. Та завдяки тому, що потерпілого терміново було доставлено до лікарні, усе завершилося благополучно, повідомляє ДІНАУ.

● *Луганськ*

Відсутність троянди — емблема безгрошів'я?..

Продукція радгоспу «Каштан», що спеціалізується на вирощуванні декоративних рослин, має великий попит. Це підтвердив і досить жвавий сезонний розпродаж саджанців каштана, тополі, блакитної ялини, берези, а ще — троянд та газонної трави. До того ж, постійні покупці приїжджають із Львова, Харкова, Запоріжжя та інших міст. Зате у цьому списку немає назви свого обласного центру, бо за останню п'ятирічку для Луганська у радгоспі не придбали жодного куща троянд.

● *Харків*

Автобусні контакти

Складання автобусів з комплектувальних російського ВАТ «Павловський автобус» налагодило АТ «Харківавтотранс». Такі машини конкурентоспроможні на українському ринку. За рахунок місцевого складання їхня ціна знижується в середньому на 3 тисячі гривень. На виробничих майданчиках «Харківавтотрансу» можна складати 250 автобусів ПАЗ за рік. Нині укладено договір про гарантоване постачання до Харкова комплектувальних для 300 автобусів на рік, повідомляє ДІНАУ.

Конкурси

Тараса прирекли на довгі мандри

Упродовж багатьох років ведуться розмови про спорудження пам'ятника великому Кобзареві в місті над Ужем. На жаль, вони були тільки розмовами, навіть попри те, що обласний оргкомітет владнав багато питань. Громадськістю області та діаспорою зібрано майже 12 тисяч доларів США (вартість пам'ятника — близько 100 тисяч доларів). До справи приєдналися міська та обласна влади. Міськвиконком провів новий конкурс, за результатами якого затверджено проект ужгородського скульптора Михайла Михайлюка. Визначено й місце, де буде встановлено пам'ятник, — площа Народна. До слова, місто має два пам'ятники двом історичним постатям — Олександру Духновичу та Шандору Петефі.

Довгий шлях Тараса до Ужгорода відомий закарпатський письменник Юрій Керекеш змалював такими поетичними рядками:

«Гостинно притулок дали
Ми двом великим Олександрам (Шандор з угорської — Олександр. — **І. Г.**).
Свого ж Тараса прирекли
на довгі і ганебні мандри.
Звели вже статую його
Чужі Парижі й Вашингтони,
А ми про генія свого
Усе лиш язиками дзвоним»...

Днями колектив акціонерного товариства «Геліос», який очолює справжній патріот Федір Вовканич (він же — заступник голови обласного оргкомітету зі спорудження пам'ятника), профінансував проект, що переміг у відкритому конкурсі, для відлиття пам'ятника у бронзі. Робота буде виконана у Львові. Збір коштів на пам'ятник триває.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Ужгород.

Курорти України

Почім море для народу?

25 травня у Криму відкрито курортний сезон. До 150 оздоровниць, що працювали цілий рік, з 1 червня приєдналися й сезонні.

Нині на сонячний півострів вже прибули перші ластівки-відпускники. Й хоча літо лише розпочалося, прогнози фахівців Міністерства курортів і туризму АРК позбавлені оптимізму: заповнюваність кримських оздоровниць вони очікують лише на 35—70 відсотків. Кримчани переконані, що введення податку на додану вартість на санаторно-курортні путівки призвело до збільшення їх ціни на 7—12 відсотків.

Зрозуміло, що за сонячні ванни, водні процедури та інші маленькі й великі насолоди треба платити. Ціни на послуги коливаються: насамперед залежно від престижності курорту, а вже потім — від якості послуг.

Приміром, відпочинок у Ялті в готельному номері з усіма зручностями обійдеться, у кращому випадку, у 25 американських доларів за добу. За подібне задоволення в Євпаторії чи Алушті доведеться викласти 20 доларів. Якщо до вподоби затишок у номерах з частковими зручностями — розраховуйте на 15 «зелених» за добу. Утім, такими послугами користується, як правило, лише незначна частина наших і ближньозарубіжних паломників чорноморського раю.

Решта співвітчизників, за даними соціологічних опитувань, поділяється на дві категорії, які їдуть трохи далі. Одні — на середземноморські узбережжя та далекі екзотичні острови (від 700 до 1500 доларів), інші — на північ... тогож таки Криму чи у Карпати. Радість споглядати велич і красу українських гір протягом 20 днів б'є по кишені не так вже й боляче — усього-на-всього сім мінімальних зарплат (близько 300 гривень). Але якщо врахувати останню інформацію Держкомстату про квітневу середню зарплату в нашій країні — 161 грн. 58 коп., — то можна без перебільшення стверджувати, що найулюбленішим видом відпочинку трудящих, як і раніше, залишаються старі добрі дешеві бази відпочинку та ще дешевші послуги гостинного місцевого населення. Притулок під дахом підприємливого кримчанина без вартості харчування коштує: на початку літа — 3–4 гривні, а в серпні — 3–4 долари за добу. З харчуванням — 8–10 доларів. Однак при бажанні й на харчах можна зекономити. Адже літо приходить і відходить, а наїстися вдосталь можна й після відпустки.

Алла РОМАНЧУК.

P. S. Нині у Криму нараховується 628 оздоровниць, які водночас могли б прийняти близько 150 тисяч чоловік.

Традиції

Прийди до храму з квітами в душі

У 1106—1108 роках у Києві постала Троїцька надбрамна церква Києво-Печерської лаври. Її спорудили на честь Святої Трійці. З давніх-давен в Україні це свято називали Зеленим, а цей колір — символ відновленого життя і зростання. На Трійцю і священнослужителі одягають зелені ризи. Миряни прикрашають свої оселі свіжими галузками дерев, у храми йдуть з квітами й зеленню.

Троїцька надбрамна церква зустрічає кожного, хто приходить до лаври. Вона — чи не єдина з найбільш неушкоджених древніх храмів країни. Пронеслися лихоліття, навали загарбників, війни — а споруда вистояла. Хоча й збудована в найуразливішому місці оборони монастиря — на його головній брамі.

Утім, церква, що колись вражала життєрадісністю та святковістю, сьогодні перебуває у дуже тривожному стані. Барвистий живопис зблід, давнє ліплення зіпсувалося. Працівники Києво-Печерського державного історико-культурного заповідника стверджують, що розписи й декор фасаду церкви щодня змиваються дощем й вивітрюються, бо відсутнє відповідне покриття. Іншими словами — церква потребує термінових і невідкладних реставраційних робіт. Однак потрібних коштів заповідник не має.

Натомість за кілька десятків метрів авральними темпами готується відбудова зруйнованого Успенського собору. Незважаючи на те, що до спільної точки зору стосовно доцільності таких робіт вчені так і не дійшли. Однак на порозі значна подія — 2000-ліття Християнства. І столична держадміністрація робить усе, аби зустріти величну дату не менш величними звершеннями й продемонструвати світові, як, «відроджуючи духовні святині, ми будуємо квітучу Україну й повертаємо її до цивілізації». Ціна, а також «незначні» деталі такого повернення, ніби ненароком залишаються за кадром. Звісно, навіщо перейматися дрібницями?..

Аліса РОМАНОВА.

На знімку: Троїцька надбрамна церква.

Фото Володимира ФАЛІНА (ДІНАУ).

Електронні забавки як спроба розслабитися

Акції

Постійні відвідувачі столичної галереї Центру сучасного мистецтва Сороса нещодавно подивилися виставку електронного мистецтва засобами відео, CD-ROM та Інтернету. Організували її вищеназваний центр і Гете-інститут.

Керівник фестивалю «Медіа Арт» в Оснабрюці пан Герман Ньорінг ознайомив гостей з історією розвитку напряму «медіа арт» у Німеччині. Різноманітна програма складалася з презентацій «медіа арту» Німеччини 60—70-х років, мистецьких робіт 90-х років на CD-ROM, Інтернет-мистецтва. Екскурси у творчість сучасних класиків Нама Джуна Пайка, Йозефа Бойса, Марини Абрамович нагадали 20 — 30 річну «давнину», коли завдяки «медіа арту», перформансу, акціям було радикально змінено традиційне розуміння мистецтва.

У галереї демонстрували і «свіжі» відеофільми. Їхні автори (Антал Люкс, Меріл Міраже, Фридерик Андерс та ін.) досліджують можливості образу в електронну епоху. Експериментують, вивчаючи візуальні якості нової техніки. Бавляться власним зображенням. Як-от Катаріна Вібмар у фільмі «Остання спроба розслабитися», знущаючись з тіла значно віртуозніше за криве дзеркало, глузує з об'єктивності будь-якого зображення взагалі.

Ротраут Пейп у стрічці «Не тільки вода» показує своєрідний спіритичний сеанс, учасники якого синхронно шкрябають ложками в порожніх тарілках, поки там не з'являється їжа. Врешті-решт, добре повечерявши, герої завершують дійство. Таким чином, комп'ютерні ефекти дають змогу художникові та глядачеві розважитися і навіть насититися.

«Відеоживопис №5» Андреаса М. Кауфмана —чоловічий портрет, де повільно (так повільно, що непомітно для ока) змінюється ракурс зображування. За всієї української терплячості витримати це неможливо. Час нагадує про себе, вимагаючи дії. Глядач встає, щоб піти геть. Можливо, у цьому полягає завдання автора відеоінсталяції, який підкреслив матеріальність часу...

Публіку галереї в основному складали молоді художники, студенти театрального інституту, телевізійники. Реакція переважно така: роботи зацікавили, проте чимось новим не здивували. Залишається сподіватися: гряде генерація митців, не зациклених на тому, що давно вже сказане в історії мистецтва.

Валентина ГРИЦУК.

На знімку: робота з виставки.

Постаті

«Нам бракує нині великих людей. Мені боляче від того»

Французький енциклопедист про сучасну українську літературу. І не тільки

ШАГРЕНЕВА шкіра його життя невпинно скорочується, але він не дивиться в той бік. Він задивлений у майбутнє. Немов Іван Франко. Бо так склалося, що все, про що він мріяв, почало збуватися лише тепер, коли його батьківщина виборола незалежність. Тому він поспішає.

— Треба встигнути видати до осені (до приїзду президента Французької Республіки в Україну) невеликий томик «Тисячоліття україно-французьких зв'язків», —каже пан Жуковський. — Добре було б видрукувати також і книжку «Українська еміграція у Франції». До того ж, наближається 125-річчя Наукового товариства імені Тараса Шевченка. Належить гідно зустріти цю дату, адже історія НТШ у Європі — дуже цікава сторінка.

Він показує видані французькою мовою книжки про Михайла Грушевського, «Історію України», інші свої праці.

Але ж він вже відзначив своє 75-ліття. Дай Боже нам такого працелюбства й терпіння!

Аркадій Жуковський — професор, іноземний член Національної академії наук України, багатолітній голова НТШ у Європі, редактор відомої у нас Енциклопедії українознавства, знаний історик, дослідник історії церкви та релігії. Нині разом з Іваном Дзюбою готує до друку чотиритомну Енциклопедію сучасної України.

«Хрущов у Париж, а нас на Корсику»

Саме так вчинив тодішній французький уряд. Напередодні візиту до Парижа радянського лідера було арештовано всіх, хто, на думку поліції, належав до радикальних діячів національних визвольних рухів. Шість тижнів Аркадій Жуковський разом з іншими емігрантами «відпочивав» на Корсиці в якомусь пансіонаті.

— Отож Москва керувала не лише радянськими республіками, але й прагнула це робити в масштабах всього світу. І це їй часто вдавалося, — професор посміхається. — Але, як кажуть, немає лиха без добра. Нас зібрали в одному місці, то ми використали це. На Корсиці тоді опинилися представники практично всіх країн, де правили уряди, як тоді казали, народної демократії. Ми провели щось схоже на всесвітній форум французьких емігрантів.

Я тоді був у Парижі інженером-будівельником після закінчення політехнічного інституту в Граці (Австрія). І незважаючи на те, що я у фірмі вже відпрацював 18 років, мене звільнили — мовляв, ти займаєшся політичною діяльністю, а нам такі не потрібні.

Отак безневинно в результаті збігу певних обставин, часто й історичних, Аркадію Жуковському довелося страждати в житті не раз.

Юнаком він мріяв стати будівельником — прокладати дороги, зводити мости. Але тоді, коли він зібрався йти до вищої школи, Буковину зайняли радянські війська. Новий ректор Чернівецького університету (із прибулих вслід за армією східняків), дізнавшись, що А. Жуковський походить з родини священика, запропонував йому навіщось ще раз повторити старші класи гімназії. «А там видно буде», — сказав, не подаючи хлопцеві надії.

Отож довелося залишати рідну домівку і йти у світи. Спочатку студіював у Вроцлавському університеті, але там вже фашисти заперечували проти його навчання. Тож зупинився в Граці, відомому нам з книжок Генріха Гейне.

Хоча довгі роки займався справою, далекою від науки, десь у душі постійно жила мрія продовжити освіту. 1969 року Аркадій Жуковський захистив в Українському Вільному університеті в Мюнхені докторську дисертацію «Петро Могила і питання єдності церков». Через сім років вже в Сорбонні, в Парижі, захистив дисертацію на тему «Києво-Могилянська академія — навчальний і культурний центр Східної Європи». З 1960 року А. Жуковський викладав географію, історію та мистецтво України в Інституті східних мов та цивілізацій в Парижі, а з 1969 — працював в УВУ в Мюнхені. До речі, перший згаданий вуз — Інститут східних мов та цивілізацій — започатковано у Франції після відомих подій 1939 року, коли в Закарпатті виникла Українська держава. Іншими словами, тоді, коли Україна якось заявляла про себе, свою боротьбу. Європа завжди реагувала на нашу присутність у світі. Але, на жаль, ми діяли неадекватно.

Епоха малих людей — результат вікової несвободи

— Візьміть наших сусідів — поляків. Скільки нобелівських лауреатів! Скільки там подій відбувається, якими переймається весь світ! Про Україну чують у більшості випадків лише у зв'язку з Чорнобилем. Навіть у спорті останнім часом не все гаразд. Світовий футбольний чемпіонат пройде без України. У тенісі немає сильних представників.

Візьмімо дипломатію. Посли Боснії і Герцеговини володіють основними європейськими мовами. Українські — ні. Не віриться, щоб у нас не було фахівців. Ось був нещодавно міністр оборони України в Парижі. Як його добре там приймали! А він на прес-конференціях, при першій нагоді, переходив на російську мову.

Отже, треба, мабуть, щоб пройшли ці покоління, на зміну їм прийшли нові національні сили.

Українська література була стільки років відтята від Європи. Може, я занадто вимогливо суджу, але й наші діаспорні письменники — Улас Самчук та Іван Багряний — поки писали про українське життя, було цікаво читати й художній рівень творів відповідав часові. Потім вони захопилися діаспорними буднями та проблемами...

И в Україні часто письменники чомусь більше уваги приділяли й приділяють минулому, ніж бурхливому сьогоденню. Та ж Ліна Костенко свою увагу звернула на історію. Якось у Львові довелося розмовляти з Олесем Гончаром. Я, до речі, не згоден з Іваном Кошелівцем щодо його оцінки багатьох письменників радянського часу. Високо ціную, наприклад, передмову Олеся Гончара до Шевченкового «Кобзаря».

А як нам потрібні зараз великі твори! Час який переживаємо! Але письменники України із задоволенням кидаються в політику, а літературне поле стоїть неоране.

А може, це від того, що переходимо з одного віку в інший? І не лише з віку, а й з тисячоліття? Якась інтелектуальна втома панує всюди в духовному житті України.

Болить мені все це. Не дай Боже, щоб знову заснула Україна, тепер вже в обіймах незалежності.

А мости він все одно будує

Щоправда, мости ті духовні. Від того ще міцніші, на віки.

Ще 1961 року Аркадій Жуковський видав дослідження «Шевченкіана в бібліотеках Парижа». Потім була праця «Шевченко в Парижі» (французькою мовою). Закономірним кроком була поява дослідження про україно-французькі зв'язки, про зацікавлення письменника Проспера Меріме Україною, про сучасного французького друга України Алена Безансона тощо.

Зрозуміло, що завдяки пану професору французи дізналися більше про земляків їхньої королеви Анни, на Біблії якої (привезеної з княжого Києва) присягали, вступаючи на трон, французькі королі. Іван Франко, Леся Українка, Тарас Шевченко, Юрій Федькович, Павло Скоропадський, Петро Могила, Іван Мазепа, Михайло Грушевський — ці та інші діячі культури та історії України прийшли до європейського читача саме з легкої руки й Аркадія Жуковського.

І, безумовно, його великою заслугою стала популяризація справи Володимира Кубійовича, а згодом і продовження її. 10-томна Енциклопедія українознавства (перевидається французькою мовою за рахунок французького уряду) — нетлінний інтелектуальний пам'ятник і Володимирові Кубійовичеві, і його гуртку ентузіастів.

***

Не міг забути Аркадій Жуковський і свою батьківщину —Буковину. Перевидана в Україні двотомна «Історія Буковини» — предмет заздрощів для науковців інших наших регіонів (наприклад, досі немає «Історії Запорожжя», чи «Історії Донбасу», чи «Історії Слобожанщини») і підказка — як треба діяти, щоб сказати колись по-шевченківськи: «Ми просто йшли. У нас нема зерна неправди за собою».

Віталій АБЛІЦОВ.

Театр як Щось

Сумчани проти кризи

МОЖЛИВО, цього разу наша тема звучатиме як «Театр-незважаючи-ні-на-що». Йдеться про Сумський театр для дітей та юнацтва. Він відкрився майже 23 роки тому на базі сумського театру імені Щепкіна — «доросла» трупа перейшла у нове приміщення, а молода лишилася в старому домі. Колектив стартував щасливо, бував на гастролях у Москві, на його сцені проводилися республіканські фестивалі. Але нинішня криза не оминула сумчан. Рік тому з'явився навіть проект ліквідації колективу і його злиття з театром імені Щепкіна. Бо приміщення, мовляв, аварійне, а грошей на ремонт все одно нема. Правда, знайшлися бізнесмени, готові купити театр — без акторів, звісно.

І тут до театру повернувся Крейза Юрій Григорович. Колись він починав тут свою театральну кар'єру, він же відкривав цей театр і був його першим директором, а потім пішов у приватний бізнес.

Про Крейзу в Сумах розповідають красиву (і загалом правдиву) історію: це той директор, що обміняв водія на рулон паперу! А діло було так. Коли дитячий театр лиш починався, сюди з театру Щепкіна почали перебігати люди. Перебігали на ту саму зарплату, бо Крейзу любили — для нього не було різниці між «творчими» й «технічними» працівниками. Обласне начальство сказало: годі, ще когось візьмеш — звільнимо тебе самого. А тоді якраз водій щепкінців зустрічався з актрисою дитячого театру, як же його не забрати? І Крейза придумав: викупив на базі весь афішний папір і став чекати. Почався сезон, директор щепкінців опинився без афіш. Отоді Крейза й сказав: «Ти мені — шофера, я тобі — папір»! Щасливий водій сам і одвіз той рулон паперу щепкінцям...

Нинішнє своє повернення до дитячого театру Юрій Григорович пояснює так: «Якщо ти виростив сина, посадив дерево, створив театр — то це повинно бути на все життя. Мені приємно, що цей театр колись створено мною. Це — єдиний в області дитячий театр. Коли дізнався, що його хочуть купити, я сказав: «А оце вже ні!»

... До театру Крейза повернувся у грудні минулого року. Театр (пам'ятка архітектури, його будував чи не той самий зодчий, що й Одеську оперу) перебував справді у жахливому стані. Але новий директор запросив авторитетного архітектора, і той сказав: приміщення не аварійне, можна врятувати. Але ж грошей на ремонт не дають і навіть не обіцяють, куди не зверталися.

І от що вони зробили: щоб урятувати себе, колектив погодився віддати на ремонт частину зарплати. Це при тому, що будівля перебуває на балансі міста, отже, театр зовсім не зобов'язаний робити ремонт своїми силами. Але робить, хоч за наших часів це може здатися неймовірним. Правда, ремонт пошарпаного фасаду залишено на совісті міськвиконкому, і там твердо пообіцяли допомогти.

На перших же зборах директор пообіцяв піти геть, якщо до травня нічого не зрушиться. Травень минув. А у вересні театр відкриє сезон вже на власній сцені!

Зараз вони працюють на чужих майданчиках, по школах і дитсадках. До приходу Крейзи грали 5—6 вистав на місяць, тепер — від 30 до 50. Розділилися на дві групи, одна обслуговує місто, друга село. У запасі сто вистав, діючих близько сорока. І це той самий колектив, що його збиралися ліквідувати.

Звісно, не обійшлося без внутрішніх труднощів. Ще недавно у штаті театру було 140 чоловік, з них акторів... лише 18. Тепер у штаті 80 душ, в тім числі 30 акторів. Економічні проблеми відомі: розповсюджувачам квитків іде 30 відсотків виручки, ПДВ — 20, авторам теж 20 — тобто, залишається якихось 30 копійок з гривні на все господарство. А тим часом, щоб відкрити новий сезон, треба 8 тисяч гривень на самі лише лампочки. За отаких умов театр примудрився бути майже нічого нікому не винним. Щойно головний режисер Анатолій Мартюшов випустив вельми актуальну виставу — «Сто тисяч» називається.

Юрій Григорович упевнений, що театр не має права на «мистецтво для мистецтва», нині треба працювати на конкретного замовника. Отож, репертуар обов'язково узгоджується з освітянами. З режисерами директор домовився: ставимо за сезон 6—8 прем'єр, з них дві-три «для душі», решта — для шкіл, пожежників, ДАІ.

Крейза каже з властивим йому похмурим гумором: «Я досконало знаю всю театральну кухню, а також знаю економіку та фінанси. А це рідко поєднується. Адже хто знає економіку, той не такий дурень, щоб сидіти в театрі!»

... У колективі з прізвища свого директора не підсміюються, хоч і могли б, адже відоме у нас англійське слово «crazy» означає «ненормальний». Втім, якби Крейза зважав на нинішні «норми» існування мистецтва, навряд чи довелось би нам писати оцю статтю...

Віталій ЖЕЖЕРА, Владислав ЖМУРКОВ.

Малі ГЕС Полтавщини

На околиці села Миські Млини Зінківського району, що розмістилося на правому березі річки Ворскла, відкрито четверту в області малу гідроелектростанцію. Її турбіна виробляє щогодини 165 кВт електроенергії. А незабаром тут працюватиме ще один генератор. І тоді потужність станції досягне 340 кВт. Це дасть змогу повністю забезпечувати електрострумом село Миські Млини.

Варто відзначити, що на Полтавщині з 1996 року діє цільова програма відновлення малих ГЕС. Нею передбачено відновлення шести таких станцій та шести шлюзів-регуляторів. Отож щорічно додатково вироблятимуть понад 35 млн. кВт/год електроструму.

На фото: загальний вигляд відновленої Опішнянської ГЕС.

Фото Павла ЗДОРОВИЛА (ДІНАУ).

Довгі обіцянки пана Довгого

Запитання по суті

Я, Олександр Грищук із Гайворона на Кіровоградщині, виграв у лотерею «Голосу України» телефонний апарат. Але досі не отримав його. Хотів би знати, чи дочекаюся призу.

Обов'язково, Олександре Миколайовичу! А затримка з врученням вам апарата сталася не з вини редакції. Річ у тім, що торік ми уклали спонсорську угоду з обласним підприємством електрозв'язку «Кіровоградтелеком».

Підписав договір генеральний директор Микола Канцедал. Незабаром його змінив на посаді Анатолій Довгий. На жаль, після кількамісячних переговорів він не передав редакції апарати. Таким чином, ні пан Канцедал, ні пан Довгий не виконали договірних зобов'язань перед «Голосом України», а отже, і перед читачами.

Редакція залишається вірною слову і бере зобов'язання «Кіровоградтелекому» на себе.

Передплатники, що виграли телефонні апарати, можуть після 15 червня звернутися до нашого власного кореспондента на Кіровоградщині Олега Бондаря за тел.24-06-45.

Залишайтеся з нами, шановні читачі! І хай вам щастить на спонсорів у наступних розіграшах лотереї «ГУ»!

Іван ІЛЛЯШ,
завідувач відділу листів.

І зійшлися діти планети на футбольний фестиваль

Його величність футбол заполонив сьогодні серця і душі землян. Усі погляди — на Францію. Навіть пілоти компанії «AIR FRANCE», яким збиралися знизити заробітну плату, не витримали і припинили страйк.

Відлунали святкові фанфари, і футбольний марафон стартував.

Група. А. Сен-Дені. Бразилія — Шотландія. 2:1. 1:0 Сезар Сампайо, 4, 1:1 Коллінз, 38, з пенальті, 2:1 Бойд, 73 (автогол).

По-котячому м'яко, артистично грали чотириразові чемпіони світу. І з відкриттям рахунку не забарилися. В'юнкий Сезар Сампайо підставив спину, і м'яч проскочив повз 40-річного воротаря шотландців Джима Лейтона.

Супротивники бразильців ніколи у фаворитах не ходили. Але хлопці вони сміливі і безкомпромісні. Тому перший тайм пройшов практично у рівній боротьбі. І за рахунком він був такий. Герой дебюту Сампайо схибив, штовхнувши у спину шотландського захисника. І арбітр з Іспанії Хосе Марія Гарсіа Аранта миттю вказав на одинадцятиметрову позначку. Пенальті холоднокровно реалізував гравець із письменницьким прізвищем Коллінз, а на ім'я Джон. Він точно поклав м'яча у дальній кут воріт, мов кулю у більярдну лузу.

Здавалося, теплі бразильські «хвилі» розіб'ються об гострі шотландські скелі. Адже південцям, яких уперед весь час вів вундеркінд Роналдо, ніяк не вдавалося зламати «північний вал». Але допомогли їм ... суперники. Бразильський захисник Кафу легкою підрізкою зблизька пробив. М'яч відскочив від Лейтона, влучив у Тома Бойда і, відскочивши від нього, опинився у воротах.

Як казав хтось, найкрасивіше у футболі — результат. Підопічні Маріо Загало (до речі, лише він і німець Франц Беккенбауер і самі чемпіонами світу були, і збірну своєї країни, вже як тренери, приводили до світового «золота») здобули стартову перемогу. Немає сумніву, що пік їхньої форми ще попереду. Але і футболісти Шотландії залишили приємне враження. На таких змаганнях інакше не буває. Боротьба йде до останнього.

Монпельє. Марокко — Норвегія. 2:2. 1:0 Хаджі, 38, 1:1 Чіппо, 45, автогол, 2:1 Хадда, 59, 2:2 Хеггем, 61.

У цьому поєдинку зійшлися представники британського і такого собі змішаного африкансько-латинського стилів. У складі збірної Норвегії виступає переважна більшість гравців з англійських клубів, велика група марокканців захищає кольори команд Іспанії, Португалії, Італії та Франції. Одне слово, зійшлися справжні професіонали.

Марокканці вирішили взяти скандинавів високими швидкостями і технікою. А норвежці порадували точними передачами, яскравою грою на другому поверсі. Але їм весь час доводилося перебувати в ролі наздоганяльників. Африканці перші провели результативну атаку — швидку, ефектну, захоплюючу. Отримавши пас від Тахара Ель Халеджа, сухий, швидкий дриблер Мустафа Хаджі прорвався у штрафний майданчик і вразив ціль.

Норвежці відігралися на останній хвилині першого тайму. І тут все завершилося голом у ... власні ворота. Після розіграшу штрафного захисник європейців Хеннінг Берг пробив головою. М'яч влучив у голову марокканця Юссефа Чіппо, і... 1:1.

Характер гри — запальний і темпераментний — не змінився і після перерви. Футболісти Марокко знову вийшли вперед. Після довгої передачі в штрафний скандинавів Абдельджилил Хадда витончено прийняв м'яча на самий носочок бутси, опустив і ефектно пробив.

Не минуло й півтори хвилини, як знову рівновага. І вже до кінця. У суто англійському стилі Вегард Хеггем (хоча він, на відміну від багатьох партнерів, грає вдома, у клубі «Русенборг») головою забив рятівний гол. Нічия!

	В	Н	П	М	О
Бразилія	1	0	0	2-1	3
Марокко	0	1	0	2-2	1
Норвегія	0	1	0	2-2	1
Шотландія	0	0	1	1-2	0

Перші матчі чемпіонату пок[азали], що на нас чекає багато ц[іка]вого. Очок без бою ніхто не даруватиме. Як сказав мені заслужений майстер спорту, народний депутат України Олег Блохін, очевидних фаворитів він не бачить. На його думку, щонайменше 7—8 команд претендуватимуть на найвище місце...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Оголошення

Відкрите акціонерне товариство
«Золочівська швейна фабрика»

повідомляє, що 26 липня 1998 року о 14-й годині відбудуться загальні збори акціонерів.

Порядок денний:

1. Звіт правління про фінансово-господарську діяльність за 1997 рік.
2. Звіт ревізійної комісії товариства.
3. Затвердження порядку розподілу прибутку та покриття збитків від фінансово-господарської діяльності товариства за 1997 рік.
4. Затвердження змін та доповнень до статуту товариства.
5. Обрання керівних органів товариства:
голови ради товариства;
членів ради товариства;
генерального директора товариства;
голови та членів ревізійної комісії товариства.
6. Різне.

Збори відбудуться за адресою: м. Золочів, вул. Тернопільська, 1, будинок «Просвіта» (малий зал).

Правління ВАТ.

Загальні збори акціонерів ВАТ
«Херсонмеханомонтаж»

відбудуться 11 липня 1998 р. о 10-й годині за адресою:
325034, м. Херсон, Новомиколаївське шосе, 19. Реєстрація учасників зборів з 8 год. 30 хв.

Порядок денний:

1. Звіт правління ВАТ за 1997 р., перспективи розвитку товариства. Порядок розподілу прибутку в 1998 році.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Зміни статутного фонду в зв'язку з індексацією основних засобів ВАТ станом на 01.01.1995 р.
4. Затвердження змін до статуту ВАТ (нова редакція).
5. Затвердження внутрішніх нормативних актів ВАТ.
6. Передача повноваження загальних зборів керівним органам ВАТ.
7. Обрання керівних органів ВАТ.

Повідомлення
про загальні збори акціонерів
Кам'янця-Подільського ВАТ «Гіпсовик»,

які відбудуться в приміщенні актового залу товариства за адресою: 281900, Хмельницька обл., м. Кам'янець-Подільський, провулок Індустріальний, 1, у суботу, 25 липня 1998 року, о 14-й годині, з таким порядком денним:

1. Звіт голови правління.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Розгляд та затвердження змін до статуту ВАТ.
4. Зміни в органах управління товариства.
5. Інші питання (різне).

Правління товариства.

АОЗТ «Олимпекс Купе Интернейшнл»
(код ОКПО 20005502)

уведомляет акционеров о том, что в 12.00 29 июля 1998 г. по адресу: г. Одесса, ул. Б. Арнаутская, 89 состоится общее собрание акционеров.

Повестка дня:

1. О принятии в состав акционеров АОЗТ новых участников в связи с приобретением ими акций выходящих участников.
2. Об изменении юридического адреса.
3. О реорганизации АОЗТ в ООО «Олимпекс Купе Интернейшнл», утверждении размера уставного фонда и распределении в нем долей.
4. О заключении учредительного договора и утверждении устава.
5. О назначении генерального директора.
6. О перерегистрации.
7. О предоставлении заместителям генерального директора права подписи договоров (контрактов) от имени ООО «Олимпекс Купе Интернейшнл».

Арбітражний суд Львівської області (290010, м. Львів-10, вул. Личаківська, 81) порушив справу № 2/262-15/7 про визнання банкрутом ПП «Христина» (юридична адреса: м. Львів, вул. Мазепи, 5/12, р/р 1468364 в МБ «Карпати»).

Претензії кредиторів і заяви можливих санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування цього оголошення.

Арбітражний суд Івано-Франківської обл. (284000, м. Івано-Франківськ, вул. Грюнвальдська, 11) порушив справу № Б-339/3 Б-3/68/ про банкрутство акціонерного товариства закритого типу «Культтовари», м. Івано-Франківськ. Юридична адреса: 284000, м. Івано-Франківськ, вул. Промислова, 23-а, р/р 602980 в УСБ м. Івано-Франківська, МФО 336019.

Претензії кредиторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Львівської області (290010, м. Львів, вул. Личаківська, 81) порушив справу № 2/260-15/1 про банкрутство ВАТ «Львівспецкомунбуд» (290008, м. Львів, пл. Галицька, 15; р/р 11467224 в ОДАК Укрсоцбанку м. Львова, МФО 325019, ЗКПО 033355).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Львівської області порушив справу № 2/282 про банкрутство футбольного клубу «Промінь» (292610, Львівська область, м. Самбір, вул. Бачинських, 5; р/р 26000200441001 у відділенні АК АПБ «Україна» в м. Самбір, МФО 325462).

Заяви кредиторів і санаторів приймають у місячний термін з дня опублікування оголошення за адресою: 290010, м. Львів, вул. Личаківська, 81.

Арбітражним судом Сумської області (244003, м. Суми, вул. Рибалка, 2) порушено справу № 1342-11/124 від 18.05.1998 р. про банкрутство ПФ «Вертикаль» (244031, м. Суми, вул. Ковпака 23, кв. 17; р/р 260080294 в Обл. дирекції УСБ м. Суми, МФО 337018).

Претензії кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Київський Національний економічний університет

здійснює підготовку фахівців другого освітньо-кваліфікаційного рівня — магістрів з економіки і підприємництва та менеджменту.

Прийом на очно-заочну форму навчання без відриву від виробництва проводиться на освітньо-професійні програми за спеціальностями:

ЕКОНОМІЧНА КІБЕРНЕТИКА — інформаційні системи в менеджменті, менеджмент інформаційної діяльності.
МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА — управління міжнародним бізнесом, міжнародний інвестиційний менеджмент.
ФІНАНСИ — управління державними фінансами, фінансовий менеджмент, страховий менеджмент.
БАНКІВСЬКА СПРАВА — банківський менеджмент, управління банківськими інвестиціями.
МАРКЕТИНГ — маркетинговий менеджмент.
ОБЛІК І АУДИТ — облік і аудит в управлінні підприємницькою діяльністю, облік і аудит в управлінні банками, облік і контроль в управлінні бюджетними і фінансовими організаціями, облік і аудит в управлінні сільськогосподарськими формуваннями.
ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВАТ — інвестиційний менеджмент, менеджмент підприємницької діяльності, менеджмент проектів і консалтингів.
УПРАВЛІННЯ ТРУДОВИМИ РЕСУРСАМИ — економіка і організація праці, менеджмент персоналу.
ЕКОНОМІЧНА СТАТИСТИКА — організація і управління статистичними дослідженнями.
МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ — державне управління економікою, менеджмент малого бізнесу, аграрний менеджмент, виробничий менеджмент.

Правом навчатися в магістратурі користуються особи, які мають диплом фахівців одного із наступних освітньо-кваліфікаційних рівнів: бакалавра, спеціаліста, магістра, виданий вищим навчальним закладом III та IV рівнів акредитації і успішно пройшли вступні випробування.

Навчання на магістерських програмах здійснюється на контрактній основі. Термін навчання — 2 роки. Зарахування на магістерські програми здійснюється приймальною комісією за результатами вступних випробувань, які проводяться у формі тестів з «Основ економічної теорії».

Потрібно представити особисто або надіслати поштою заяву на ім'я ректора університету про вступ до магістратури, в якій вказати назву відповідної освітньо-професійної програми. До заяви вступник додає: копію диплома про вищу освіту та додаток до диплома (нотаріально завірені); копію трудової книжки; 4 фотокартки розміром 3 х 4 см.

Прийом заяв проводиться з 15 червня до 31 серпня. Вступні випробування та зарахування — з 7 до 15 вересня.

Адреса Центру магістерської підготовки: Київ, 252057, пр. Перемоги, 54/1, кімн.10,14 (метро «Шулявська»).

Тел.: 446-19-39, 441-20-08.

Вдвое дешевле и – в рассрочку!

Деловое предложение производителям товаров и услуг

Вниманию рекламодателей

Защиту отечественного товаропроизводителя сегодня не провозгласили только очень ленивые либо недальновидные. Но даже самые красивые лозунги не улучшат финансового положения промышленников и предпринимателей.

Чем может помочь им газета, с первого своего номера последовательно отстаивающая их интересы? На фоне обвальных рекламных кампаний об импортных прокладках и памперсах, маргаринах и средствах от тараканов «Деловая Украина» (подчас даже в ущерб коммерческой выгоде) отдавала предпочтение популяризации украинских товаров.

Сегодня мы делаем следующий шаг.

Отныне украинским предприятиям любой формы собственности предоставляется возможность опубликовать рекламно-информационные материалы (за исключением информации о собраниях акционеров, отчетов о деятельности акционерных обществ, о выпуске ценных бумаг) на страницах «Деловой Украины».

с 1 июня по 31 июля 1998 г. по льготному тарифу 50% от базовой стоимости.

Одновременно предприятие получает возможность 50%-ной предоплаты по этому тарифу с отсрочкой окончательной оплаты до 1.09.98 г., согласно договору на рекламно-информационное обслуживание.

Участники акции, разместившие заказ на сумму не менее 1000 гривен, получают бесплатную подписку на газету «Деловая Украина» на второе полугодие 1998 г.

Обращаться по телефонам:
(044) 517-72-77 — коммерческий директор.
(044) 517-78-11 — приемная.
(044) 517-88-45, 517-73-55 — тел/факс — рекламное бюро.

Не упустите шанс найти кратчайший путь к потребителю!

Арбітражний суд Львівської області (290010, м. Львів 10, вул. Личаківська, 81) порушив справу № 2/342-13/17 про визнання банкрутом товариства з обмеженою відповідальністю «АІМ ЛТД» (юридична адреса: м. Львів, вул. Суркова, 4/163) р/р 000467170 в І філії АППБ «Аваль» м. Львова).

Претензії кредиторів і заяви можливих санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування цього оголошення.

Оржівський деревообробний комбінат повідомляє, що збори акціонерів, призначені на 29.05.98 р., переносяться на 24.07.98 р. і відбудуться об 11-й годині.

Арбітражним судом Кіровоградської області порушено справи про банкрутство за заявами кредитора — Знам'янської об'єднаної державної податкової інспекції:

державного підприємства «Ресторан станції Знам'янка», справа № 05-01/734/9-9 від 23.03.98 року. Юридична адреса: м. Знам'янка, вул. Привокзальна, 3; банківські реквізити: р/р 26004301340014 у ПІБ м. Знам'янка, МФО 323088;

ТОВ «ДАК», справа № 05-01/634/6-15 від 18.03.98 року. Юридична адреса: сел. Знам'янка, вул. Пушкіна, 39; банківські реквізити: р/р 26004301340070 у ПІБ м. Знам'янка, МФО 323088;

ВКФ «Співдружність», справа № 05-01/868/6-32 від 15.04.98 року. Юридична адреса: м. Знам'янка, вул. Будьонного, 54, банківські реквізити: р/р 26003301340037 у ПІБ м. Знам'янка, МФО 323088;

ТОВ «Ювіс», справа № 05-01/855/9-30 від 13.04.98 року. Юридична адреса: м. Знам'янка, вул. Жовтнева, 15, кв. 1; банківські реквізити: р/р 26005301340046 в ПІБ м. Знам'янка, МФО 323088.

Арбітражний суд Кіровоградської області приймає заяви кредиторів і санаторів протягом місяця від дня публікації цього оголошення за адресою: м. Кіровоград, вул. Луначарського, 29.

Арбитражный суд Донецкой области 17.03.1998 г. возбудил дело № 9/36-Б по заявлению Донецкого областного государственного предприятия электросвязи «Донецктелеком», г. Донецк, о банкротстве коллективного сельскохозяйственного предприятия «Птицефабрика Артемовская», находящегося по адресу: 343417, с. Яковлевка Артемовского района Донецкой области, р/с 26006200054001 АК АПБ «Украина» г. Артемовска, МФО 334580, код ОКПО 00852105.

Кредиторам, а также возможным санаторам направлять заявления с имущественными требованиями к должнику в месячный срок с момента опубликования объявления по адресу: 340105, г. Донецк, б-р Пушкина, 34, Арбитражный суд Донецкой области.

Продается Сватовский межхозяйственный комбикормовый завод,

признанный банкротом постановлением Арбитражного суда по Луганской области, № 05/74-12/656 от 5.08.97 г.

Основные характеристики Сватовского межхозяйственного комбикормового завода.

Комбикормовый завод производительностью 70 т. комбикормов и 20 т. кормосмесей в смену построен в 1984 году.

В состав завода входят:

1. Силос для хранения зерна емкостью 6 тыс. тонн.
2. Комбикормовый цех.
3. Склад готовой продукции на 500 тонн.
4. Подстанция мощностью 1000 к/Вт.
5. Админкорпус.
6. Автовесы 2 х 30 тонн.
7. Подъемное устройство (ГУАР) для разгрузки автомобилей 2 х 20 тонн, 1 х 30 тонн.
8. Линия производства витаминно-травяной муки.
9. Материальные склады.
10. Десять единиц автотранспортной техники.
11. Сушилка ДСП-32 емкостью 32 тонны.

За справками обращаться: 349800, Луганская область, г. Сватово, **телефоны: 9-21-62; 9-17-32; 9-21-63.**

До відома громадськості

Товариство з обмеженою відповідальністю
«Затоцькі електричні мережі»
звернулося до Національної комісії з питань регулювання електроенергетики України з проханням про видачу ліцензії на здійснення підприємницької діяльності, пов'язаної з передачею електричної енергії в смт Затока Білгород-Дністровського р-ну Одеської обл.

Поштова адреса: 272306, Одеська обл., Білгород-Дністровський р-н, смт Затока, вул. Піонерська, 4, **тел. 7-15-36; факс. 2-43-22.**

ВАТ «Конвеєр» приймає претензії від осіб, які передплатили акції, протягом 15 днів з дня опублікування інформації, у зв'язку з порушенням вимог ст. 23 Закону України «Про цінні папери та фондову біржу».

Правління.

До відома громадськості
Приватне підприємство «УКРМ'ЯСОТРАНС»

звернулося до Національної комісії з питань регулювання електроенергетики України з проханням про видачу ліцензії на здійснення підприємницької діяльності, пов'язаної з постачанням електричної енергії на території Миколаївської області.

Поштова адреса: 329810, м. Первомайськ Миколаївської обл., вул. Корабельна, 27.

Телефони: (05161) 3-11-38, 4-32-14, 3-41-44.

Арбітражний суд Кіровоградської області порушив справи про банкрутство:

1. Приватного підприємства «Вальдемар і К» (м. Кіровоград, вул. Дзержинського, 80/42, кім. 303, р/р 7468743 Укрсоцбанк, код 23093978), справа № 419/6.

2. Товариства з обмеженою відповідальністю, фірма «Солде-Хліб» (м. Кіровоград, вул. 50-річчя Жовтня, 17, р/р 02600930010239 ОД Укрсоцбанк, код 20633475), справа № 447/3.

3. Товариства з обмеженою відповідальністю «777-Краз» м. Кіровоград, вул. Полтавська, 71, кімн. 503, р/р 23680888), справа № 446/3.

4. Товариства з обмеженою відповідальністю «Полімекс», (м. Кіровоград, вул. Гоголя, 44, р/р 26007106 АППБ «Аваль», код 20652006), справа № 568/6.

5. Приватна фірма «Ж. Р. С.» (м. Кіровоград, вул. Уфімська, 11, р/р 26000180119001 Приватбанк, код 23896752), справа № 567/6.

6. Товариства з обмеженою відповідальністю «Логар» (м, Кіровоград, вул. Шевченка, 3, кв. 18, р/р 026002001013032 АКБ Укоопспілка, код 20658598), справа № 566/6.

7. Товариства з обмеженою відповідальністю «Горицвіт» (м. Кіровоград, вул. Водоп'янова, 67, р/р 1467075 АКБ «Аваль», код 13754427), справа № 418/6.

8. Товариства з обмеженою відповідальністю «Інфо-Плюс» (м. Кіровоград, вул. К. Маркса, 53-а, р/р 467585 Промінвестбанк, код 13746273), справа № 396/3.

9. Державного комунального побутового підприємства фотоательє № 1 «Інгул» (м. Кіровоград, вул. К. Лібкнехта, 6, р/р 2600330010500 ОД Укрсоцбанка, код 13752138), справа № 390/6.

10. Товариства з обмеженою відповідальністю «Комінфо» (м. Кіровоград, вул. Будьонного, 3, р/р 3467722 ОД Укрсоцбанк, код 13758879), справа № 395/3.

11. Товариства з обмеженою відповідальністю «Ромбус Лімітед» (м. Кіровоград, вул. К. Маркса, 50 кімн. 505, р/р 001180242 АППБ «Аваль», код 23681735), справа № 629/3.

12. Товариства з обмеженою відповідальністю «Моравія» (м. Кіровоград, вул. Промислова, 2, р/р 26000200246001 АПБ Україна, код 24148474), справа № 628/3.

13. Товариства з обмеженою відповідальністю виробничо-сервісне підприємство «Кур'єр» (м. Кіровоград, вул. Р. Люксембург, 5, кв. 2, р/р 2600030010259 ОД Укрсоцбанк, код 13748438), справа № 627/3.

14. Приватного підприємства «Гута» (м. Кіровоград, вул. Куйбишева, 1-а, р/р 468213 АКБ Правекс-банк, код 23093955), справа № 626/3.

Майнові вимоги кредиторів і заяви санаторів подаються у місячний термін з дня опублікування оголошення.

Арбитражный суд Республики Крым (г. Симферополь, ул. К. Маркса, 18) возбудил дело № 284-3 о банкротстве ООО «Лик» (г. Алушта, ул. Виноградная, 20/29, директор Иваненко И. В.). Целью этого объявления является выявление кредиторов и санаторов. Претензии принимаются Арбитражным судом на протяжении месяца со дня опубликования объявления.

Арбитражный суд Республики Крым (г. Симферополь, ул. К. Маркса, 18) возбудил дело № 285-3 о банкротстве СП «Голкипер» (г. Алушта, ул. Юбилейная, 18/26, директор Мазыкин А. Г.). Целью этого объявления является выявление кредиторов и санаторов. Претензии принимаются Арбитражным судом на протяжении месяца со дня опубликования объявления.

У Києві спека, а на Лівому березі просто тепло

Невтомний Сергій Проскурня знову приготував для киян авантюрний проект — на столичній Лівобережній сцені з його легкої руки гастролює Львівський театр імені Леся Курбаса. Ще кілька днів тому здавалося, що затія провалиться: Лівий берег — нетрадиційне для гастролей місце, до того ж пекельна спека, та ще й афіш чортма!

Із-за лаштунків

Але Проскурня ризикував не марно. Гастролі завершуються у неділю — але вже сьогодні, коли пишуться оці рядки (після перегляду перших трьох вистав), очевидно, що на останні вистави львів'ян дуже важко буде потрапити. Бо вони стрімко здобувають найщиріших прихильників. Ще не всі кияни добре знають імена нових для себе львівських артистів, але всі вже люблять їх — Наталю Половинку, Тетяну Каспрук, Олега Цьону та інших.

Це, без жодного перебільшення, — тріумф. Давненько вже таке траплялося, щоб якийсь із гастрольних українських театрів завоював у Києві більшу прихильність, аніж, скажімо, московські гастролери. Востаннє це було, мабуть, ще аж у 70-х, коли сюди приїздив зі Львова театр імені Заньковецької, що перебував тоді в зеніті слави.

До речі, театр імені Курбаса чимось невловимо нагадує тодішніх заньківчан. Чим саме? Відсутністю будь-яких провінційних комплексів, усвідомленою гідністю українського мистецтва перед лицем Мистецтва як такого.

Театрові щойно сповнилося десять років. Власне, з цієї нагоди й відбуваються гастролі. Протягом минулого десятиріччя тут поставлено Винниченка і Стуса, Антонича і Дюма, Шевченка й Ліну Костенко. Художній керівник колективу — Володимир Кучинський, один з найцікавіших і найпродуктивніших учнів Анатолія Васильєва. Кучинський зумів поєднати майже непоєднувані речі: цілковиту відданість мистецтву та довіру до смаків публіки.

З першого ж дня гастролей у Києві театр Кучинського відкрив нам одну дуже просту і вкрай важливу істину: український театр навіть у XXI столітті може успішно залишатися старим добрим (і водночас наймодернішим) «укрмуздрамтеатром» — якщо тільки не втратить почуття художньої міри та природності. Йому під силу будь-яка драматургія. Гастролери довели це, показавши нам не найлегші для втілення п'єси — «Благодарного Еродія» Г. Сковороди та «Апокрифи» («На полі крові», «Йоганна, жінка Хусова») Лесі Українки. Перший з названих творів ніколи не ставився раніше, а два других ще нікому не вдавалося показати так ясно й до кінця продумано, як оцим молодим львів'янам.

... Сьогодні курбасівці показують «Садок вишневий» — комедію за мотивами «Вишневого саду» Чехова. Цього вечора у ролі Раневської Тетяна Каспрук, а завтра — київська актриса Лариса Кадирова.

Христофор ГРУША.

На фото: сцена з вистави «Апокрифи».

Світське

Скрипка без труби, як крани без води

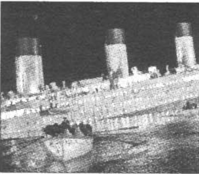
Напередодні нашумілої фестивальної поїздки гурту «Воплі Відоплясова» до Якутії у трудовому музичному колективі відзначали день народження свого лідера Олега Скрипки (**на знімку**). Друзі-колеги купили йому в подарунок американську трубу марки «Blessing» (модель B126). Щедрі музиканти не пожалкували для шанованого соліста 1050 гривень. А формою святкування став пікнік.

Тереза ГАЙДУК.

Десята муза

«Титаник» англійською звучить природніше

Ось і збулася мрія поліглота подивитися фільм Джеймса Камерона мовою оригіналу. Недубльована стрічка з субтитрами зберегла все багатство інтонацій, усі тонкощі тогочасної вимови, а також побудовані на їх основі звукові ефекти, над якими добре попрацювала спеціальна команда мовників. А головне: ми почули справжні голоси Леонардо Ді Капріо, Кейт Уінслет та інших акторів — і, нарешті, відчули національний дух великої трагедії.

Анастасія ПЕРЕПЕЛИЦЯ.

Афіша вихідних днів

● *Київ*

Національна опера імені Т. Шевченка: субота, неділя — концерт Національного оркестру народних інструментів та солістів Національної опери.

Національний драмтеатр імені Лесі Українки: субота — «Історія однієї пристрасті» Г. Джеймса; неділя — драма «Осінні скрипки» І. Сургучова.

Театр драми і комедії на Лівому березі: гастролі Львівського театру імені Леся Курбаса. Субота — «Садок вишневий» за А. Чеховим; урочистий вечір з нагоди 10-річчя заснування театру.

Початок вечірніх вистав о 19 годині.

● *Одеса*

Академічний театр опери та балету: неділя — балет «Горбоконик» Р. Щедріна (о 12 годині), опера «Паяци» Р. Леонкавалло (о 18 годині).

Театр музичної комедії імені М. Водяного: субота — оперета «Маріца» І. Кальмана»; неділя — шоу «Тригрошова любов» за Б. Брехтом (о 19 годині).

Від суботи — до свободи

Цейтнот як ворог бальних танців

Щодо відпочинку, то гіпербажання естрадної співачки Інеш пов'язане з заробляням грошей, за які можна поїхати в круїз та показати світ «своїй маленькій людині». Йдеться про дочку Діану, якій Інеш і присвячує своє нечасте дозвілля.

Молода, серйозна, лірична поп-дива, що заявила про себе на престижних фестивалях (серед них «Пісенний вернісаж» та «Слов'янський базар»), зайнята і у вільний час. То розробляє стратегію продюсування свого музичного колективу «Білі вітрила», то пише тексти до пісень... А телебачення дивиться з «професійної точки зору», тобто як на продукт чиєїсь творчості. Лише деколи, щоб зняти стрес, вона може бездумно стежити за подіями в якому-небудь дитячому фантастичному фільмі. Більше б часу, і співачка зайнялася б якимось «ненав'язливим» видом фізкультури або бальними танцями.

... На носі — чудові червневі субота і неділя, які виконавиця нещадно заповнить роботою. Тому хай наша порада — кинути все заради сонячної прогулянки — не залишиться лише порадою.

Ніла ІВАНЕНКО.

Погода

13—14 червня в західній частині України зливи, шквали 15—20 м/с. На решті території переважно без опадів. Температура вночі 16—22, вдень 27—32 градуси тепла. Температура води в Чорному та Азовському морях + 21—24 градуси.

На Київщині короткочасні грозові дощі. Вітер змінних напрямків, 3—10 м/с. ***13 червня*** нічна температура 15—22, денна 27—33 градуси вище нуля. ***14 червня*** зниження температури на 4—5 градусів. Температура у Дніпрі біля Києва + 22 градуси.

Український гідрометцентр.

Про те, що було і буде

Вам дарували троянди?

А черкащанам, котрі потрапили до обласного драмтеатру на гала-концерт провідних танцівників Національної опери, дарували. Точніше, ту виставу про троянду, що її піднесла землякам народна артистка України Тетяна Боровик. Вона й була ініціатором та душею вистави у Черкасах.

Разом з нею свято хореографії творили Сергій Бондур, Анатолій Козлов, Володимир Чуприн, Тетяна Андреєва, Ольга Бондур. Сотні дитячих очей дивилися «Мелодію» К. Глюка, «Лебедя» К. Сен-Санса, фрагмент із «Феї ляльок» Р. Дріго. Дивилися і бачили себе... зірками балету. Втім, нічого дивного у цих мріях не було, бо трьом найвідомішим солістам балетної трупи Національної опери путівку у високе мистецтво дала Черкащина.

«Орея» — візитівка, «Орея» — посол

З головним призом повернулася із Швейцарії житомирська хорова капела «Орея». Конкурс, що проходив у мальовничому місті Монтре, зібрав 19 колективів із 13 країн. Для 20-хвилинного конкурсного виступу художній керівник капели Олександр Вацек (на знімку) обрав різноплановий репертуар, що не залишив байдужим журі.

Житомиряни просто не могли не зайняти першого місця вже хоча б тому, що не так давно їм довелося пережити неприємні хвилини, пов'язані з насильницьким виселенням капели з приміщення, яке вона займає. Тільки й залишалося: довести всім, що «Орея» — не лише гордість облцентру, а й візитна картка Житомира та пісенний посол України в світі.

Бенефіс та суто французькі пристрасті

Виставою «Мадам Боварі» за відомим твором Г. Флобера розпочав невеличкі гастролі у Волинській облмуздрамі Львівський драматичний театр імені М. Заньковецької. Роль Шарля Боварі зіграв народний артист України Іван Бернацький, для якого цей вечір на сцені став бенефісом на честь 50-річчя від дня народження. Як повідомляє кореспондент ДІНАУ, вибір луцької сцени не був випадковий. Адже становлення неординарного майстра свого час відбувалося саме тут.

«Ми були першими!»

Так сьогодні не без гордості кажуть ті, хто стояв біля джерел «рутянського» руху. Саме вони та їхні послідовники, уражені ювілейним пафосом, уже готуються відзначати десятиріччя фестивалю «Червона рута». Свято збігається з шостим за ліком пісенним форумом, що наступного року відбудеться у Дніпропетровську. Зрозуміло, для «рутян» забави завжди вторинні по відношенню до роботи. Ось і нині в оргкомітеті думають не так про веселощі, як про відбіркові обласні тури.

На знімку: переможниця першої «Червоної рути» Марійка Бурмака.

Голос України

Засновник — Верховна Рада України.
252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заступник головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції:
252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс—224-72-54;
ВІДДІЛ РЕКЛАМИ — 441-89-34, 441-89-44; телефакс—449-85-62.

E-mail: sekret@golos.relc.com

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 235352.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311110.

2 3 4 5 6 7 8 9